Gr Or. 68

Henricus Dagoberti magni ex Clo-
" doueo filio nepos, Austrasie seu
francorū rex de nobilissime coniugis
sue Emhildis materterae Dive
Otilie consilio, ac suasu viri Apostolici
Rothary tunc Strasburgensis Episcopi
Anno CCCXXXIIII deduct in
Vallem Fachiner et Müllebach
confluentem suis impensis a
Virgine: partus Anno DCLX erexit

[illegible] privilegio Monasterii
[illegible] Gregorianae fuit
[illegible] 1555.

56 [illegible]

Pietas ad omnia utilis est.

31

CALENDARIUM HISTORICUM CONSCRIptum

à

PAVLO EBERO KITTHINGENSI.

VVITEBERGAE.

EXCVSVM IN OFFICINA HÆREDVM GEORGII RHAV.

Anno 1550.

Bernhardus Botz[illegible]
I.V.D. manu propria Arg[illegible]
Kalen: Augusti A 1552.

ΕΙΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΕΙΟΝ ΠΑΥΛΟΥ ΕΒΗΡΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥ:

ΙΩΑΧΕΙΜΟΣ ΚΑΜΕΡΑΡΙΟΣ.

Πολλὰ μὲν ἐξ ἄλλων χρονικῶν συντάγματα βίβλων,
　Ἃς πόνος ἀρχαίων ἔκ τε δέδωκε νέων:
Σπουδὴ δ' οὐδενὸς οὐδεμίη τοίηδ' ἔτ' ἐφάνθη
　Οἵη σὺν μῆνας σὺν δὲ καὶ ἤματ' ἄγειν.
Ἀλλὰ τάδ' ἡμέτερος πάντ' ἐξεργάσατ' ΕΒΗΡΟΣ
　Φραγκογενής, παύλου κύριον οὔνομ' ἔχων.
Εὐκαταποικίλας τε διαστείλας θ' ἅμ' ἕκαστα,
　Ἐμπεριβληθεισῶν χρώμασιν ἱστοριῶν,
Παντοίας δ' ὑποδηλωθείσας ἐνθάδε πράξεις
　Ὄψῃ, καὶ καιρῶν τάξιν ἀμειβομένων.
Εὑρήσεις γενέσιν τ' ἐνδόξων καὶ μόρον ἀνδρῶν,
　Οὓς ἐπὶ τόνδ' ἤδη μοῖρα προῆγε βίον.
Καὶ περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ φέγγεος ἅττ' ἐφύλαξαν
　Πρῶτα πάλ' ἐκ πάντων ἔθνε' ἐόντα βροτῶν.
Ἦ που τίς τάχα δὴ ταύτης βίβλοιο τυχήσας,
　Χρῆμ' ἄρα θησαυροῦ φέρτερον εὗρον, ἐρεῖ.
Οὕτω γοῦν ἐρέει φίλος ἀονίδων τις ἔτυμος,
　Τῆσδ' εἰδὼς μεγάλην σοὶ πατρί, παῦλε, χάριν
Ἀλλὰ σύ τ' ἔρρωσ' ἄμμι, καὶ αὖθις ποῖον, ἑταῖρε,
　Γέννημ' ἐκ μουσῶν ἄλλο κόμιζε πόνων.

ILLVSTRISSIMO PRINCIPI AC DOMINO DOMINO GEORGIOFRIDERICO Marchioni Brandeburgensi, Stetini & Pomeraniæ &c. Duci &c. Burggrauio Noribergensi, Domino suo clemen- tissimo S. D.

ETSI DECVS EST, natum esse ex bonis & præstantibus natu- ris, & propagari semi- na virtutũ, & similes impetus vere existi- matur, vt ille inquit:

Fortes creantur fortibus & bonis.
Est in iuuencis, est in equis patrum
Virtus, nec imbellem feroces
Progenerant Aquilæ columbam:

Tamen alia quædam maiora sunt, pa-

rentum pietas, deinde eruditio, exem=
pla, longa adsuefactio nati, & disciplinę
sanctitas.

Gratulor itaq; tibi non solum gene=
ris nobilitatem, in quo longo ordine
præstantissimi Principes multi numera=
ri possunt, FRIDERICVS, qui E=
lector in familia Burggrauiorum pri=
mus fuit, deinde ALBERTVS,
quem nominant germanicum Achil=
lem, auus FRIDERICVS, & pa=
ter GEORGIVS, ac patruus AL=
BERTVS Dux Borussiæ, & alij
multi: sed magis etiam hoc decus, quod
pater MARCHIO GEORGI=
VS vera inuocatione Deum coluit,
fouit Ecclesias, multis opem tulit, vt
doctrinam filij Dei discerent, Cumq; in
tota gubernatione iustus, beneficus &
moderatus esset, & in vita priuata ca=
stus, quotidie veris gemitibus & ar=
dentibus votis sese, suam posteritatem,
Ecclesiam, & patriam Deo cõmenda=
bat,

bat, & suis monitis & exemplo popu-
lum ad veræ pietatis officia inuitabat.
Et viuit adhuc mater filia Ducis Saxo-
niæ, pudicicia, modestia, temperantia,
& vera pietate excellens. Tales cum fu-
erint parentes, spero vicissim Deum be-
nefacturũ esse eorum posteritati, & il-
li tuæ Ithacæ, in qua omnes tuum pa-
trem dileximus non secus ac domesti-
cos parentes, quia scriptum est: Gene-
rationi Rectorum benedicetur. Quam
diuinam sententiã alicubi auditam Po-
ëta his verbis recitauit: ἐυσεβέων παῖδες εἰσι
τὰ λῷα, δυσσεβέων δ᾽ οὔ.

Hæc igitur bona & gratulor tibi, &
mea vota ad vniuersæ patriæ inuocatio-
nem adiungo, ac Deum æternum pa-
trem Domini nostri IESV CHRI-
STI conditorem generis humani &
Ecclesiæ suæ oro toto pectore, vt te
seruet incolumem & gubernet.

Iam hæc, quæ sequuntur, quanquam
diuinitus iuuantur, tamen aliqua ex

 parte

parte consilio tuorum gubernatorum reguntur, & tuã diligentiam flagitant, videlicet vt doctrina cœlestis & literarum rectè tibi tradatur, & natura tua doctrinæ capax, & ad virtutem idonea, rectè adsuefiat, & tu inchoata doctrinæ studia non abijcias, ac disciplinæ frenos patiaris. Qua in re spero equidem te propter naturæ tuæ moderationem, & propter domestica exempla, non defuturum esse benè monentibus.

Sed tamen quia prodest iucunda varietate lectionis tenera ingenia excitare, hanc ad te lucubrationem mitto, cõtinentẽ Anni & Mensiũ descriptiones, & multarum memorabiliũ historiarum annotationem, quarum rerum vel suauitas vel magnitudo discentes inuitat.

Ac initio præcipua mihi causa fuit instituendi hunc laborem, vt his illecebris iuniores ad cognoscendam Anni & Mensium rationem, & ad consideranda spacia & metas cœlestium motu-

um accenderem. Nam guſtatis dulciſſi-
mis initijs expetitur vberior cognitio.
Et hæc prima elementa neſcire, magna
barbaries eſt, quæ quidem vt libentius
inſpicerent diſcentes, magnam veterum
& recentium hiſtoriarum varietatem
ſparſi in omnes menſes, quia cum læti
aut tragici euentus magis moueant ani-
mos, auidius leguntur prelia & magna-
rum vrbium excidia, aut lætæ victoriæ,
quàm ſubtiles anni & menſium deſcri-
ptiones. Atq; vtinam & hoc labore &
hac adſiduitate quotidiana vniuerſa poſ
ſem & accendere & iuuare multorum
in hoc genere ſtudia.

Nec ſola dulcedine huius doctrinæ
moueor, vt & ipſe eam valdè amem, &
à multis coli velim: Sed voluntatem Dei
& Eccleſiæ vtilitatem intueor. Vult
Deus aſpici hæc pulcherrima lumina
Solem & Lunam, & eorum conſidera-
ri circuitus, & curſuum metas, vult nu-
merari circuitus, & nuncupari Annos

& Menses, primũ vt ordo testetur, hunc mundum non casu ex atomis conflatum esse, sed à mente architectatrice sapientissima & optima conditum esse. Deinde vt Angelis & generi humano temporum series nota esset, & retró cogitari initia rerum, & deinde patefactionum diuinarum & aliarum maximarum rerum tempora possint. Vult sciri Deus, quę prima fuerit doctrina, quando, quibus testibus, quo in loco subinde nouæ patefactiones editæ sint, quo tempore & quo in loco Filium missurus fuerit, vt victima fieret. Et vt interualla insignia essent, Imperiorum mutationibus ea quoq; distinxit. Vult nos iam, postquam voce filij Dei & Apostolorum Euangelium inter omnes gentes sparsum est, vigilantissimè considerare, quæ alia dogmata postea nata sint. Et multum temporis obseruatione adiuuamur. Cum Mahometi furores sciamus recentes esse, & pugnare cum Euange-

angelio antea diuinitus confirmato, manifestum est eos fugiendos & exe-crandos esse.

Esset omnino vniuersa vita hominum miserrima, si perpetuæ tenebræ essent, nec Sol nobis vices dierum & noctium efficeret, & inter diu lucē nobis adueheret. Hoc beneficiū quod oculis iudicari potest, magis agnoscunt homines. Alterū Solis beneficium, quod annos distinguit, minus agnoscitur. Et tamen hęc distinctio si non esset, quantę essent historiarum tenebræ? Sed hæc stulta hominum natura, multa Dei beneficia ne adspicit quidem, tantum abest, vt pro omnibus gratias agat.

Sed proponamus nobis vocem diuinam scriptam in ipso vestibulo librorum propheticorum: ERVNT IN SIGNA, MENSES, DIES ET ANNOS. Hoc oraculo moneri totum genus humanum sciamus, vt discamus, quid nominet Annum, & agno-

ſcamus hoc quoq; Dei beneficiũ, quod primis patribus hanc ſapientiam oſtendit, vt conſideratis motibus Solis & Lunæ, Annorum & Menſium interualla & intelligerent, & alijs monſtrarent. Et ſuo quiſq; loco hæc beneficia conſeruare ſtudeamus.

Tibi itaq; omnipotens Deus, æterne & vnice pater Domini noſtri IESV CHRISTI, conditor cœli & terrę, & hominum, & aliarũ creaturarum, vnà cum filio tuo Domino noſtro IESV CHRISTO, & Spiritu ſancto gratias ago toto pectore, quod & hanc pulcherrimã Machinam condidiſti, & vitam, victum, lucem nobis largiris, & diſtinctionem temporum ſingulari arte ordinaſti, teq; oro, vt ſemper inter nos tibi Eccleſiam colligas, & lucem tuæ doctrinæ & aliarum artium, quæ Eccleſiæ vtiles ſunt, non ſinas extingui.

Etſi autem, quantum proſit noſſe Annorum diſtinctionem & ſeriem, ne-

mo

mo ſatis exponere poteſt, tamen de vti-
litate huius ſapientiæ poſtea in hoc ipſo
libro plura dicam. Nec longa oratione
hic opus eſſe arbitror, vt oſtendam ne-
ceſſariam hominibus eſſe memoriam re-
rum præcipuarum, quæ actæ ſunt inde
vſq; ab initio generis humani, patefacti-
onum diuinarum, & maximarum mu-
tationum in Imperijs.

Execranda impietas eſt, teſtimonia
illuſtria de Deo, quæ recitantur in libris
Propheticis & Apoſtolicis, non cog-
noſcere, nec cõſiderare, quo tempore,
quibus locis edita ſit doctrina cœleſtis,
quomodo ſemper Eccleſia Dei collecta
ſit, & diſtincta à cæteris gentibus, quo-
modo ſeruata ſit, quando & vbi filius
Dei natus ſit, quod doctrinæ genus
tradiderit, quando & vbi factus ſit vi-
ctima, ac reuixerit, & quibus teſtimo-
nijs hæc confirmata ſint. Harum rerum
omnium recordationem neceſſariã eſ-
ſe vniuerſæ Eccleſiæ non dubium eſt.

Et ſic

Et fit illustrior ac dulcior historia, considerata temporum serie. Sed de his vtilitatibus postea quoq; dicetur.

Nunc te generosissime Princeps adhortor, vt & integram Ecclesiæ doctrinam discas, & adiungas historiarum lectionem. Hæc studia sint præcipua. Nam vox diuina de cognoscenda doctrina filij Dei inquit: ET NVNC REGES INTELLIGITE. Et nosse Imperiorum ordinem & mutationes, & earum causas, sapientia est præcipue conueniens Principibus & Heroico generi. Nam & Homerus Achillem narrat ad citharam cecinisse virorum fortium exempla & laudes. Hunc ipsum Achillem etiam doctrinam de motibus siderũ didicisse, inde æstimari potest, quod in illo aureo clypeo ei cœlestium orbium imago fabricata est, & arte collocatæ Stellæ, vt Arctoam regionem Vrsa, Orion Meridianã teneret.

ret. Itaq; hanc doctrinam te quoq; amare decet.

Intuere domestica exempla. Pater vir optimus quotidie ardentissimæ inuocationi adiungebat lectionem vel doctrinę cœlestis, vel historiarum. Et familia vestra non solum militiæ & armorum, sed etiam eloquentiæ laude diu clarissima fuit.

Audio principem optimum Ducem Saxoniæ IOHANNEM Electorem, recitare solitum historiam de patruo tuo magno MARCHIONE IOHANNE ELECTORE, quam ideo adscribam, quia fortassis nusquam literis mandata est, cum narratio sit dignissima memoria.

Cum duo præstantissimi eius temporis Reges MATTHIAS Hungaricus, & CASIMIRVS Polonicus ingentes exercitus in Silesiam duxissent, ac vterq; occupare regnum Bohemicum conaretur, Electores germanici

nici intelligentes, quantum viciniæ pe-
riculum futurum esset, si duo illi poten-
tissimi Reges iam ingressi Germaniam,
bellum ibi gererent: exercitum subitò
contrahunt ex ea Germaniæ parte, quæ
& numero & robore Equitum antecel-
lit, sex millia Equitum, ac ad Reges
Vratislauiam accedunt, orant, vt sinant
rem componi, & pacis conditiones
æquas proponunt, quæ ne contemne-
rentur, adfirmabant se adiuncturos esse
suas copias illi, qui adsentiretur, aduer-
sus alterum, vt sicut olim ἅμα κηρυκεῖον καὶ
δόρυ ostenderent. Ita pax facta est.
Eius causæ orator publicè in Regum
& Principum consessu fuit Marchio
IOHANNES, adeoque laudata est
oratio, vt sapientes iudicarent, quan-
quam in illo cœtu multi essent ingeni-
is, vsu, & eloquentia excellentes, tamen
neminem fuisse hanc tantam causam
tàm splendidè dicturum. Ita tunc &
Electorum consilio ac virtute, & elo-
quentia

quentia huius tui patrui magni Germania pacata est.

Hæc ornamenta familiæ tuæ, vt tuearis, naturæ bona, doctrina & disciplina exuscitanda & cõformanda sunt. Magna moles, magnum onus est hominum gubernatio, nec sine auxilio diuino sustineri potest. Sed tamen vt in naui remigum diligentiam non deesse ventis & vigilantiæ gubernatoris oportet, ita sit in Principibus cura petẽdi auxilij diuini, & labores necessarios obeundi, quam ad rem multarum virtutum copulatione opus est, inter quas primæ sunt: vera Dei agnitio, Timor Dei, fides, studium iuuandæ Ecclesiæ, ad cuius salutem necessaria est & literarum possessio. Quare hanc quoq; tibi tuendam & ornandam esse statues.

Cum autem certissimum sit, salutaria imperia, Dei beneficia esse, oro Deum ęternũ Patrẽ Domini nostri IESV Chri-

EPISTOLA

CHRISTI, vt te, & patriam, & Ecclesias in patria, ſeruet, protegat ac gubernet. Benè & fœliciter vale. Datæ Vuitebergæ poſtridie Calendas Maij, qui dies natalis fuit illuſtriſſimo Principi FRIDERICO Marchioni Brandeburgenſi auo tuo.

Anno

1 5 5 0.

Paulus Eberus

Kitthingenſis.

ELEGIA IO-
HANNIS STIGELII DE
CALENDARIO PAV-
LI EBERI.

PAVLO EBE RO IOHANNES STIGELIVS.

HAnc tibi STIGELIVS muscoso mittit ab Ilmo
Candide Pegasei fontis Ebere decus.
Hinc ubi sepositis pacato à pectore curis,
Libera per campos ocia ruris agit.
Ocia secessum fessis præbentia Musis,
Rustica, Sed ueris non inimica bonis.
Obuia nam picti lustrans miracula campi,
Naturæ intueor dum parientis opus.
Aut mihi planta suis numen demonstrat ab herbis,
Præsentemq; refert una uel herba Deum,
Aut operis series autorem tota recenset,
Qui facit, & læto cuncta uigore fouet:
Emicat ex ipsis diuina potentia terris,
Et leuis est cespes, qui probat, esse Deum,
Quin segetes animæ decus immortale loquuntur,
Quæ niuum exangui corpore germen agunt.

Sicca sub inuersas conduntur semina glebas,
In quibus effectus dixeris esse nihil,
Hæc tamen arcano surgunt crescentia motu,
Et robur tacitis uiribus aucta gerunt.
Sic quoq; nostra cauis illata cadauera tumbis,
Accipient uiuum glorificata decus.
Mersa prius letho, mox uera insignia uita,
Ante Deum æternæ tempora lucis agent.

Hæc ego populea meditor dum fusus in umbra,
Et mihi blandisonis accinit Ilmus aquis,
Redditur à nostro mihi litera missa Philippo,
Redditur & digitis carta notata tuis.
Vtraq; docta tui memorans monumenta laboris,
De fastis adfert nuncia læta tuis.
Ingemui primum, læto mihi carmine ceptum
Hoc opus, effectum non habuisse suum.
Mox lætata tuo mihi mens erecta labore,
Addidit auspicijs candida uota tuis.
I fœlix liber, & dextra prognate Mineruæ,
Conspicias genij tempora longa tui.

Namq; nihil dubito, de te doctißime Paule,
Lecta sit hic ueris quàm tibi Gaza bonis.
Hoc facit ingenium, facit hoc prudentia rerum,
Qua titulum multis clarior unus habes.
Quicquid habent Graiæ, quicquid monumenta Latina
Historiæ, hoc docto pectore Paule tenes.
Adde quod è sacris quædam præstantia rebus,
Extant ingenio publica facta tuo.
Quæ memorant priscæ Reges & prælia gentis,
Quæ tenet à sceptro nomen Iuda tuo.
Ergo quod aßignas cum gestis tempora rebus,
Et uitæ studijs utile pandis opus.
Grata tuum memori nomen seruabit in æuo,
Fama sub extremis non moritura rogis.

Agnoscant utinam, quos talia nosse decebat,
E fastis ingens prouenit utilitas.
Cedite, naturæ nullus quos adficit ordo,
Degeneres, ipsi turba odiosa Deo.
Hoc quoq; diuini monumentum insigne fauoris,
Quo sibi nos curæ comprobat esse Deus.

Dispositum pinxit mirandis æthera flammis,
  Quas sua diuerso tramite norma uehit.
Non modo uitales ut Sol pater adferat auras,
  Matris agat certas humida Luna uices.
In rebus moueant arcanos Sidera fluxus,
  Siue ea certa suum, seu uaga nomen habent.
Verum etiam certas monstrent ut temporis horas,
  Et spacia humanis usibus apta ferant.
Vnde petat notas sua per uestigia metas,
  Et rediens certis mensibus annus eat.
Hoc primi obseruans Heroica temporis ætas,
  Immensum uitæ comperit esse decus.
Tunc quoq; iactata uel cum ueheretur in arca
  Noha, uel ablutam cum renouaret humum.
Credibile est natis monstrantem sidera cœli,
  Orta sub Armenijs astra notasse iugis.
Sæpe notans ortam sub uernum Pleiada mensem,
  Hæc Zephyro dixit lapsa sequente pluet.
Sæpe Canis tolerans sub rastris grandibus æstum,
  Hæc ait est nostris addita pœna malis.
Nec uarias tantum subiecta in corpora uires,
  Apta sed ad quoduis tempora norat opus.

Curren-

Currentem obliquo cognorat tramite Solem,
Ducere per certos tempora lapsa gradus.
Palantemq́; uago scrutatus lumine Lunam,
Compererat spacijs congrua puncta suis.
Hinc simul annorum metis, numeroq́; reperto,
Doctus ab antiquis gesta tenebat auis.
Vtq́; sedens patulæ frigente sub arboris umbra,
Dictabat soboli dogmata sancta suæ.
Arboreo motum monstrans in cortice Lunæ,
Et Solis geminum significabat iter.
Temporis à primo seriem numerabat Adamo,
Sciret ut historias casta iuuenta suas.
O ingens donum, nulla enarrabile lingua,
Quodq́; Deo laudes asserit arte suas.
Qualis enim, & quantis mersa ignorantia monstris,
Quanta lues uitæ cæcucientis erat?
Certa nisi ætatum nossent discrimina gentes,
Nulla uetustatis si monumenta forent?
Tempora cum rebus, nisi mens humana teneret,
Consilijsq; modum temporis ordo daret.
Nec dispersa decus diuini Ecclesia cultus,
Publica nec sociam res retineret opem.

Barbaries mores, sanctas lasciuia leges,
Saluificam premeret uita prophana fidem.
Nam quia cum spreto pugnant hæc secula Christo,
Quid facerent si non tempora nota forent?
Huc animos orbi dominantes uertite Reges,
Hoc opus à uestro munere poscit opem.
Cur cœco mundum cupitis lacerare furore,
Et geritis dubia mutua bella uice?
Quin cœlum inspicite, & finem perpendite uitæ,
Principis est uirtus maxima, nosse Deum.
Nosse Deum doctrina docet, sed promouet illam,
Temporis & rerum non dubitata fides.
Cura sit enormis rectè emendetur ut annus,
Hæc quoq; munifico functio grata Deo est.

Quando igitur uiua celebrari uoce merentur,
Huc operam memori qui pietate ferunt.
Colligis è priscis quod idonea tempora fastis,
Quod cœlum & cœlo tempora lapsa notas.
Paule tibi referet meritas Ecclesia grates,
Hac etiam speculum quæ uidet arte suum.

Paule

Paule tibi referet meritas Respublica grates,
Cui suus hoc studio uindice constat honos.
Gesta suos recolens expendit lector ad annos,
Et mundi historiam parua tabella refert.
Ille etiam astrorum lapsus, obseruat & ortus,
Quae uarias anno dantq; negantq; uices:
Cosmicus Eois cum Sole ascendit ab undis,
Cosmicus Hesperijs mane notatur aquis.
Emicat Heliacè sidus, Sol quando recedit,
Heliacè admoto sidera Sole latent.
Tollitur Acronycho sub uespere sidus in ortu,
Post Solem Acronychus sidera casus agit.
Et coeli mores & fluxum sidera monstrant,
Temporaq; ad metas cuncta redacta suas.
Nam siue Eoo cum Sole sub axe leuantur,
Siue sub occiduo cardine lapsa cadunt.
Solis ab infuso blandè stimulata uigore,
Exercent uires, officiumq; suum.
Adde quod est coeli summis uis insita templis,
Naturam tacita quae ratione ciet.
Ergo ubi nocturno rorantem Pleiada lapsu,
Arduus ad ueris tempora cardo tenet.

Obseruans timidus pendentem rusticus imbrem,
Sit bonus hic teneris frugibus humor, ait.
Humida natiuum tunc temperat aura calorem,
Concipit & læto terra soluta sinu.
Addunt se socios uenti rorantibus alis,
Qui longa madidi flant ab Atlantis aqua.
Inde aër liquidos paßim mollescit in Imbres,
Laxaq; respirans arua recludit ager.
Occidit Eous Maia comitatus Orion,
Et sata cœlesti condita spargit aqua.
Tunc benè triticiæ conduntur semina meßis,
Cum bibulas implet frigidus humor aquas.
Afflat anhelantem maturis frugibus æstum,
Pressa licet uentis mollibus, orta Canis.
Tunc Cererem campis lectam sitientibus æstas,
Condit, & aggestas area tundit opes.
Terga sequens Aquilam cœlo leuat aspera Delphin,
Halcyonis sobolem dum maris unda tenet.
Tunc exanguis hyems pregnantem frigore terram,
Claudit, ut internus molliat arua calor.
Cynthius austrino radijs à cardine fractis,
Luce breuem spargit debiliore diem.

Hæc

Hæc natura ipsi debet discrimina cœlo,
Quod certis uicibus corpora quæq; mouet.
Cætera temporibus posita interualla, perenni,
Vnde dies motu, mensis & annus eunt.
Non minus ex ipsis cognosci noueris astris,
Splendida seu ueniant, seu tenebrosa cadant.
Commoda si referam, quæ temporis efficit ordo,
Vndisoni fluctus enumerabo freti.
Præcipuè officium res gestas scire uolenti,
Historiæ custos temporis ordo facit.
Atq; ingens decus est, & lux pulcherrima uitæ,
Ad certos ueterum gesta notare dies.
Hinc morum species, uitæq; illustris imago,
Hinc uicia, hinc uirtus, quo memorentur, habent.
Certa fidem facient fastorum exempla tuorum
Paule, per historias tu quoq; digne cani.

Damna suæ immeritus sustentat SCIPIO laudis
Qui domuit Lybicæ regna superba plagæ,
Immemores audent illum accusare Tribuni,
Debita cui meriti gloria summa fuit.

Obuia

,, Obuia res odijs, quanquam liberrima uirtus,
,, Et bene qui meruit præmia rarus habet.
,, Inuidia premitur, quem nulla infamia taxat
,, Et cui iura fauent, uis inimica nocet.
Et iam prodierant uariæ certamina famæ
Iudiciumq; uagæ mobile plebis erat,
Iamq; coronatur falsa grauitate tribunal,
Dicta dies aderat, fictaq; culpa reo.
Ancipites ardens tenet expectatio mentes,
Orbis & argutum complet in urbe forum.
Vt leo magnanimus, canis insignis & annis,
Impauido astantes aspicit ore feras:
Sic animum ostendit uultus grauitate professus
Mente uir, augusta Scipio fronte, senex.
Dumq; reum expectant crudelia rostra fatentem,
Non expectato sic ait ille sono:
Hæc est illa dies, hæc lux memoranda, Quirites,
Qua mihi pro patria res bene gesta fuit,
Qua mihi succubuit proiectis Hannibal armis,
Qua fœlix Tyria uictor in arce steti.
Quin igitur sacris humiles aduoluimur aris,
Soluimus & meritis debita uota Dijs?

Ipse petam supplex Tarpeij limina templi,
Muneris & grates debitor huius agam.
Commoda cui res est Pietas, comitetur euntem,
Templa Dei insano sint potiora foro.
Dixerat, inuadit trepidam reuerentia plebem,
Et populo in toto uox fuit una, probo.
Nec mora consensu iunctos firmante fauores,
Progressum sequitur plurima pompa ducem.
Luxq́; uiro multo fuit hæc celebratior illa,
Qua uicto rediens dona Syphace tulit.
Optime fastorum, fortißime Scipio, custos,
Quam tibi lux fœlix ista notata fuit.
Sic decet inuidiam uulgi superare furentis,
Nulla sibi rectè conscius arma timet.
Pascere liuor iners odio, saturare furore,
Mors tua, recta Deum facta colentis erunt.

Talibus exemplis clarorum facta uirorum,
Qui leget è fastis Paule diserte tuis,
Gaudebit rerum thesauro, atq́; indice doctus,
Iam totum intenta mente notabit opus.

Herum

Heroum capiet mirantem illustris imago,
Et persona suum proferet ampla decus.
Iste fuit, dicet, uerae uirtutis alumnus,
Quàm male ab antiquis degeneramus auis?
Subdola damnabit uersuti facta Lysandri,
Sinceri celebrans omne Cimonis opus.
Sumet ab exemplis, uitae quod poscit honestas,
Quod rerum ad patriae postulat usus opem.
Stabit Aristides sumptis iustißimus armis,
Consilio pariter militiaq; potens.
Quiq; Asiam Europae medijs uenatus in undis
Persica laudato reppulit arma dolo.
Quiq; hostem reprimens accepto uulnere uictor
Militiae pulchra praemia morte tulit.

Sed recitare omnes Heroum ex ordine formas,
Non erat incoeptum temporis huius opus.
Ardua sic picti discernens sydera coeli
Multa uidet simili non reputanda modo.
Omnia continui tamen approbat ordine cursus,
Vtileq; ex toto corpore censet opus.

Ergo

Ergo tuo partum nomen tibi Paule labore
Obtinet à longa posteritate decus,
Et iam fata tuis aspirant mollia cartis,
Sentit & æternos pagina uiua dies.
Adijciunt musæ lætæ frondentia lauro
Serta, Aganippæi fonte rigata iugi.
It comes aspirans animam, sensumq; libello,
Ætatum genius semina longa trahens.

Quando erit aura meos ut cernat libera fastos?
Quam miserè hos pressæ contegit umbra specus!
Amisere suam patriæ cum lumine lucem,
Quando oculum amisit patria mœsta suum.
Vtq; iacet partus catulorum informis, & ipsum
Formidans nescit, sustinuisse diem:
Sic meus iste labor cæca sub mole laborat,
Dum mihi præfixo lumine meta caret.
Sed redeat patriæ decus & sua gratia Musis,
Et poterit fastis uita redire meis.
Cumq; tuis forsan Naso mea scripta legentur,
Dum mundi inclinat fessa senecta caput.

Sed

Sed nunc Paule tui fœlici sidere fasti,
Docta sub æterno flore per ora uolent.
Tempore quo iuncti cœlestis munere uitæ
Præsentem electi stabimus ante Deum,
Diuinos dulci fastos sermone canemus,
Interea hoc uitæ sustineamus onus.

FINIS.

DE VTILITATIBUS CALENDARII.

OMNIBUS ÆTATIBUS uulgo fasti propositi sunt, qui non tantum anni & mensium descriptionem accuratam continuerunt, sumptam à motibus luminum, sed etiam historias quasdam insignium liberationum certis mensium diebus adscriptas habuerunt, ut populo talium beneficiorum Dei memoria quotannis eorundem dierum recursu renouaretur. Sic Adam cum breuiter suis posteris exponere potuisset, uniuersam mundi machinam, & res omnes non simul, aut eodem momento, sed ordine quodam & successione à Deo creatas esse: etiam dierum mentionem addidit, quibus operum uarietatem distinguere uoluit ideo quoq;, ut suos posteros admoneret, ut quoties in eadem septimana dies ijdem recurrerent, mirandæ creationis Dei recordarentur, & pro singulis operibus, quæ illo die absoluta esse legerent, Deo opifici gratias agerent, cum intelligerent, omnia illa solius

hominis causa esse elaborata: Die uero Sabbati omnium beneficiorum Dei memoriam simul complecterentur, & seriò inuocarent ac celebrarent Deum, ac cogitantes quietem septimi diei, scirent restare aliam uitam post hanc uitam corporalem, quæ esset futura perpetua quies, in æterna cum Deo conditore consuetudine.

Sic Nohe, potuisset historiam diluuij suis posteris eo ordine descriptam post se relinquere, ut sine mentione certorum dierum diceret, se integrum annum intra arcam inclusum, & in medijs aquarum fluctibus, & uentorum procellis diu iactatum, uix tandem subsidente in montibus & quiescente arca, iussu Dei ex illo diuturno & tristi carcere egressum fuisse. Sed accuratißimam addit mensium & dierum enumerationem, recensens, quo die mensis sit arcam ingressus, quo die imbres ruere cæperint, quo die arca sublata undarum impetu primum fluctuarit, quo die sint diminutæ aquæ, quo die arca substiterit, quo die ipse eductus ex illis claustris Deo sacrificarit σωτήρια, & signum acceperit diuinæ misericordiæ & gratiæ Arcum cœlestem.

Hanc tam scrupulosam dierum annotationem, cur existimemus à patriarcha usurpatam fuisse, nisi quod uoluerit primum illud horrendum exemplum iræ diuinæ aduersus contemptores uerbi & contu-

maces

maces peccatores: Deinde etiam dulcißimum ingentis clementiæ & misericordiæ Dei exemplum suis posteris semper in conspectu esse, ut quoties illi dies uoluentibus annis redirent, sibi & horribiles pœnas impij mundi, & rursus conseruationem ac liberationem mirandam pusillæ Ecclesiæ in memoriam reuocarent, & in timore Dei uiuentes, pro illa summa clementia Deo gratias agerent, & in suis ærumnis omnibus, similem præsentiam Dei & opem peterent, & certa fide constanter expectarent.

Moises quoq; defensionem populi in Ægypto aduersus crudelißimum tyrannum, & eductionem tantæ multitudinis ex tristißima seruitute, patefactionem item legis diuinæ in deserto, & quasdam alias mirandas liberationes populi, certorum dierum adiecta mentione ad posteritatem transmisit. Qui ideo quoq;, quod hominum tanta est negligentia & ingratitudo, ut mox soleant obliuisci summorum beneficiorum Dei, iussus est, constitutis certis festis, cogere multitudinem, ut harum liberationum memoriam quotannis recoleret.

Quin & Ethnicorum fasti non tantum habuerunt signatas festiuitates solennes, quæ tamen ipsæ quoq; ad conseruandam memoriam certorum beneficiorum Dei institutæ fuerunt: sed etiam proposuerunt alios quosdam insignes euentus, quorum cogi

tatione annua iudicarunt ſapientes homines imperi-
tam & obliuioſam multitudinem de magnis rebus
utiliter moneri poſſe. Sic cernimus in faſtis Ouidia-
nis, & antiquo Romano Calendario, quod ad nos
peruenit, ſtatis feſtis populi Romani, etiam hiſtorias
quaſdam memorabiles aſperſas eſſe, quas uoluerunt
Pontifices annua repetitione ad omnem poſterita-
tem tranſmitti.

Hunc utiliſſimum morem antiquiſſimorum pa-
trum, Eccleſia, quæ per Apoſtolos collecta fuit, imi-
tata, haud dubie monitu Apoſtolorum, quotannis
certis diebus celebrat memoriam concepti, nati, cru-
cifixi, reſuſcitati, & recepti in cœlum Domini noſtri
Ieſu Chriſti, & aliorum quorundam factorum, ſum-
ptorum ex eadem hiſtoria, quorum perpetuam in
Eccleſia memoriam extare, non prodeſt ſolum, ſed
etiam eſt neceſſarium, fitq; aliquorum talium facto-
rum recordatio illis ipſis diebus menſium, quibus
olim ea eueniſſe creduntur. Quæ conſuetudo Eccle-
ſiæ, etſi ab aliquibus profanis hominibus, ut ſuperſti-
tioſa & inutilis interdum contemnitur (ut inueni-
antur nonnunquam aliqui, quibus omnes antiquita-
tis ritus improbantur) tamen animi liberales à pri-
mis annis aſſuefieri debent, ut antiquitatis pia inuen-
ta.

ta, quæ cum uerbo Dei congruunt, & exemplis antiquißimorum patrum comprobantur, amare discant, & non temere conuellere audeant.

Cum igitur constet ex his exemplis summorum Patriarcharum, narrationi rerum gestarum in Ecclesia ideo potißimum dies alicubi adiectos fuisse, ut illis recurrentibus quotannis admoniti posteri, & pœnas sceleratorum atroces, & liberationes Ecclesiæ mirandas, subinde animo attentius considerarent: Et eam ob causam Ecclesiam quoq; uideamus certos dies insignium rerum ex historia Christi, fastis suis adscripsisse, ut omnibus pijs similem diligentiam commendaret & iniungeret: Decet nos quoq; patrum sancto consilio obtemperantes, & Ecclesiæ apostolicæ pium exemplum imitantes, eandem diligentiam præstare in uniuersa lectione biblica, ut ubicunq; certum diem facto alicui mirando adscriptum cernimus, turpe ducamus nobis, illum ita prætercurrere, quasi frustra eius mentio à scriptore facta sit, & non statim eum annotare, & meminisse in hunc ipsum usum, ut quotannis reuertente eodem die admoniti, Dei potentiam & bonitatem, cum in puniendis tyrannis & persecutoribus piorum, tum in liberanda & defendenda Ecclesia, animo grato celebremus & prædicemus.

Quoties legimus à Deo per Moisen præcipi Iudæis, ut mirandas ipsius liberationes crebra repetitione filijs suis inculcent? Et quidem dicit textus nominatim, ideo festa instituta esse, ut si interrogent posteri, quid sibi ritus illi festorum uelint, edoceri poßint de ipsis beneficijs Dei, huic populo præstitis. Quo præcepto Deus & posteros iubet quærere de significatione rituum, ac causa instituti festi: & parentes cogit, ut si omnino ipsi uelint esse tam sceleratè ingrati & obliuiosi, ut per se non repetant illis ipsis festis diebus magnitudinem diuinorum beneficiorum, saltem filiorum suorum percontationi necessario satisfacientes, simul ipsi quoq; eorundem operum Dei recordentur.

Hoc præceptum etiam ad nos pertinere existimemus, qui in Ecclesia Christi uiuimus, & non illorum tantum beneficiorum, quæ populo Israëlitico Deus peculiariter præstitit, iure adoptionis participes facti sumus, sed etiam ex immensa Dei misericordia, cum alieni essemus à populo ipsius, alia quoq; infinita Dei dona in Christo consequuti sumus, quorum memoriam nos perpetua gratitudine celebrare multo iustius est, quàm Iudæos liberationem in diluuio, aut eductionem ex Ægypto, aut patefactionem legis celebrare quotannis oportebat.

Hoc

Hoc autem ut aptius fieri possit, decet unumquenq; suum quoddam eiusmodi historicum habere Calendarium, in quo legens scripta Prophetica & Apostolica, sibi annotet dies & tempora, quibus inuenit gestas res in Ecclesia, dignas memoria, ut illud postea intuens quotidie, de illis Dei operibus & beneficijs commonefiat.

Hæc ratio quandam quasi nobis necessitatem imponit, ut huiusmodi Catalogum insignium euentuum nobis ipsi cōficiamus, si modo uolumus cum eo fructu in lectione sacrorum librorū uersari, qui à pijs præcipue expeti debet, uidelicet, ut non semel illa, quæ de beneficijs Dei Ecclesiæ exhibitis, nostra causa scripta sunt, utcunq; cognouisse, satis esse credamus: sed eorum memoriam ita confirmemus & exuscitemus, ut in nobis timor Dei, fiducia promissæ opis, imploratio & expectatio certæ liberationis, patientia, & alij pij motus subinde accendantur.

Sed ad hanc quasi neceßitatem accedunt etiam utilitates quædam, nequaquam contemnendæ, quod, dum temporum discrimina, atq; adeò dies ipsos, quatenus fieri potest, diligenter in sacris historijs inquirimus, fit, ut res ipsas, quæ ibi proponuntur, rectius intelligamus, & earum magnitudine magis afficiamur. Habent enim hoc peculiare Loci, Temporis, &

aliæ circumstantiæ, ut in omni historiarum lectione rebus adhibitæ, eas illustrent, & animos insigniter permoueant. Nam ut rectè dixit Horatius:

Segnius irritant animum demissa per aures,
Quàm quæ sunt oculis commissa fidelibus:

Ita omnino experimur omnes, etiam insignibus factis nude recitatis, sine descriptione temporis, locorum, & aliarum circumstantiarum, minus nos affici, neq; ita alte sedere animis nostris ea ipsa, quæ uel lecta uel audita sunt, ita negligenter proposita.

Sed cum simul loca monstrantur, ubi facta illa exhibita dicuntur, & tempus anni, atq; adeò dies ipse mensis nominatur, quo res gestæ creduntur: non tum nos audire illarum recitationem putamus, sed pictas nobis res monstrari, uel potius ipsas præsentes oculis nostris subijci existimamus. Tantum lumen ipsis factis commemoratio circumstantiarum affert, præterquam quod multo etiam efficacius animos auditorum ferit, cuius rei unum hoc sumamus ex biblijs exemplum.

Si simpliciter narrari audias: populum Israëliticum post mortem Moisis, à Iosua abductum ad Iordanem, ut terram promissam tandem occuparet, traijcere flumen non potuisse, donec eius cursus diuina po-

na potentia inhibitus, præbuerit tutum transitum toti multitudini per sicca uada: Videbitur id quidem tibi miraculosum, & singulare Dei opus fuisse, sed tanta eius admiratio te non capiet, quanta debebat & poterat, obseruatis circumstantijs.

Primum enim aliquid lucis narrationi accedet, si admonearis, illa parte regionis Israëlitas per Iordanem transiuisse, ubi is uicinus oppido florentissimo tum Hiericho, non procul inde in mare Mortuum influit, auctus prius plurimis torrentibus & fluminibus alijs, qui in ipsum suos alueos exonerant. Quare necesse est ibi fluuium multo fuisse latiorem & profundiorem, quàm in locis, quæ sunt uiciniora eius fontibus.

Et cum transeundus esset fluuius tantus, iuxta oppidum amplissimum & munitissimum Hiericho, situm in optimè culta ualle, & frequentissime habitata, terreri poterant Israëlitæ, & metuere, ne transgressi uada, ex altera ripa fluuij ab incolis eius loci occurrentibus arcerentur, ac repellerentur, aut saltem tam diu impedirentur, donec in immensam altitudinem superius collecta & coaceruata aqua Iordanis, cum impetu irruens, subito omnes intra ripas comprehensos extingueret.

Ita loci descriptio magnitudinem miraculi & diuinæ bonitatis magis conspicuam reddit. Sed etiam in-

dem insignior hic locus fit, cum ea adduntur, quæ ibidem diu post gesta sunt. Nam in ulteriore ripa illa Iordanis uersus desertum, postea extructum castellum dictum est Bethabara, hoc est, domus transitus, seu traiectionis, fortaßis orta appellatione loci ab hac ipsa populi Israëlitici miraculosa traductione, quo loco Iohannes Meßiæ præcursor baptizauit tum alios, tum Christum etiam ipsum, quem haud dubie significauit arca fœderis, quam in illo transitu populi, gestantes sacerdotes, dum steterunt in medio Iordane, aqua superior fluminis procul collecta, delabi, & nocere Hebræis non potuit. Ita Christus uictor mortis & diaboli, hoc ipso in loco baptizari uoluit, quo arca illa fœderis steterat, & sæpe postea circa hæc eadem loca uersatus est, etiam paulo ante paßionem suam, ut patet ex decimo capite Iohannis, ut significaret, se simili modo traducturum esse suam Ecclesiam per mediam mortem, & ingentes huius uitæ ærumnas, in terram promissam, hoc est, in uitam æternam.

Locus ubi Ioan: Baptizauit.

Rursus si eiusdem mirandi transitus per Iordanem, alteram quoq; circumstantiam, Tempus uidelicet consideres, uidebis adhuc clarius potentiam & bonitatem Dei hac etiam circumstantia illustrari. Legimus enim populum traductum esse primo mense anni Hebraici, qui, ut infra dicetur, nostro Aprili

tunc

tunc fere respondebat, quod erat meßis initium, quo tempore Iordanis solitus fuit quotannis ita pleno alueo fluere, ut ambas ripas non impleret solum, sed etiam egrederetur. Quod ipsum uidetur singulare Dei beneficium fuisse, qui hac exundatione Iordanis, ceu muro & uallo quotannis munire uoluit illa loca fertilißima, continentia singularem illum & nobilissimum Balsami hortum, alioqui uero propter ipsam fertilitatem obnoxia latrunculorum uicinorum incursionibus, ne incolæ loci illius occupati demetendis & importandis frugibus, inermes, tempore meßis subito in agris opprimerentur à uicinis grassatoribus, Arabibus, Moabitis, & alijs.

Sed hunc ipsum ante hoc tempus inuictum murum, Iordanem uidelicet, plenißimo alueo fluentem & exundantem, Deus suo populo tunc peruium fecit, ita ut stante & accumulata in immensam molem aqua superius uersus fontem, & reliqua inferiore aqua defluente in lacum Asphaltiten, Hebræi siccis pedibus transire possent. At quanta multitudo? Textus diserte inquit, à Moise & fratre iterum numerato populo iam accessuro ad Iordanem, inuenta esse sexcenta & unum millia uirorum excedentium uicesimum ætatis annum. Iam cogita cœtum mulierum, impuberum, mancipiorum, aduenarum, qui se Israëlitis exeuntibus coniunxerant, & præterea

ingentia

ingentia armenta iumentorum. Hæc tanta multitudo cum tot ac tantis impedimentis, non potuit subito per uadum fluminis transcurrere, sed haud dubie intercessit mora multarum horarum, uel potius totius diei, donec innumerabilis hæc multitudo omnis traduci potuit, quo toto tempore tamen semper moles illa aquarum in sublimi diuinitus sustentata stetit, ne deflueret, quamdiu arca fœderis in medio uado Iordanis consistebat.

Ita temporis quoq; consideratio magnitudinem miraculi huius plurimum auget.

Sed si diem etiam audias nominari, quo populus Iordanis uadum transiuit, multò efficacius te factum ipsum propter temporis rationem mouebit. Nam si decimo die mensis Aprilis, incidas in huiusmodi historicum Calendarium, inueniasq; ibi adscriptum: Hoc die primi mensis Hebræorum, populum Israëliticum per plenũ & exundantem tum Iordanem, sine nauibus incolumem traductum esse: Ibi mentione diei commonefactus, quasi in rem præsentem te duci existimabis, & magnitudinem periculi & miraculi altius perpendes, & cogitatione te ipsum illi ingenti multitudini quasi immiscebis, teq; examinabis in hunc modum interrogans: Quo tu fuisses animo in tanto discrimine, si in tanta turba hominum & iumentorum per medium uadum saxis asperum, incessisses,

& ina

& iumentis aut humeris tuis impositos paruulos gestasses, alios grandiusculos liberos manu prehensos tecum raptasses: Coniugem uestigia tua ponè legentem, & aut grauidam ægreq; incedentem conqueri, aut sub pondere recens editi infantis ingemiscere audiuisses: deniq; omnes tuos uidisses consternatione pallentes & trepidantes, ac de fine periculosæ & asperæ uiæ subinde sciscitantes? Nonne pro his sollicitus, crebro aduersus flumen ad illam terribilem molem coacervatæ in immensam altitudinem aquæ, semper ruinam minantis, oculos coniecisses, & subinde explorasses, num adhuc loco suo erecta aqua consistat? Nonne oculis anxie interuallum ulterioris ripæ fuisses dimensus, & perlustrasses omnia loca opposita, num quis hostilis exercitus ex uicino oppido Hiericho, aut aliunde ad ripam infestis armis occurreret? Nonne deniq; omnem præcedentium incessum, & tuorum etiam comitum gradum ut nimis tardum in tanto periculo increpasses, & moram castigasses? Deinde ubi cum tota multitudine, & cum tua familia incolumis in alteram ripam emersisses, & postea uidisses, arca ex medio fluminis uado in tutum locum reportata, omnem illam pendentem prius ad modum altissimæ rupis aquam subito collapsam cum impetu irruere, & non modo totum alueum, sed etiam loca uicina late implere, & obuia

quæq;

queq; sternere: nonne Dei immensam bonitatem effusissimo cordis gaudio, claraq; uoce prædicasses? tuosq; liberos ad easdem partes lætitiæ & gratiarum actionis crebris monitis uocasses? & hunc diem omnibus annis uitæ totius diligenter obseruari, & celebrari grata memoria ob tam insignem liberationem sæpius iussisses?

Hæc & alia multa tibi uenient in mentem, hanc populi liberationem consideranti eo ipso die anni, quo facta esse scribitur, Quia ipsa temporis ratio te quasi in societatem huius transitus perducit, multoq; magis afficit, quàm si sine diei mentione obiter aut legeres, aut audires illam mirandam historiam.

Magis etiam delectaberis, ubi cognosces, quod Christus, ut suo populo hoc ipsum miraculum antiquum in memoriam reuocaret, eodem die decimo mensis primi, ab hoc ipso loco Iordanis ante paucos dies profectus, in urbem Hierosolymam cum pompa regia est inuectus, ut se agnum ad Paschatis instans festum, mactandum pro genere humano patri sisteret, & suum transitum per Iordanem, hoc est, passionem suam inchoaret, qua nobis postea transituris, flumen immensæ altitudinis & rapiditatis peruium fecit, hoc est, mortem ac diabolum uicit, sicut arca fœderis, ubi primum à sacerdotibus intra ripam unà

Iordanis

Iordanis perlata fuit, mox flumen diuisum est, ita ut aquæ, partim in mare mortuum defluerent, partim contra naturam suam procul in celsißimi montis altitudinem collectæ subsisterent, ac populo transitum tutum & facilem præberent.

Ex hoc unico exemplo puto satis conspici posse, quantum lucis accipiant historiæ, quantoq; uehementius moueant animos, si loci & temporis hoc modo illis addatur consideratio.

Propter hanc igitur causam etiam, ut res gestæ melius intelligantur, & magis legentium animos afficiant, prodest habere paratum Calendarium, in quo eiusmodi insignium euentuum dies annotes, & factum ipsum breuiter memoriæ causa adscribas.

Hanc præcipue ob causam uidebar mihi non prorsus inutiliter facturus, si pueris formam talis Calendarij proponerem, & adiectis aliquot exemplis insignium factorum, modum ostenderem, quem in annotandis talibus historijs sequi poßint. Alij peritiores, qui per se hoc idem fecissent melius, etiam non admoniti, (sicut res est ut nullius admodum ingenij, ita laboris non ita magni) nec tamen id adhuc conati sunt, hoc exemplo nostro fortaßis mouebuntur, ut tale Calendarium, uel artificiosius aliquod sibi ipsi describere maturent. Quod si facient, experientur

rientur profecto, sibi illam operam non male collocatam fuisse, & suæ diligentiæ aliquem fructum cum uoluptate coniunctum reportabunt.

Etsi autem hæc Calendarij descriptio præcipue institui debet, propter lectionem biblicarum historiarum, ut dies ipsi nos subinde de insignibus Dei operibus, quæ Ecclesiæ exhibita esse ibi legimus & annotauimus, commonefaciant, & pios in nobis motus exuscitent, quod sine superstitione ulla fieri posse & debere sani omnes fatebuntur: tamen etiam alios usus præbere nobis semel confectũ tale Calendarium potest, quorum ratio negligi non debet ab eo, qui aliarum quoq; gentium historias cum sacris coniungendas esse censebit, quod quidem diligenter facere non modo utile est, sed etiam necessarium. Multa enim sunt in Propheticis scriptis posterioribus, in primis autem in apostolicis narrationibus, quæ sine cognitione Græcarum & Romanarum historiarum neq; intelligi, neq; explicari possunt.

Deinde etsi sacris scriptis præcipue creditur propter Deum, authorem illius uerbi, & propter testimonium Ecclesiæ, tamen non leuiter etiam confirmantur animi piorum, ut firmius assentiantur sacris historijs, cum uident in aliarum gentium historijs alicubi eadem facta copiosius narrari, quæ in biblijs

Alij usus Calendarij

biblijs breuiter perstringuntur, alicubi euentus illos prolixe exponi, qui longe antea Prophetarum uaticinijs sunt prædicti, & nusquam tamen in sacris libris plene commemorantur.

Sed nimis longum esset, & alienum ab hoc instituto, omnes hic causas enumerare, quare etiam Ethnicarum historiarum lectionem cum Biblijs coniungi prosit & oporteat, cum id à nemine sano sit in controuersiam uocatum, & ipsa series Historiarum, quæ extant, testetur, diuinitus ita factum esse, ut illa potißimum monumenta historicorum conseruarentur in Ecclesia, quæ inde initium rerum describendarum sumunt, ubi sacra historia desinit, & iuxta temporum seriem res ordine primum à Græcis, postea à Latinis, ad nostram usq; memoriam descriptas continent.

Hoc cum ita esse constet, erit hic alius Calendarij, quod proponimus, usus non uulgaris, quod licebit & conducet in eodem annotare dies, quibus insignes clades, aut uictoriæ aliarum gentium extra Ecclesiam accidisse leguntur, quæ diligentia etsi friuola uideri aliquibus potest, tamen non mihi, sed alijs peritioribus uelim à iunioribus hoc credi, magnas eius studij etiam utilitates posse recenseri.

Nam ad morum gubernationem non mediocri-

ter conducit, subinde intueri in antiquitate euentus insignes, qui aut totis rebuspublicis, aut earũ gubernatoribus, aliquando ipsorum culpa, aliquando fortunæ inconstantia, acciderunt. Prodest considerare, ex quàm tenuibus initijs maxima imperia aliquando sint exorta, et uicißim, quàm leuibus occasionibus florentißimæ Respublicæ aliquando de summo potentiæ gradu sint deiectæ. Harum mutationum si etiam causæ & occasiones simul considerantur, fieri non potest, quin in animis liberaliter institutis existat cogitatio de fragilitate rerum humanarum, de prouidentia, & iusticia Dei, punientis atrocia scelera publicis & priuatis calamitatibus, & ornantis singularibus successibus eos, qui uirtute & alijs donis præditi, ea bona ad iuuandam societatem hominum contulerunt.

Hanc considerationem moribus prodesse non est dubium, quos flectere ad moderationem potest crebra cogitatio, intuens tristißimos exitus eorum, qui per ambitionem, pertinaciam, πολυπραγμοσύνην, auaritiam, æmulationem, uanam persuasionem potentiæ & fœlicitatis, sibi & suis ciuitatibus ingentes ærumnas attraxerunt.

Solitæ fuerunt antiqua consuetudine ciuitates in Græcia (quas Romani sunt imitati) in locis frequentißimis

tißimis urbium, statuas collocare ijs, qui insigni uirtute, aut decore aliquo patriam suam ornassent, aut præclaro & utili inuento præsidij aliquid communi societati hominum attulißent, eaq; in re non tàm gratitudinis rationem habuerunt, ut optime de Republica meritis uiris, hæc ceu præmia tantarum uirtutum & meritorum post mortem redderent: quàm quod uoluerunt sapientißimi homines illis monumentis posteros commonefacere, ut quoties prætereuntes intuerentur horum uirorum effictas ære aut marmore imagines, toties ingentium illarum uirtutum, quibus illi hæc præmia meruerant, recordarentur, & illorum exemplo ad similium rerum & uirtutum studium incitarentur. Et quidem hæc monumenta uirtutum magnam uim ad extimulandas heroicas naturas habere, Themistoclis & Iulij Cæsaris exempla testantur, quorum alter, sibi nocte quietem non concedere, dixit, trophæum à Miltiade in campo Marathonio fixum, Alter uero, cum Quæstor cum imperio in Hispaniam profectus Gades uenisset, animaduersa apud Herculis templum magni Alexandri imagine, ingemuit, pertæsus ignauiam suam, quod nihil tum à se memorabile actum esset in ætate, qua iam Alexander orbem terrarum subegisset.

Quanto autem maiorem uim excitandi libera-

les naturas ad studium uirtutum habere putabimus hæc monumenta ueterum historiarum, quàm illas statuas, quæ præter lineamenta oris, & figuram corporis nihil ostendere spectatoribus potuerunt? cum hæc Calendaria & res ipsas gestas à claris uiris animo subijciant, & temporis descriptionem addant, quod nobis totum negotium quasi præsens depingit?

Quare & hæc Calendarij huius utilitas magnifacienda est à pueris, quod moribus etiam prodesse poterit, talis diligentia annotandi insignes euentus ex historijs aliarum gentium, quæ quidem etiam melius intelliguntur, & acrius animos mouent, considerata simul temporis ratione, ut supra dictum est de sacris historijs.

5.

Dies natales prestãtium uirorum.

Eodem & hoc pertinet, quod licebit & proderit Calendario inscribere dies natales præstantium uirorum, quorum eruditio, sapientia, uirtus, industria, Ecclesiæ, Reipublicæ, aut rei literariæ insigniter profuit. Decet enim nos eorum memoriã tueri, & certis diebus admonitos, totam eorum uitam, & omnia merita, quæ nobis constant, animo reuoluere, ut Deo gratias agamus, qui Ecclesiæ aut politijs tales uiros dederit, per quos doctrina cœlestis illustraretur, imperia collapsa restituerentur, aut artium studia de-

dia denuo accenderentur. Hæc summorum uirorum memoria celebrata ipsorum diebus natalibus, etiam moribus prodesse potest, excitato in liberalibus naturis amore similium uirtutum, & studio imitationis.

Festa Ethnica.

Præterea utile erit in hoc Calendario etiam festa, non Iudæorum tantum, sed & Atheniensium, & Romanorum, annotare, in hunc usum, ut historiæ melius intelligantur, cognito tempore rerum gestarum, quod interdum à scriptoribus solet indicari sola mentione festi alicuius in illa gente, quod si annotatum habueris in tuo Calendario, mox licebit tibi etiam partem anni inuenire, qua negotium gestum est. Vt cum Plutarchus dicit: Thebas Bœotias ab Alexandro magno funditus euersas esse circa tempus mysteriorum: Calendarium ostendit illa celebrari consueuisse Athenis uicesimo die mensis Boëdromionis, qui ut plurimum respondet Romanorum mensi Augusto. Talia multa loca occurrunt in scriptoribus grecis & latinis, quibus tempus significatur nominato festo aliquo, quod si alicubi in Calendario adscriptum habebis, etiam sententiam scriptorum plenius assequeris.

Ortus Stellarum

Idem dici potest de ortibus & occasibus aliquot stellarum fixarum, quibus ipsis quoque ueteres in descriptione certi temporis usi sunt, non aliter, quàm

nos mentione alicuius ſancti, Michaëlis, Martini aut ſimilis, diem menſis certum indicare ſolemus. Proderit igitur illos quoq; ortus & occaſus ueteres, quatenus res patitur, annotatos in Calendario habere, ut tempus ſciri poſſit, quod per ortum Stellæ aut occaſum à uetuſtißimis fuit deſignatum. Cuius conſuetudinis hæc fortaßis aliqua cauſa fuit, quod ſcriptores, qui ſua monumenta in plurium populorum manus peruentura eſſe credebant aut ſperabant, cum menſium appellationibus, aut feſtorum mentione, quæ ſingulis ferme ciuitatibus erant peculiaria & diuerſa, certas anni partes ſemper indicare ita commode non poſſent, delegerunt Stellas aliquot inſignes, quarum ortus & occaſus, uulgi etiam oculis conſpicui & obſeruatu faciles, in præcipuarum mutationum anni initia caderent, ut ijs nominatis, ſtatim certa pars anni cognoſceretur.

Ad eam rem cenſuerunt idoneas ex infinita multitudine ſtellarũ cœlo inhærentium, has fere: Pleiades, quarum ortus matutinus æſtatem, Occaſus matutinus hyemem inchoare credebatur: Canem, cuius ortus matutinus medium æſtatis, & intenſißimum æſtum afferebat: Arcturum, cuius ortus matutinus autumni initium & uindemiæ tempus nunciabat. Ita maiorem partem anni, quæ continet tempus maxime idoneum, non tantum rebus naſcentibus ex terra, ſed peregrina-

Vt Plato ſcribit octauo de legi. pag. 559.

natio-

nationibus etiam, expeditionibus, & alijs rebus gerendis, discernebant antiquissimi harum ferme stellarum ortibus & occasibus apparentibus mane aut uesperi. Postea sequuti alij addiderunt plurium stellarum obseruationes, aliaq; genera ortuum, non tantum ut illis tempora distinguerent, sed etiam ut tempestatum causas quodammodo præmonstrarent, ut constat ex Plinij 18. libro, & Columel. 11. & ex Ouidij sex fastorum libris.

Sed poterunt studiosi adolescentes, hanc antiquitatis diligentiam imitantes, & iam dictarum, & aliarum plurium stellarum, quæ insignes in aëre efficiunt alterationes, ortus & occasus Cosmicos, ut uocantur, accuratè numeratos, suo Calendario inserere, ita ut congruant & cum situ, quem habent stellæ hac nostra ætate, & cum loci eius horizonte, in quo quis se mansurum aliquandiu sperat.

Reliqua est una adhuc utilitas, propter quam tale Calendarium institui in primis conuenit. Nam cum unicuiq; in uita multa accidant insperata atq; improuisa, partim læta, partim tristia, in quibus Dei certissimam præsentiam omnes attenti experiuntur: ualde prodest pueros à primis statim annis assuefieri ad hanc diligentiam, ut tempora illorum beneficiorum Dei diligenter obseruent & annotent, ac uel hoc saltem modo illi deplorandæ securitati & obliuioni medeantur, quæ solet etiam bonis alioqui hominibus ob-

 repere-

repere, ita ut paulo post, quàm uel ex periculo aliquo atroci erepti, uel commodo aliquo insperato diuinitus affecti sunt, omnem illorum bonorum memoriam alijs cogitationibus excuti sibi aut obrui patiantur.

Huic negligentiæ & affectatæ obliuioni omnibus uijs occurrendum est, cum flagitiosa sit, & indigna pijs animis, quos omnia Dei opera in conspectu habere, & perpetua gratitudine celebrare decet, non ideo tantum, ut Deum authorem tantorum bonorum & liberationum, debito honore gratitudinis colant, sed etiã ut se ipsos subinde exuscitent, in rebus secundis quidem ad timorem Dei & ad modestiam, ne per imprudẽtiam aut aliam culpam suam calamitates sibi accersant, similes illis, ex quibus se aliquando diuinitus extractos esse recordantur: In aduersis uero rebus, ad implorationem & expectationem diuinæ opis ac liberationis, quam antea quoq; in rebus fortasse magis intricatis & desperatis sunt experti.

Dies natalis vniuscuiusq;.

Quare dabunt operam ingenui pueri, ut & alios dies diligenter in suo Calendario adscribant, quibus se aut in magno uitæ discrimine, à primis infantiæ annis diuinitus seruatos à parentibus suis audierunt, aut aliquo insperato bono cumulatos esse meminerunt: & in primis cum diem diligenter ex parentibus sciscitentur & notent, quo sunt ex aluo materna in hanc lucem producti. Nam cum hic dies nobis

summo-

ſummorum beneficiorum Dei memoriam in animum reuocet, ſummo ſtudio eſt obſeruandus, & grata ac pia lætitia quotannis celebrandus.

Eo enim die ex triſtibus tenebris materni uteri, tanquam ex duro carcere, in hanc amplam ſedem, perfuſam cœleſti luce, ſumus extracti, & in illo tranſitu difficilimo, & dura tractatione tenerrimorum membrorum, non humana ope, ſed Dei ipſius præſentia ſeruati.

Eo die matres noſtræ à perpetuo languore, quem uterus affert, leuatæ, & fœliciter eluctatæ ſunt per acerbiſsimos dolores partus, qui nonnunquam enitentes matres una cum infantibus miſerabiliter extinguunt, & poſt partum fœlicem uterq; parens magna de nobis ſollicitudine & metu liberatus, nos recens editos ulnis ſuis, oſculis & pijs uotis, lætus excepit, & omni animi cura ac ſtudio complexus eſt.

Eo die cum nati eſſemus in reatu iræ Dei, & æterni exitij, parentum pia ſedulitas detulit nos primum precibus ardentibus ad ipſum Deum, Deinde etiam ad miniſterium ipſius, ubi Ceremonia à Chriſto inſtituta inſerti Eccleſiæ, & regenerati ſumus, & conſecuti remiſsionem peccatorum, facti ſumus filij Dei, ſocij & hæredes æterni regni, æternæ iuſticiæ & uitæ. Ita eodem die ſimul in hanc uitam tempora-

lem ingreßi sumus, & alteram duraturam in æternitatem inchoauimus.

Quare æquißimum est, nos horum beneficiorum memoriam cum aliàs sæpe, tum præcipue die natali nostro renouare, & Deo ardenti pectore gratias agere, non modo pro illius diei beneficijs, uerum etiam pro reliqua infinita eius bonitate, qua nos ab illo die egressus nostri ex utero materno, ad præsentem usq; horam benigne defendit, aluit, instituit, & conseruauit. Decet etiam nos eodem die Deum orare, ut reliquum uitæ nostræ curriculum clementer regat, nosq; adiuuet, ut poßimus esse σκεύη ἐλέους salutaria nobis ipsis & Ecclesiæ, ac in tanta nostra imbecillitate tueatur & sustentet nos ad alterum usq; transitum, quo rursus ex hac uita, tanquam ex aluo materna, & tristißimo carcere, in sinum & complexum Dei, & æternam lucem ac uitam educemur: Et petere, ut sicut nobis in primo exitu nostro ex matris utero, ceu sedula & salutaris obstetrix adfuit, ita alterius quoq; egressus nostri ex hac uita difficultatem & pericula, sua præsentia & auxilio clementer mitiget & gubernet.

Sed nimis diu fortaßis detineo hac longa commemoratione utilitatum eos, qui ipsam Calendarij formam sibi proponi expetunt, quas tamen ideo recensere uolui, ut imperitioribus hanc diligentiam obseruandi & annotandi insignes euentus ex historijs

omnium

omnium gentium, aliquantulum cōmendarem, quam si usurpabunt, plures etiam iam dictis utilitatibus inde consequentur.

Sed ut hæ ipsæ, quæ hactenus prolixius sunt enumeratæ, in conspectu sint pueris, breuiter eas tanquā in tabella hic subijciam, ut sciant, quæ inter legendū obseruare debeant.

In Calendario, quod proponitur, inscribantur ante omnia:

I. Dies ex sacris historijs obseruati, quibus aliquid insigne gestum in Ecclesia legitur.

II. Deinde proderit eodem referre ex aliarum quoq; gentium historijs, antiquis, & recentioribus, dies insignium mutationum publicarum.

III. Proderit etiam notare dies, quibus præstantes uiri nati & extincti sunt.

IIII. Festa item gentium, ubicunq; leguntur, utiliter adscribentur diebus, quibus olim celebrata sunt.

V. Sic & ortuum ac occasuum certorum dies notandi sunt, qui partem anni certam indicant, uel hac ætate insignes aëris mutationes afferunt.

VI. Postremo unusquisq; suum & suorum domesticorum diem natalem, & alios dies, insignitos aliquibus in uita casibus, Calendario cum fructu inscribet.

Hæc ut commodius fieri poßint, formam ipsam Calendarij nunc tandem proponam, in qua nihil est,

aut

aut artis, aut difficultatis, nisi quod menses diuersarum gentium apte coniungendi sunt, siquidem eiusmodi Calendarium habere uolumus, quod non solum Biblicarum, sed etiam aliarum historiarum lectioni seruire debeat, qua una in re mediocri iudicio & diligentia est opus.

Vt autem iuuentus causas intelligat, cur certarum gentium menses hic usurpem, neglectis reliquis, & quid secutus sim in connectendis illis mensibus, paucis rationem facti mei reddendam duxi prius, quàm anni & mensium distributionem exponam, ut tutius & securius adolescentes hac Calendarij forma uti queant, quam non propono tanquam perfectissimam, sed communico cum alijs, tanquam eiusmodi, quæ mihi quidem uisa est minus incommoda, qui libenter etiam & cum studio gratitudinis amplectar meliorem formam, quandocunq; eam nobis alij impertient.

DE DISSIMILI RATIONE ANNORVM APVD diuersas gentes.

Primum igitur, quia nos utimur descriptione anni & mensium, longe omnium, quæ fuerunt, commodißima & facilima, (quod quidem ad ciuiles & uulgares usus attinet) quæ ad Solis cursum accommodata, & à Caio Iulio Cæsare instituta, ad nos usq; perpetuo

perpetuo usu transmissa est: Ad hunc Iulianum annum accommodandi erunt menses aliarum gentium, ut hac nostra ætate aliquo modo intelligi queat, qua parte anni res gesta sit, quæ ab antiquis rerum scriptoribus commemoratur.

Non autem hic talis aliqua certitudo requiri aut expectari debet, quasi ita poßint menses diuersarum gentium concinnari, ut dies diebus certo congruant. Nam id fieri nullo modo posse, omnes intelligunt, qui mediocriter sciunt discrimina annorum, quibus differentibus populi in diuersis locis sunt usi. Nam alij in constitutione annui spacij tantum motus Lunaris rationem habuerunt, ut Arabes, componentes annũ suum ex duodecim mensibus lunaribus illis, quos synodicos nominamus, quorum sex continebant triginta dies, reliqui sex undetriginta, Et hos menses cauos, illos autem plenos appellarunt, Habuitq; annus dies trecentos quinquaginta quatuor perpetuo, nisi quod triginta annis accedebant undecim dies, collecti ex minutis quadraginta quatuor, quæ restãt de mensibus synodicis supra 29. dies, & 12 horas. Quæ minuta in annis tricenis duodecies collecta, efficiunt præcise undecim dies, addendos ideo, ut nouilunia exacte ad mensium initia congruant.

De Anno Lunari.

Cæterum hoc est huius anni incommodum, quod singuli menses transcurrunt per omnes anni partes,

spacio

spacio triginta trium ferme annorum, ita ut non sint aliqui certi menses æstiui aut hyberni.

De Anno solari.

Aliæ gentes neglecto Lunæ menstruo motu, annuum spacium definierunt Solis per totum Zodiacum circuitum, quod spacium, cum contineat trecentos sexaginta quinq; dies, & quadrantem ferè, diuiserunt in duodecim partes, quas similiter menses nocarunt, non habita tamen ratione nouæ Lunæ. Hoc anno Solari usi sunt Ægyptij, & Persæ, Et postea C. Iulius Cæsar imitatione Ægyptiorum, suum quoq; annum ad motum Solis instituit.

Annus Ægyptius.

Sed hic prodest obseruare discrimen: Ægyptij duodecim menses efficiebant ex diebus semper triginta, qui duodecies collecti, constituunt summam dierum trecentorum sexaginta. Reliquos quinq; dies quotannis fini ultimi mensis, quem χοιάκ nominabant, annectebant, ut annus quilibet expleret trecentos sexaginta quinq; dies. Sed quadrantem diei, qui abundat supra dies illos, prorsus negligebant, neq; ullam intercalationem aliam admittebant. Quo fiebat, ut primi dies mensium retrò ascenderent, hac lege, ut quinto quoq; anno primus dies primi mensis, quem Ægyptij θώθ appellabant, in præcedentem diem transmigraret, quod fieri necesse erat, propter omissum diem intercalarem, ex quatuor quadrantibus collectum. Scribit autem Censorinus: Anno urbis octingentesimo nonagesimo primo,

qui

qui fuerit annus secundus olympiadis uicesimæ nonæ supra ducentesimam, primum diem mensis θώθ respondisse uicesimo diei nostri Iulij. Rursus post annos centum, hoc est, anno urbis nongentesimo nonagesimo primo, qui fuerit annus secundus olympiadis ducentesimæ quinquagesimæ quartæ, eundem primum diem mensis θώθ congruisse cum uicesimo quinto die Iunij nostri. Reciprocauit igitur illis centum annis primus dies mensis θώθ per uiginti quinq; dies, à uicesimo Iulij in uicesimum quintum Iunij. Continent tantum centum anni totidem olympiades seu lustra, quot sunt dies illius anticipationis. Ergo singulis olympiadibus, initia mensium Ægyptiorum transeunt in proximum diem præcedentem mensis Iuliani. Ex quibus manifestum est primum diem mensis θώθ, et cæteros omnes apud Ægyptios, similiter ut apud Arabes, sed multo longiore interuallo, per omnes dies & menses totius anni Iuliani uagari solere, annis uidelicet quater trecentis sexaginta quinq;, hoc est, 1460. quo tempore Ægyptijs accedit unus annus, collectus ex omißis 365. olympiadum diebus intercalaribus. Et hoc tempus complectens annos Ægyptios 1461. uocabatur annus magnus κυνικὸς, hoc est, Canicularis, propterea quod initium illius sumebatur tunc, cum ortus Syrij, & primus dies mensis θώθ congruebāt. Scribit autem

Censorinus

Censorinus Canem ortum esse Ægyptijs uicesimo die Quintilis, etsi Plinius dicat aliquoties, 24. diebus post solstitium Canis exortum fieri.

Annus Iulianus.

Sed Iulius, ut hanc uagationem mensium, errantium per omnes anni partes, euitaret, & fixos menses suis ciuibus propter festorum celebrationem proponeret, quorum quædam necesse erat celebrare, aut florentibus segetibus & uineis, aut proxime ante messem, aut post messem, aut ante & post uindemiam, dies trecentos sexaginta quinq; in duodecim menses inæqualiter distribuit, ut tum sacrorum ratio permisit aut postulauit, & constituit, ut pro quadrãte diei, quinto quoq; anno dies unus Februario inseretur, quæ ratio id præstitit, ut ad hunc usq; diẽ eosdem, qui tunc fuerunt, habeamus menses uernos, æstiuos, autumnales, & hybernos, ac, quod plus est, etiam æquinoctiales & solstitiales, quæ sane magna est commoditas.

Annus mixtus ex solis & lunæ motibus, Quo vsi sunt Ebręi Gręci

Aliæ gentes simul & Lunæ motus, et Solis in Zodiaco rationẽ habuerunt, & usæ sunt mensibus lunaribus duodecim, cauis & plenis, ut de Arabibus dictũ est, inæquali dierum numero, ex quibus cum tantum trecenti quinquaginta quatuor dies colligerentur, ut tamen curriculum Solis annuum expleretur, undecim dies necessario addiderunt, quos Epactas uocarunt.

runt, & reseruarunt tam diu, donec ex ijs unus mensis constitueretur, quem postea fini illius anni insere=bant, qui propter additum decimumtertium mensem, continebat dies trecentos octoginta quatuor, & uocabatur ἐμβολιμαῖος, sicut ipse mensis ἐμβόλιμος appellabatur. Hic mensis insertus efficiebat, ut initium primi mensis denuo congrueret cum suo termino, hoc est, cum æquinoctio uel solstitio, à quo propter omissos ter undecim dies, transierat principium mensis uel anni in alia tempora.

& Romani ante Iulium.

Sed quia etiam quadrantes diei, hoc est, sex horæ, quas Sol trecentis sexaginta quinq; diebus quotannis addit, omittebantur, propter quem defectum accidebat, ut nouilunia cum primis diebus mensium non congruerent, fuit opus altera intercalatione, qua quinto quoq; anno unus dies reliquis trecentis quinquaginta quatuor inserebatur, ut nunc solet fieri ad explendum annum solarem, ut maneant æquinoctia & solstitia in ijsdem quasi uestigijs. Ita illi hunc diem collectum ex quatuor quadrantibus diei, quinto quoq; anno ultimo mensi inserebant, ut nouilunia in primos dies mensis semper incurrerent.

Hoc genere annorum antiquißimi patres etiam ante diluuium (quod ex historia Nohæ certò colligitur)

gitur) postea ipsorum posteri, Iudæi, semper usi sunt, unde eadem anni ratio propagata est per uicinas gentes ad Græcos quoq;, à quibus eam Romani mutuati diu usurparunt, donec ut nimis operosam, & malicia pontificum corruptam & conturbatam, neglecta diutius, aut intempestiuè usurpata intercalatione, Iulius Cæsar correxit, & mutauit in hanc anni formam, quæ in hodiernum usq; diem durat.

Inchoarunt autem Ebræi annum suum ab æquinoctio uerno, sicut Athenienses à solstitio æstiuo, Romani à bruma, ea ratione, ut nouilunium, quod proximum esset his terminis, initium primi mensis anni afferret. Sed illa tot dierum omißio, duobus plerunq; annis facta, initia mensium procul ultra suos consuetos terminos abstrahebat, ita ut fixi et certi eße menses non poßent, in tali anno, coagmentato ex Lunæ & Solis periodis. Vt exempli causa, si initium primi mensis, seu primum nouilunium Ebræorum aliquo anno fuisset in die æquinoctiali, qui fuit olim uicesimus quintus Martij, anno proximo, propter omissos undecim dies, cedebat in decimum quartum, & sequenti anno, propter omissos alteros undecim dies, in tertium diem Martij ascendebat, Tertio anno, etsi ex ter collectis undecim diebus mensis unus, constans ex triginta diebus, intercalabatur,

batur, tamen reseruati tres dies efficiebant, ut adhuc triduo ante æquinoctium primus mensis anni inchoaretur, nec rediret ad suum terminum, ante octauum annum.

Propter hanc instabilitatem fieri non potest, ut menses Ebræorum & Græcorum ita aptentur ad menses Iuliani anni, qui fixi sunt, ut dies diebus præcisè respondeant. Contentos igitur nos esse decet, si utcunq; menses mensibus ita congruant, ut aliquo modo æstimare liceat, quod tempus anni illud fuerit, quo res gesta esse scribitur.

DE MENSIBVS EBRAICIS.

Et ut primum de Ebraicis mensibus dicam, nomina eorum & ordinem scire oportet, ut uno accōmodato ad Iulianum aliquē mensem, reliqui postea, suo quisq; loco, reliquis Iulianis aptari poßint.

Constat autem ex Biblicis scriptis, menses seu lunationes Ebræorum, non habuisse hæc nomina, quæ nunc recensentur ante exilium Babylonicum, sed numeris ferè tantum fuisse indicatos. Sed post captiuitatem reuersi Iudæi, hæc nomina mensium à Chaldæis retulerunt, ut primus diceretur:

נִיסָן	Nisan.	1.
אִיָּר	Iiar.	2.
סִיוָן	Siuan.	3.
תַּמּוּז	Thamus.	4.
אָב	Ab.	5.
אֱלוּל	Elul.	6.
תִּשְׁרִי	Thisri.	7.
מַרְחֶשְׁוָן	Marhesuan.	8.
כִּסְלֵיו	Cisleu.	9.
טֵבֵת	Tebet.	10.
שְׁבָט	Sebat.	11.
אֲדָר	Adar.	12.

Dicamus igitur de primo mense Nisan, quem & Iudæi recentes, & quidam illos secuti, referunt ad nostrum Martium. Sed constat primum mensem dictum esse mensem nouarum frugum, seu spicæ, quòd tum segetes proferebant spicas plenas, unde in lege Moisi constitutum fuit, ut postridie eius sabbati, quod in septimanam dierum azymorum cadebat, (quorum initium erat decimusquintus dies primi mensis) offerretur Sacerdotibus ad templum Manipulus spicarum, post quem diem licebat falcem in messem immittere,

mittere, quod ante illum diem facere erat prohibitum, Vnde & in libro Iosuæ capite 4. & 5: Primus mensis uocatur tempus meßis, quod in illo cæperit fieri frugum importatio.

Quare uerisimile est, mensem primum aliquanto seriorem fuisse nostro Martio, siquidem attulit frugibus eam maturitatem, ut demeti iam potuerint. Etsi enim cœlum in Palæstina clementius est, quàm in his locis, & regio multo calidior, propter poli Arctici depreßionem, et Æquatoris eleuationem, qui ab Hierosolymorũ uertice abest paulo longius gradibus triginta uno: tamen tempus præcedens æquinoctium etiam in illis locis adhuc asperius est, quàm ut maturandis & percoquendis frugibus sit idoneum, quod quidem ita esse Euangelica historia testatur, in qua legimus, die, quo captus est Saluator noster, mediocre frigus fuisse, adeò, ut opus fuerit militibus excubantibus in uestibulo domus pontificiæ, extructo foco in atrio membra ad ignem calefacere.

Existimant autem pleriq; scriptores Ecclesiastici, Christum esse passum die æquinoctij uerni. Quare non prorsus quadrabit primus mensis Ebræorum ad nostrum Martium, qui illo tempore maxima sua parte æquinoctium præceßit, & hyemi uicinior fuit, nec maturandis frugibus semper idoneus.

Sed hoc multo clarius docet æquinoctij tempus, quod iuxta Iulianam correctionem anni, tenebat tunc uicesimumquintum diem Martij, non, ut nunc, decimum eiusdem mensis. Causa autem huius mutationis, qua æquinoctia à suis locis dimota, ad initia mensium recurrerunt, alibi copiose declaratur.

Constat autem, Iudæis uernum æquinoctium fuisse terminum, qui anno initium præbuerit, hac lege, ut illud nouilunium perpetuo principium anni haberetur, quod uel præcedebat proxime diem æquinoctij, uel sequebatur, à quo nouilunio numeratus decimusquartus dies erat destimatus mactationi agni paschalis, quod sacrum nunquam licebat celebrare ante æquinoctium uernum, sed uel ipso æquinoctij die, uel aliquanto post, ut testatur Iosephus libro 3. cap. 12.

Quapropter cum æquinoctium uernum olim tantum sex diebus à fine Martij abfuerit, & nouilunium illi diei æquinoctiali proximum, primi mensis initium fuerit: sequitur, primum mensem Ebræorum aut totum, aut, (quod frequentißimum erat) maiore ex parte in Aprili fuisse, ita ut aliquando nullos, aliquando paucos & postremos dies Martij attingeret, & raro accidisse, ut duas fermè tertias partes mensis Martij occuparet, quod tum demum fiebat,

fiebat, quando celebritas Paschatis cadebat in ipsum diem æquinoctij. Tunc enim nouilunium, quod primum mensem inchoabat, quatuordecim diebus præcedens, attigit duodecimum diem Martij. Idq; accidisse existimatur eo anno, quo Christus est passus. Nam scribunt aliqui Ecclesiastici doctores, Christum eodem die uicesimo quinto Martij & humanam naturam in utero uirginis Mariæ assumpsisse, & postea tricesimo tertio anno crucifixum & sepultum esse, quo die adhuc quotannis Ecclesia celebrat memoriam conceptionis Christi.

Sed quia hoc raro fiebat, tutius est & conuenientius, nos iuxta id, quod frequenter & plurimum solebat euenire, primum mensem Nisan referre ad Aprilem nostrum, potius quàm ad Martium, quod etiam à plurimis scriptoribus Ecclesiasticis esse factum, multis ipsorum testimonijs posset ostendi.

Sit igitur ex his rationibus, & multorum scriptorum testimonijs (quæ hoc loco breuitatis causa omittimus) nobis hoc persuasum, primum mensem Ebræorum Nisan, olim respondisse ut plurimum Aprili, secundum mensem Iiar, nostro Maio, & sic reliquos suo ordin deinceps.

Sed quia libenter credimus illis, qui scribunt eodem die æquinoctiali Christum & conceptum &

passum esse, præmonere auditores uolumus, nos ad signandos postremos actus Christi ex historia paßionis ipsius, die uicesimo quinto Martij, tanquam certo termino usuros esse, & inscripturos in Calendarium nostrum dies illos, non ut in mense primo numerantur, sed ex interuallo, quo aut præcesserunt, aut secuti sunt hunc uicesimumquintum diem Martij. In reliquis autem Biblicis historijs, dies omnes primi mensis, soli Aprili adscribemus.

DE MENSIBVS MACEDONICIS SEV GRÆCIS.

Hæc de mensibus Ebraicis dicta sufficiant, quibus necessario adiungimus Macedonicos menses, quos Ptolemæus Chaldaicos, Iudæi Græcos uocant: cum propter alios scriptores, tum præcipue propter Iosephum, qui bonam partem Iudaicæ historiæ describit, quæ in Biblijs non habetur, & tamen ad intelligenda Prophetica & Apostolica scripta necessaria est. Vtitur autem is ad indicanda tempora rerum gestarum ferè semper mensibus, ut ipse uocat, Græcis, seu Macedonicis. Quare & hi cum Iulianis mensibus coniungi debent.

Est au-

Est autem hic illorum mensium ordo & nomenclatura.

Αὐδυναῖος.
περίτιος.
Δύστρος.
Ξανθικός.
Ἀρτεμίσιος.
Δεύτιος & δαίσιος.
Πάνεμος.
Λῷος.
Γορπιαῖος.
Ὑπερβερεταῖος.
Δῖος.
Ἀπιλλαῖος.

Mensis Greci

Applicatio autem horum mensium cum Iulianis facilis est ex Iosepho, postquam hoc semel constitutum est, Nisan, primum mensem Ebræorum pertinere ad Aprilem, non ad Martium. Nam Iosephus crebrò coniungit ξανθικὸν cum Ebræorum Nisan, & alios similiter. Quare ex hac copulatione mensium, qua Iosephus utitur, constat, αὐδυναῖον esse Ianuarium: περίτιον: Februarium, δύστρον, Martium, & sic deinceps. Et hanc mensium Macedonicorum cum Iulianis connexionem, confirmat perpetuum testimonium Suidæ, qui omnes ferè hos menses illis Iulianis

copulat, quibus nos ratione Ebræorum mensium ex Iosepho eos aptauimus.

Quare etiam de Macedonicis mensibus nulla est dubitatio, quin hoc modo cum Iulianis congruant, ut dictum est, quamuis interpres Iosephi menses Macedonicos semper cum præcedentibus Romanorum mensibus coniungat, ut Xanthicum cum Martio, Artemisium cum Aprili, & cæteros eodem modo, secutus illorum rationem, qui Nisan primum Iudæorum mensem cum Martio nostro copulant, quod incommode fieri supra ostendimus.

DE MENSIBVS ATHENIENSIBVS.

Ita habemus iam menses illos cum Iulianis coniunctos, qui ad intelligendas Biblicas historias necessarij sunt.

Sed quia diximus, ex aliarum quoq; gentium historijs, & maxime Græcis, quædam notatu digna in Calendario signari debere, oportet etiam Atheniensium menses eidem Calendario inscribi, quorum mentio fit plurima à scriptoribus græcis.

Etsi autem scimus de eorum ordine & coniunctione cum Romanorum mensibus à multis uarie disputari: tamen nos utemur illo ordine & ratione, quam uir natione Græcus, & antiquitatis studiosissimus in-

mus inquisitor, Theodorus Gaza, in libello de mensibus tradidit, præsertim cum ex ijs, qui adhuc quidem Gazæ inuenta conuellere conati sunt, nullus extiterit, qui firmis testimonijs ostenderit, quo alio ordine menses Atheniensium collocari, & quomodo cum Latinis mensibus coniungi debeant, ut rectius cum græcorum scriptorum sententijs congruant, quæ sane, ut in re dubia, propter antiquitatem, aliquando sunt diuersißimæ.

Sed nos sequamur doctißimi Gazæ admodum uerisimilibus rationibus confirmatam sententiam de mensibus Atticis, quam ad hunc usq; diem magno consensu eruditißimi uiri in Europa approbarunt, cum melior haberi non poßit, & credamus, hunc fuisse ordinem mensium apud Athenienses, qui annum inchoabant à solstitio æstiuo, ut Primus ipsorum mensis fuerit ἑκατομβαιών.

Secundus μεταγειτνιών.
Tertius βοηδρομιών.
Quartus μαιμακτηριών.
Quintus πυανεψιών.
Sextus ἀνθεστηριών.
Septimus ποσειδεών.
Octauus γαμηλιών.
Nonus ἐλαφηβολιών.
Decimus μουνυχιών.

Vndeci-

Vndecimus Θαργηλιὼν.
Duodecimus Σκιροφοριὼν.

Ostendit autem Gaza satis euidentibus testimonijs ἑκατομβαιῶνα fuisse solstitialem mensem, respondentem nostro Iunio ferè, & ποσειδεῶνα brumalem, respondentem nostro Decembri ut plurimum. Quare Ianuario congruet γαμηλιὼν, Februario ἐλαφηβολιὼν, & reliqui conuenienter ratione ordinis.

DE MENSIBVS ÆGYPTIIS.

Fit alicubi in scriptoribus græcis, maxime Ecclesiasticis etiam mentio Ægyptiorum mensium, quos tamen ut statos & fixos ab illis usurpatos fuisse, non ut supra dictum est, mobiles & uagantes per omnes anni partes (qualibus Mathematici sunt usi) multis testimonijs ipsorum ostendi potest. Nam Epiphanius coniungit Ægyptiorum mensem Τυβὶ cum Ianuario, mensem ἀθύρ, cum Nouembri, mensem φαμενὼθ cum Martio. Et Beda exactius non modo menses Ægyptios mensibus Romanis, sed etiam dies diebus copulat, scribens Ægyptios annum inchoasse à quarto Calendas Septembris, & duodecim mensibus tricenos dies attribuisse, et ultimo mensi quinq;

si quinq; dies quotannis addidisse. Sed ut manerent menses fixi, quinto quoq; anno unum adhuc diem prioribus quinq; adiecisse. Est autem hæc nomenclatura & series mensium Ægyptiorum, de qua nullum est dubium:

Θώθ.

Φαωφί.

Ἀθύρ.

Χοιάκ.

Τυβί.

Μεχείρ.

Φαμενώθ.

Φαρμουθί.

Παχώμ.

Παΰνι.

Ἐπιφί.

Μεσορή.

Hos menses etiam medicus excellens Aëtius in fine duodecimi libri coniungit cum Romanis mensibus sic: ut mensem θώθ copulet cum Septembri, φαωφὶ cum Octobri, & sic deinceps.

Ex his

Ex his animaduerti potest, Ægyptios tandem etiam usos fuisse ea ratione anni, quam Iulius instituit, nisi quod is mensibus suis inæquales numeros dierum attribuit, ne duplici intercalatione opus esset. Ægyptij uero singulis mensibus tricenos dies aßignarunt, & quotannis quinq; dies intercalarunt, & præterea quatuor annis completis, alium etiam diem addiderunt, collectum ex quatuor diei quadrantibus, ut in ijsdem uestigijs menses consisterent.

Sed ut supra dictum est, Mathematici in schola Alexandrina retinuerunt annum antiquitus usurpatum, continentem trecentos sexaginta quinq; dies, sine ulla intercalatione quadrantis, qui superest ad complendum annuum Solis circuitum per Zodiacum. Quod discrimen obseruandum est, ne existimantes à Ptolemæo & alijs Astronomis menses Ægyptios fixos usurpari, procul à uero aberremus.

Nunc exponemus menses hactenus commemoratos diuersarum gentium in tabula, ut eorum connexio cum Iulianis mensibus in conspectu esse queat.

MENSES.

ROMANI.	EBRÆI.	MACEDONICI SEV GRÆCI.	ATTICI.	ÆGYPTII
Ianuarius.	Tebet.	αὐδυναῖος.	γαμηλιών.	Τυβί.
Februarius.	Sebat.	περίτιος.	ἐλαφηβολιών.	μεχείρ.
Martius.	Adar.	δύστρος.	μουνυχιών.	φαμενώθ.
Aprilis.	Nisan.	ξανθικὸς.	θαργηλιών.	φαρμουθί.
Maius.	Iiar.	ἀρτεμίσιος.	σκιροφοριών.	παχών.
Iunius.	Siuan.	δεύσιος.	ἑκατομβαιών.	παῦνι.
Iulius.	Thamus.	πάνεμος.	μεταγειτνιών.	ἐπιφί.
Augustus.	Ab.	λῷος.	βοηδρομιών	μεσορή.
September.	Elul.	γορπιαῖος.	μαιμακτηριών.	θώθ.
October.	Thisri.	ὑπερβερεταῖος.	πυανεψιών.	φαωφί.
Nouember.	Marhesudn.	Δῖος.	ἀνθεστηριών,	ἀθύρ.
December.	Chisleu.	ἀπελλαῖος.	ποσειδεών.	χοιάκ.

Hos menses ita in Calendario inscribemus, ut singulis diebus mensium Romanorum unam pagellam uacuæ chartæ tribuamus, ut si quid postea legentibus notatu dignum occurrerit, ibi signari possit.

Proderit autem res gestas annotari breuißimis quidem uerbis, sed alludentibus tamen ad aliquem locum communem moralem, ut animi legentium certo die annotatum factum, traducantur ad considerationem alicuius uirtutis aut præcepti moralis. Cuius rei ut aliqua exempla pueris monstrem, nunc tandem Calendarium ipsum propono, & eos hortor, ut simili uel etiam accuratiore studio insignia facta antiquitatis obseruent & notent, propter utilitates supra commemoratas.

Sequitur Calendarium.

IANVARIVS.

טבת TEBETH.

DECIMVS.

ἈΥΔΥΝΑΙΟΣ.

SVID: Αὐδυναῖος ὄνομα μηνὸς παρὰ μακεδόσιν, ὁ Ιανουάριος.

ΓΑΜΗΛΙΩΝ.

ΤΥΒΙ.

Hic mensis etiam ληναιὼν dicitur ab Hesiodo lib: 2. ut uolunt aliqui.

Cisio Ianus Epiphaniis dic dona Magorum.
Vincit ouans Agne, noua Paulum lumina vertunt.

D Calendæ.

CALENDAE IAN. ἈΥΔΥΝΑΙΟΣ.

CIRCVM-
CISIO
DOMINI.

Decimi mensis die primo demum apparuerunt Nohæ incluso in arcam humiliorum montium cacumina, cum tamen Arca in montibus Ararath iam constitisset 74. dies. Gene. 8.

SIGISMVNDI *Regis Poloniæ natalis Anno* 1469.

Natalis ANDREÆ VESALII *Medici præstantis & Anatomes illustratoris, editi* 45 *minutis post quintam matutinam horam.* 1514.

T. *Liuius* } *mortui sunt teste Apu-*
P. *Ouidius* } *leio.*

Moritur christianus Rex Daniæ. Anno 1559.

ΓΑΜΗΛΙΩΝ.

ΤΥΒΙ.

II. IANVAR.

IIII. NONAS IAN.

Natalis Doctoris CASPARI CRVCIGERI, editi in hanc lucem Lipsiæ postridie Calendas Ianuarias, mane hora prima post medium noctis, Anno Christi 1504.

III. IANVAR. טֵבֵת X.

III. NON. IAN. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

M. TVLLIVS CICERO *nascitur Q. Serrano Q. Cepione Coss. Anno urbis 648. quo anno Cimbri ingressi fines Imperij Romani, Aurelium Scaurum cæso exercitu captum interfecerunt. Fuit autem is annus ante Christum natum 103. Gellius lib. 15. cap. 25. Cicero ipse lib. 7. Epist. 5. ad Atti.*

Moritur D. Vdalricus Grijgmeierus. Vir integerrimus. et nimia sanguinis effusione piissime vitam finiit. A° 1558.

ΓΑΜΗΛΙΩ´Ν.

ΤΥΒΙ´.

IIII. IANVAR.

PRIDIE NON.

V. IANVAR. טֵבֵת X.

NONAE IAN. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

HIERONYMVS EBNERVS *Duumuir Noribergensis Reipublicæ, nascitur anno* 1477.

ΓΑΜΗΛΙΏΝ. **VI. IANVAR.**

ΤΥΒΊ. **VIII. IDVS.**

Hoc die ſcribit Epiphanius Chriſtum primo miraculo inclaruiſſe, ornantem egregio munere NVPTIAS IN CANA GALILÆÆ, aqua uerſa in uinum. Eundem diem idem ſcriptor dicit eſſe natalem DOMINI noſtri IESV CHRISTI, idq́; aliquoties repetit. Sed plurimi diſſentiunt.

Idem dies eſt natalis EOBANI HESSI laudatiſsimi poetæ in Germania, nati Anno 1488. hora 5. poſt meridiem.

EPIPHANIA.

TRINITAS ſe patefecit dum baptizatus eſt IESVS CHRISTVS.

MAGI oblatis muneribus infantem IESVM agnoſcunt & adorant ut Meſſiam.

Hoc die cu[m] frequent[ibus] sensi dolores in digito medio sinistrae manus A 55.

Hoc die [illegible] Anno [illegible] mortua uxor Iacobi Behem civis Augustan[ae].

VII. IANVAR. יא טֵבֵת

VII. IDVS. ἈΥΔΥΝΑΙΟΣ.

Hoc die perſcriptum eſt ſenatuſconſultum illud extremum: DENT OPERAM COSS. PRÆTORES, TRIB. PLE. QVIQVE PROCOSS. SINT AD VRBEM, NEQVID RESPVB. DETRIMENTI CAPIAT. *Quo armati ſunt Coſs. Lentulus & Marcellus, itemq; Pompeius aduerſus Iulium Cæſarem, fuitq; hoc claßicum belli ciuilis, inchoati Anno urbis 705, ante Chriſtum natum 46. anno: Cæſar. 1. Belli ciuilis.*

Electus in consulē Argen. Carolus Muig Argentinensis
A. 1558.

ΓΑΜΗΛΙΩΝ. **VIII. IANVAR.**

TYBI. VI. IDVS.

IOHANNES FRIDERICVS II. Dux Saxoniæ, IOHANNIS FRIDERICI ELECTORIS primogenitus nascitur Anno Christi 1529. minutis 53. post horam septimam pomeridianam.

Moritur Albertus Marchio Brandenburgensis in oppido Phorcensi, ubi in aede Diui Michaelis iuxta sepulchrum Marchionis Ernesti sepelitur X die eiusdem mensis. Durantibus Comitiis Ratisponensibus et tractatu compositionis. Mortuus est in Imperii proscriptione iste princeps, postquam multos laesisset principes et status, praecipue vero Episcopos Bambergensem et Herbipolensem cum Noricis, a quibus sua ditione exutus erat, nimirum ceteris cladibus afflictus. Ferebatur illum admodum pie vitam finisse mane inter hora X ac XI praesente Carolo Marchione Badensi. Anno 1557. Ut testatur Scriptum publicum hoc nomine editum

IX. IANVAR. טֵבֵת X.

V. IDVS. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

Prætoris uerba, qui more maiorum Ferias concipere solebat, quæ appellantur Compitalia, *hæc fuerunt:* DIE NONI POST CALENDAS IANVARII QVIRITIBVS COMPITALIA ERVNT. *Macrob. lib.* 1. *Satur. cap.* 4. *Sed sciendum est, hoc festum non fuisse statum, sed quotannis concipi solitum, sicut & Latinæ feriæ, & Sementinæ. Varro.*

ΓΑΜΗΛΙΩΝ. X. IANVAR.

TYBI. IIII. IDVS.

Decimo die decimi mensis Iudaici, nono anno regni Sedechiæ, Rex Babylonicus Nabuchodonosor irritatus defectione Sedechiæ, quem ipse antea regem Hierosolymis fecerat, et Vrbi pepercerat, denuò cum uniuerso suo exercitu profectus in Iudæam, Hierosolyma obsidere cœpit, durauitq; obsidio 18. menses, Supra hostilem metum etiam peste & fame perimente inclusos intra mœnia Iudæos. Ioseph. lib. 10. cap. 10. 4. Reg. 25.

עֲשָׂרָה בְּטֵבֵת

Decima in Tebeth. Ieiunium celebrant Iudæi, ut existimant aliqui, ob huius obsidionis initium.

XI. IANVAR. טֵבֵת X.

III. IDVS. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

ΓΑΜΗΛΙΏΝ. XII. IANVAR.

ΤΥΒΙ. PRIDIE IDVS.

Obijt MAXIMILIANVS Imperator auus Caroli V. Anno 1519. cuius mortem uisa est significare Eclipsis Solis horribilis, quæ præcessit 8. die Iunij, Anno 1518.

XIII. IANVAR. טֵבֵת X.

IDVS IAN. ἈΥΔΥΝΑΙΟΣ.

C. MARIVS, *cuius uirtute & calliditate* Romanum *imperium aduersus* Cimbrorum *&* Teutonum *irruptionem defensum fuerat, ab exilio reuocatus à Cinna, & in* Vrbem *introductus cum exercitu, cum septimum consul factus esset* Calendis Ianuariis, *patratis in hoc paucorum dierum honore plurimis cædibus, mortuus est* Idibus Ianuarij *septuagenarius, cum metu aduentantis* Syllæ *in pleuritidem incidisset, quam phrenesis comitata fuerat,* Florus *lib.* 80. *Plutarchus paulo aliter:* ἀποθνήσκει δ' οὖν μάριος ἡμέρας ἑπτακαίδεκα τῆς ἑβδόμης ὑπατείας ἐπιλαβών.

Natus est IOACHIMVS II. *Marchio* Brandeburgensis ELECTOR *hora* 9. *mi.* 24 *Anno* 1505.

HERMANNVS *Episcopus* Coloniensis *natus est anno Christi* 1477 *hora secunda pomeridiana.*

ΓΑΜΗΛΙΏΝ.

ΤΥΒΊ.

XIIII. IANVA.

XIX. CAL. FEBRV.

XV. IANVAR. טבת X.

XVIII. CAL. FEBR. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

Ist ein erdtbidem gschen worden ~~[illegible]~~ [illegible] zwisch 7. vnd 8. uhren durch die gantz statt Regenspurg vnd vff dem Landt [illegible] [illegible] [illegible]

A 1559

Morit[ur] christiernus captiuus Danie Rex eodem Anno.

ΓΑΜΗΛΙΩΝ. XVI. IANVAR.

ΤΥΒΙ. XVII. CAL. FEBR.

Nascitur Carolostadij IOHANNES SCHONERVS excellens Mathematicus Anno 1477. minutis 7. ante undecimam horam noctis.

IOHANNES FRIDERICVS III. Dux Saxoniæ, IOHANNIS FRIDERICI ELECTORIS filius natu minimus, editus est in hanc lucem anno Christi 1535. hora dimidia post decimam pomeridianam.

XVII. IANVAR. טֵבֵת X.

XVI. CAL. FEB. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

C. Cæsar Octauius à Senatu & populo Romano Imperator AVGVSTVS appellatus est, Anno 24. ante natum Christum.

Eodem die THEODOSIVS Imperator, pater Honorij & Arcadij sexagenarius Mediolani mortuus est anno post natum Christum 399. Histor. Tripar. fine lib. 9.

Eodem die Georgius Castriotus, ob uirtutem dictus SCANDERBEGVS Epirotarum Princeps, qui Turcicam rabiem à uastatione Epiri & Vngariæ annos 24. arcuerat, obijt anno ætatis 63. anno Christi 1466.

Idem dies est natalis FRIDERICI Ducis Saxoniæ Electoris, cuius liberalitate Academia Vuitebergensis constituta est, & eiusdem fortitudine repurgatores cœlestis doctrinæ constanter defensi sunt. Natus est autem paulo ante primam horam pomeridianam.

ΓΑΜΗΛΙΩ΄Ν. XVIII. IANVA.

ΤΥΕΙ΄. XV. CAL. FEB.

XIX. IANVAR. טֵבֵת X.

XIIII. CAL. FEB. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

Moritur optimus et singulari prudentia preditus Vir Consularis Senio confectus D. Mathias Pfarrerus, qui Rempub. Argentoratensi supra annos quinquaginta p̄fuit, Septimum Consul. Anno aetatis suae .79. Salutis humanae A° 1568

Bernhardus Marithus Badensis moritur in oppido Phorcensi ante partum dies XVII. cum diu quartana febri laborasset. Anno. 1550.

ΓΑΜΗΛΙΏΝ. XX. IANVAR.

ΤΥΒΙ. XIII. CAL. FEB.

FABIANVS, Contra quem, sibi in episcopatu Romano prælatum Nouatus perniciosũ dogma sparsit in Ecclesia.

SEBASTIANVS ciuis Mediolanensis, sub Diocletiano militãs ab eodem ob confessionem Christi occisus est XIII. Cal. Februa.

XXI. IANVAR.   י׳ טֵבֵת

XII. CAL. FEBRV.   ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

AGNE.

ΓΑΜΗΛΙΩ͂Ν. XXII. IANVAR.

ΤΥΒΙ. XI. CAL. FEB.

XXIII. IANVAR. שְׁבָט X.

X CAL. FEB. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

ΓΑΜΗΛΙΩΝ. XXIIII. IANVA.

ΤΥΒΙ. IX. CAL. FEB.

TIMOTHEVS.

C. CALIGVLA Germanici filius pollutus omni genere libidinum & crudelitatis, quarto Imperij anno suorum immanium scelerum hoc die pœnas luit, interfectus à Tribuno cohortis prætoriæ Cherea, & alijs coniuratis, & simul uxor Cesonia gladio confossa, & filia parieti illisa est.

Eodem die, ut Iosephus scribit, PHILIPPVS MACEDONVM REX pater Alexandri Magni, propter non punitam libidinem cuiusdam ex proceribus aulicis, à Pausania, passo illam contumeliam, occisus est in pompa, qua ingrediens Theatrum, duodecim deorum statuis magnificentißimè exornatis, suam quoq; imaginem adiungi curauerat, Anno ante Christum natum 334.

XXV. IANVAR. — א טֵבֵת X.

VIII. CAL. FEB. — Ἀυδυναῖος.

CONVERSIO PAVLI, QVI APOSTOLVS FACTVS EST EX ACERRIMO PERSECVTORE.

SELIMVS Turcarum Imperator, Pater Solymanni, Alcairum munitissimam tunc Ægypti urbem, & Sultanorum sedem, expugnauit, anno Christi 1517. plurimis ibi dedititijs, contra fidem datam crudeliter interfectis.

ADOLPHVS Dux Holsatiæ nascitur Anno Christi 1527. hora dimidia post undecimam à meridie.

Meine liebe Basen Margreth [illegible] [illegible] [illegible] stirbt [illegible] tag morgens [illegible] 12 und 1 [illegible] freytag. als sie 62 Jar alt [illegible] 57.

Moritur Dns Wilhelmus
Bruchmann [illegible] vir
Argentoratensis An 63
Annos natus 45.
Cuius clarissima coniunx.
XXII. Die Decembris anno
~~[illegible]~~ eodem 63. [illegible]
est mortua ex febri post [illegible]
nali. annum agens. 37.

ex pleurisi

XXVII. IANVAR. טֵבֵת X.

VI. CAL. FEB. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

ΓΑΜΗΛΙΏΝ. XXVIII. IANV.

ΤΥΒΙ. V. CAL. FEB.

CAROLVS MAGNVS Francorum Rex, ad quem primum Imperij Romani titulus & dignitas à Græcis Imperatoribus translata est, rebus maximis gestis bello & pace, & constitutis scholis, Bononiensi, Parisiensi & Papiensi, mortuus est Aquisgrani, anno ætatis 72. Imperij 14. Christi 814.

XXIX. IANVAR.   שְׁבָט X.

III. CAL. FEB.   ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

[illegible] Anno 1545.

ΓΑΜΗΛΙΩΝ.

XXX. IANVA.

ΤΥΒΙ.

IIII. CAL. FEB.

XXXI. IANVAR. טֵבֵת X.

PRIDIE CAL. FEB. ΑΥΔΥΝΑΙΟΣ.

FEBRVARIVS

שבט SEBAT.

VNDECIMVS.

ΠΕΡΙΤΙΟΣ.

SVID. περίτιος μὴν ὁ φεβρουάριος κατὰ μακεδόνας.

ΕΛΑΦΗΒΟΛΙΩΝ.

ΜΕΧΕΙΡ.

Et PVRgata Parens ad templum ducit Iesum,
Sede doces sacra cum PEtro MATthia gentes.

ἐλαφηβολιῶνος φθίνοντος sextum diem coniungit Thucy-dides cum quarto die Αρτεμισίου φθίνοντος Mensis Laconici. lib. 5. Sed libro præcedente coniungit ἐλαφηβολιῶνος deci-mumquartum diem cum duodecimo die mensis Laconici Γερα-στίου.

I. FEBRV. שְׁבָט XI.

CALENDAE. ΠΕΡΙΤΙΟΣ.

CONRADVS CELTES *primus Germaniæ poëta naſcitur anno Chriſti* 1454. *mane circa horam tertiam.*

II. FEBRV. שְׁבַט XI.

IIII. NONAS FEBRV. ΠΕΡΊΤΙΟΣ.

PVRIFI-
CATIO
MARIAE.

ἐλαφηβολιών.

μεχείρ.

III. FEBRV.

III. NONAS FEBRV.

BASILIVS.

IIII. FEBRV.

PRIDIE NON.

שְׁבָט XI.

ΠΕΡΊΤΙΟΣ.

ΕΛΑΦΗΒΟΛΙΩ͂Ν. V. FEBRV.

ΜΕΧΕΊΡ. NONAE FEB.

MEDIOLANVM *à Francisco Sfortia capitur post longam obsidionem anno* 1444.

VI. FEBRV. שְׁבָט XI.

VIII. IDVS. περίτιος.

Mortuus Ernestus Marchio Badensis Offenburgi in aedibus Bachianis mane inter VII et VIII post filii sui Marchionis Bernardi obitum die decimoseptimo. A° 1553.

ἐλαφηβολιών. **VII. FEBRV.**

μεχείρ. VII. IDVS.

Moritur Kunigundis [illegible] conjunx Georgij [illegible] postquam diuturno morbo plane consumpta esset. Anno. 1566. Condidit testamentum in quo ego executor eram nominatus una cum Ludouico Bock a Gerstein. funeratus IX die februarii et sepultus ad S. Helenam.

VIII. FEBRV. שְׁבָט XI.

VI. IDVS. ΠΕΡΙΤΙΟΣ.

FLATVS FAVONII.

VERIS INITIVM à *Romanis habitum est, ut ait Plinius lib. 2. cap. 47. Item lib. 18. cap. 26.*

Moritur Sebast. [illegible] vir
A° 1565.

ἐλαφηβολιών. IX. FEBRV.

μεχείρ. V. IDVS.

VDALRICVS Dux VVirtebergensis natus est anno 1487 hora sexta ante meridiem.

GEORGIVS HARTMANNVS ciuis Noribergensis, insignis Mathematicus & excellens artifex fabricandarum machinarum uarij generis, nascitur anno Christi 1489. post solis occasum.

X. FEBRV. | שְׁבָט XI.

IIII. IDVS. | ΠΕΡΊΤΙΟΣ.

ἐλαφηβολιῶν. XI. FEBRV.

μεχείρ III. IDVS.

NOHA *die quadragesimo post conspecta cacumina montium, emisit coruum exploratorem ex Arca, & post illum Columbam, quæ eodem die reuersa est, Gene. 8.*

XII. FEBRV. שְׁבָט XI.

PRIDIE IDVS. ΠΕΡΙΤΙΟΣ.

Moritur Illustrissimus princeps Otto henri-cus Dux palatinus sacri Roma. Imp. et Elector. hora prima post meridiem. Anno 1559. Cui succedit Fridericus Dux palatinus Elector.

ἐλαφηβολιών. XIII. FEB.

Μεχείρ. IDVS.

Cecidit socrus mea in platea cum templum exiret in die Dominica Stas lati, et crus fregit. Anno 1558.

XIIII. FEBRV.

XVI. CAL. MARTII.

שְׁבָט XI.

ΠΕΡΊΤΙΟΣ.

ἘΛΑΦΗΒΟΛΙΏΝ. **XV. FEBRV.**

ΜΕΧΕΊΡ. **XV. CAL. MAR.**

חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט

Decimaquinta in Sebat, Iudæi celebrant conuiuia, quod tunc incipiat noua pars anni, qua redit succus in arbores.

LVPERCALIA. *Dies dictus Februatus. Ouid. 2. Fast.*

XVI. FEBRV. שְׁבָט XI

XIIII. CAL. MARTII. ΠΕΡΊΤΙΟΣ.

Nascitur PHILIPPVS MELANTHON Anno 1497. minu 6. post horam septimam pomeridianam in oppido Palatinatus Bretta, cuius latit. 49. Moritur 19 Apri Anno 1560

GEORGIVS IOACHIMVS RHETICVS nascitur in oppido Feltkirch anno Christi 1514. minutis nouem, ante horam secundam matutinam.

ἐλαφηβολιών. **XVII. FEBRV.**

μεχείρ. **XIII. CAL. MAR.**

CAROLVS BVRBONIVS, *qui in expugnatione proxima urbis Romæ globo Bombardæ ictus occubuit, natus est anno* 1489. *minutis* 40. *ante tertiam horam matutinam, in urbe Galliæ cuius latit.* 45. *Gra.*

Moritur uxor patrui mei Conradi Bolzkiwinij [illegible] fedli [illegible] Anno 62. [illegible] sex [illegible] decubuisset valde [illegible].

XVIII. FEBRV. ἀνθεστ. XI.

XII. CAL. MAR. πεσίτιοσ.

NOHA *iterum emisit columbam, quæ circa uesperam ad Arcam rediens, decerptam oleæ frondem rostro attulit.* Genes. 8.

QVIRINALIA Romæ celebrata, *dicta etiam festum* STVLTORVM.

Item FERALIA Ouid. 2. Fast.

Hanc, quia iusta ferunt, dixere Feralia lucem,
Vltima placandis manibus illa dies.

Doctor MARTINVS LVTHERVS *repurgator cœlestis doctrinæ moritur* Islebiæ, *anno* 1546. *die* Concordiæ, *quo die etiam conuentus* Ratisbonensis *dissolutus est, & paulo post bellum in* Germania *exarsit.*

VALERIVS CORDVS *illustrator* Dioscoridis *& fœlicissimus indagator herbarum hactenus ignotarum, natus est anno* 1515. *hora quarta pomeridiana.*

Item præmatura morte correptus moritur Romę In Italia in Iulio, A° 1544. me Bononię agente.

ἐλαφηβολιῶν. XIX. FEB.

μεχείρ. XI. CALEN. MAR.

CHARISTIA *Festum à cognatis in familijs celebratum Romæ.* Ouidius 2. *Fasto.*

Scilicet à tumulis, & qui periere propinquis,
Protinus ad uiuos ora referre iuuat.

NICOLAVS COPERNICVS *nascitur anno Christi 1473. minutis 48. post quartam horam pomeridianam.*

XX. FEBRV. שְׁבַט XII.

X. CALEND. MART. ΠΕΡΊΤΙΟΣ.

ἘΛΑΦΗΒΟΛΙΏΝ. XXI. FEBRV.

ΜΕΧΕΊΡ. IX. CALEN. MAR.

XXII. FEBRV. שְׁבָט XI.

VIII. CAL. MAR. ΠΕΡΙΤΙΟΣ.

CATHE-
DRA PE-
TRI.

Hoc die corpus LVTHERI *Islebia Vuitebergam translatum sepelitur in templo Arcis.*

ἘΛΑΦΗΒΟΛΙῺΝ.

ΜΕΧΕΊΡ.

XXIII. FEB.

VII CAL. MAR.

TERMINALIA.

DIES INTERCALARIS,
SEXTO CALEN. MAR.

ἐλαφηβολιῶν. XXIIII. FEB.

μεχείρ. VI. CAL. MARTII.

NOHA postremam columbam emisit, quæ non est reuersa.

Natalis MATTHIÆ HVNIADIS Regis Hungariæ editi hora 3. matutina Anno 1443. præcedente cladem Varnensem.

Eodem die eademq; hora CAROLVS V. IMPERATOR ROMANVS, PHILIPPI Regis Hispaniarum filius, natus est in Flandriæ urbe Gandauo, Anno 1500.

MATTHIAS APOSTOLVS.

REGIFVGIVM Romæ celebratum, quòd hoc die sint eiecti Tarquinij ob tyrannidem & libidinem. Ouid. 2. Fasto.

Eodem die, ut quidam scribunt, idem CAROLVS V. Coronam Imperij Romani accepit à pontifice CLEMENTE VII. Bononiæ anno 1530.

Eodem die auspicijs CAROLI V. Imperatoris captus est in prælio ad Ticinum FRANCISCVS Rex Galliæ, anno 1525.

Eodem die natus est M. SEBASTIANVS FROSCHELIVS Ambergensis, fidelis Dei minister in Ecclesia Vuitebergensi anno 1497. quadrante horæ ante medium noctis.

XXV. FEBRV. שְׁבָט XI.

V. CALEND. MAR. ΠΕΡΙΤΙΟΣ.

ἘΛΑΦΗΒΟΛΙΏΝ. **XXVI. FEB.**

ΜΕΧΕΊΡ. IIII. CAL. MAR.

Moritur Fridericus palatinus Elector in Alczheim circiter 10 hora ante meridiem. A°. 1556.

110

XXVII. FEBRV. שְׁבָט XII

III. CAL. MARTI. περίτιοσ.

EQVIRIA in campo Martio. Ouid.

Montier herr franz Meijer weiß ho hanner A. 1565

ἐλαφηβολιῶν. **XXVIII. FEB.**

μεχείρ. **PRIDIE CAL. MART.**

PAVLVS III. PAPA natus est anno 1468. minutis 16. post quintam matutinam. Mortuus est nona die Nouembris 1549 paulo ante initium Iubilei, anno ætatis LXXXI. Climacterico.

Egregius Vir Dominus Petrus Dasipodius Decanus apud Diuum Thomam. Scholæ Argentoratens. diligentiss. procurator et Visitator extremum diem claudit Anno 1559. Vesperi circiter hora. vii.

MARTIVS.

אדר ADAR.

DVODECIMVS.

Esther 3.

Post hunc mensem, ante initium anni, hoc est, ante mensem Nisan, Iudæi inserunt tredecimum mensem ἐμβολιμαῖον, *tertio quoq;, aliquando etiam altero anno, collectum ex undecim Epactis, uocantq; cum* וְאֲדָר, *& Adar, quasi alterum Adar.*

ΔΥΣΤΡΟΣ.

SVID. Δύστρος ὁ μάρτιος μὴν παρὰ μακεδόσιν.

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ.

BARINVS. Μουνυχιὼν ὁ δέκατος μὴν παρ᾽ ἀθηναίοις. *In Suida malè legitur* δεύτερος *pro* δέκατος. *Hoc mense celebrata esse Athenis* ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ *testatur Dionysius Halicar. lib. 2.* ἀρχαιολογίας.

ΦΑΜΕΝΩΘ.

Euocat ad studium puerile GREgorius agmen,
Æterni patris gnatum MAriæ tenet aluus.

I. MARTII. אָדָר XII.

CALENDAE. ΔΥΣΤΡΟΣ.

MATRONALIA.

Festum, quo Romani celebrabant memoriam muliebris pru-dentiæ & fortitudinis, eo quod olim raptæ Sabinæ duas acies iam infestis armis concursuras suo interuentu diremissent, & patres suos ac cognatos Sabinos Romanis maritis conciliassent.

Idem dies est natalis poëtæ MARTIALIS, *qui libro* 10. *inquit:*   *Natales mihi Martiæ Calendæ.*

Calendis Martiij SYLLA EXPVGNAVIT ATHE-NAS, *& satis crudeliter sæuijt in ciues, ut refert* Plutarch. *qui hunc mensem cum Atheniensi Anthesterione coniungit, erro-re fortaßis Librariorum. Sed obseruandum id, quod ibidem Plutarchus scribit, circa eundem diem olim diluuio Græciam ua-statam fuisse. Sic enim inquit:* ἐλεῖν δὲ τὰς ἀθήνας αὐτός φησὶν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι μαρτίαις καλάνδαις, ἥτις ἡμέρα συμπίπτει μάλιστα τῇ νουμηνίᾳ τοῦ ἀνθεστηριῶνος, ἐν ᾧ κατὰ τύχην ὑπομνήματα πολλῶν τοῦ διὰ τὴν ἐπομβρίαν ὀλέθρου καὶ τῆς φθορᾶς ἐκείνης δρῶσιν, ὡς τότε καὶ περὶ τὸν χρόνον ἐκεῖνον μάλιστα τοῦ κατακλυσμοῦ συμπεσόντος.

Ex[illegible] ad Comitia Augustana legati reip: Argentoratensis [illegible] quibus ego Comes eram Usque in Rastatt [illegible] deinde pergens Heidelbergam, nouo Electori [illegible] gratulationis nomine [illegible] Anno 1559

ΜΟΥΝΥΧΙΏΝ. II. MARTII.

VI. NONAS MARTII.

ΦΑΜΕΝΏΘ.

FRANCISCVS Ă SIKINGEN *natus anno* 1481. *minutis* 40. *post secundam pomeridianam.*

III. MARTII. אֲדָר XII.

V. NONAS. ΔΥΣΤΡΟΣ.

Hoc die mensis Adar extructum de integro templum Hierosolymitanum post exilium Babylonicum, & absolutum anno sexto regni Darij, magna celebritate sacrificiorum & lætitia populi dedicatum est, 1. Esdr. 6. Annis 515. ante Christum natum. Fuerat autem ædificatio à uicinis Samaritanis impedita à secundo anno Cyri usq; ad 2. annum Darij sedecim totos annos.

ΜΟΥΝΥΧΙΏΝ. IIII. MARTII.

ΦΑΜΕΝΏΘ. IIII. NONAS.

GEORGIVS MARCHIO BRANDEBVRGENSIS, FRIDERICI *filius, nascitur minutis* 12. *post primam horam mane*, Onolsbachij, *anno* 1484.

V. MARTII. אדר XII.

III. NONAS. ΔΥΣΤΡΟΣ.

Hoc die Anno 1557 nascitur mihi filia Iuliana post tria baptizata

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **VI. MARTII.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. PRIDIE NON.

Athenis ducebatur quotannis pompa puellaris supplicatum ad templum Apollinis Delphinij in memoriam Thesei, qui hoc die cum iuuenibus & puellis missus in Cretam, nauem conscenderat, magna cum mœsticia ciuitatis & parentum. Plutarchus Theseo.

Filia mea Anna Rosina hoc die e medio Honenary mei Orgami a Domino reuocatur. Anno Domini LXIII. et moritur beatissime mane intra horam secunda et tertia quâ etiam hora in hunc mundu erat procreata. Aegrotauit nō totum triduum sed solū ~~...~~ XV. horis ardentissima et vehementissima apostemate correpta post breuem diem cineris precibus quas dicimus pijssime confessio. ...

septimum cum dimidio annum ~~...~~ ~~hunc ea die ...~~ ...

VII. MARTII. אָדָר XII.

NONAE. ΔΥΣΤΡΟΣ.

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ.

ΦΑΜΕΝΩΘ.

VIII. MART.

VIII. IDVS.

IX. MARTII. אדר XII.

VII. IDVS. ΔΥΣΤΡΟΣ.

HIERONYMVS BOMGARTNERVS nascitur Norimbergæ anno Christi 1498. triente horæ ante septimam vespertinam.

Ist d Edel vnd vhest her Rudolph
von Mitelhausen zum Mergentheim
gestorben . [illegible] . A 1565 .

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **X. MARTII.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. **VI. IDVS.**

Dies ♃ DOMINVS NOSTER IESVS CHRISTVS *postremo anno suæ conuersationis in hoc mundo, commorans ultra Iordanem, accipit nuncium de lætali ægritudine* LAZARI *amici sui, quam dicit non fore ad mortem.* Iohan. 10. & 11.

FERDINANDVS Romanorum, Vngariæ & Bohemiæ Rex &c. *frater* Caroli V. Imperatoris, *nascitur in regno* Castiliæ Modinæ Anno 1503. *Hora decima post meridiem.*

Nascitur filius meus Joannes Christophorus mane citra horam duodecimam et primam. in signo aquarij. Sol in ariete. Anno .64.

Moritur honestiss. matrona Barbara Holin [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cruentum pedis qui fregerat Anno 60. Moritur vero Anno 69. postquam decidisset in septimana [illegible] doloribus [illegible] et pes a [illegible] Chirurgis [illegible] [illegible] Anno [illegible] [illegible] primum

58 13. Feb.

XI. MARTII. אדר XII.

V. IDVS. ΔΥΣΤΡΟΣ.

Dies. ♀ *Mansit* CHRISTVS *in eodem loco, ultra Iordanem cum discipulis, ubi Iohannes prius baptizauerat Iohan. 11.*

IOHANNES VVILHELMVS *filius* IOHANNIS FRIDERICI *ducis Saxoniæ electoris natus est anno* 1530. *hora dimidia post tertiam matutinam, in eleuatione* 52.

[illegible]

ΜΟΥΝΥΧΙΏΝ. XII. MARTII.

ΦΑΜΕΝΏΘ. IIII. IDVS.

GREGORIVS.

Dies ♄ CHRISTVS adhuc manet ultra Iordanem, & ratio dierum uidetur ostendere, illum fuisse diem Sabbati. Hîc autem cum commorantem Pharisæi tentantes interrogant: Vtrum liceat qualibet ex causa dimittere uxorem, Matth. 19. Mar. 10. Ibidem etiam allatos ad se paruulos Christus amanter complectitur, claré pronuncians, TALIVM ESSE REGNVM COELORVM.

XIII. MARTII. אֲדָר XIII.

III. IDVS. ΔΎΣΤΡΟΣ.

Dies. ☉ Hoc die mortuus est LAZARVS frater Marthæ & Mariæ. Et CHRISTVS spiritu sentiens, mortem illam discipulis indicat, & iter instituit à Iordane uersus Iudæam, ut Lazarum resuscitet. Accedens autem ad IERICHO, in uia sedentem cæcum sanat, Lucæ 18. Ingressus urbem ZACHEVM conspicatus principem Publicanorum & ditißimum, apud eum diuertitur & pernoctat, Lucæ 19.

תַּעֲנִית אֶסְתֵּר Hoc die celebrant Iudæi triste Festum, quod ab ipsis nuncupatur IEIVNIVM ESTHER. Nam is dies destinatus fuerat occisioni gentis Iudaicæ, mißis edictis Regis ASSVERI in omnes prouincias, quæ mandabant deleri uniuersum nomen Iudæorum, Esther 3. Sed postea impetratis per MARDOCHEVM alijs edictis à Rege Assuero, eodem die Iudæi permissu Regis interfecerunt Ethnicos uim parantes in ijsdem ciuitatibus ad 75000. Esther 9.

Idem dies celebris factus est insigni uictoria IVDÆ MACHABEI, occiso exercitu Antiochi cum Duce NICANORE, 2. Macchab. ultimo capite. Et Ioseph. lib. 12. Cap. 17.

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **XIIII. MART.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. PRIDIE IDVS.

CHRISTVS *egrediens Iericho ſanat cæcum Bartimæum, Marci 10. & ulterius progreſſus alijs duobus cæcis uiſum reſtituit, Matth. 20.*

פורים א

Hæc dies XIIII. *menſis Adar, 2. Mac. ultimo capite uocatur* ΜΑΡΔΟΚΑΙΚΗ ἩΜΕΡΑ, *à Iudæis autem dicitur prior dies* PVRIM. *Nam hoc die Iudæ extra Suſa habitantes, à cæde ciuium uim parantium deſiſtentes, epulis & hilaritatibus ſeſe dediderunt, læti propter inſperatam conuerſionem extremi periculi in ſummam tranquillitatem, Eſther 9. Suntq; hæc* IVDÆORVM BACCHANALIA, *quibus diebus legunt hiſtoriam Eſther, ubi quoties fit mentio Aman, pugnis & malleis pulſant ſcamna in Synagogis.*

Hoc die Doctor Georgius Varnbuler Augsburgi sibi ipsi cultro gutturi abscidit ac morte consciuit. Vixit tamen post vulnus usque in XVII diem huius mensis, et pie defunctus e. A 55.

XV. MARTII. אדר XIII.

Dies ♂ **IDVS.** ΔΥΣΤΡΟΣ.

CHRISTVS adhuc in itinere ab Iericho uersus Bethaniam commoratur.

פורים ב Alter dies Purim, quo Iudæi in Susis habitantes biduum occupati trucidandis, ex permissu Regis, hostibus suis in eadem urbe commorantibus, arma deposuerunt, ad epulas ac conuiuia conuersi. Quem diem cum priore Iudæi hodie quoq; omni genere lætitiæ quotannis celebrem agunt, Esther 9.

ANNAE PERENNAE festum geniale Romæ, quo coniuges cum liberis, ut Ouidius ait:

> Protenus erratis læti uescuntur in agris,
> Et celebrant largo seq; diemq; mero.
> Et rursus:
> Annosq; precantur
> Quot sumunt Cyathos, ad numerumq; bibunt. 3. Fast.

Hic dies postea dictus est PARRICIDIVM, eò quòd idibus Martijs C. IVLIVS CÆSAR Dictator à sexaginta coniuratis, de quibus ipse optimè fuerat meritus, in Senatu uiginti tribus uulneribus confossus est. Suetonius.

Moritur D. Sebastianus Archieps Moguntinus ... Heusenstein ... A° ... 55.

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. XVI. MARTII.

ΦΑΜΕΝΩΘ. XVII. CAL. APRIL.

Dies ☿ CHRISTVS *quarto demum die post mortem* LAZARI, *Bethaniam perueniens, illum in uitam uerbi sui efficacia reuocat, Iohan. 11.*

ATHENIENSES *duce Themistocle nauali prælio uicerunt ingentem classem* XERXIS AD SALAMINEM *16. die Munychionis, Plutarch. in uita Lysandri pag. 151.*

Eo ipso die, quo commissa est pugna naualis ad Salaminem natus est EVRIPIDES, ἀπέθανε δὲ καθ' ἣν ἐγεννήθη Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων.

Eodem die mensis Munychionis, annis 75. post uictoriam Salaminiam, LYSANDER CEPIT ATHENAS, *uicta prius ipsorum classe ad Ægos potamos. Plutar. in uita Lysand.*

Eodem die mortuus est TIBERIVS CÆSAR, *anno 39. post natum, quinto uero post crucifixum & resuscitatum Christum.*

XVII. MARTII. אדר XII.

XVI. CALEN. APRIL. ΑΣΤΡΟΣ.

Dies ♃ Post resuscitatum LAZARVM, etsi instabat festum Iudæorum, tamen CHRISTVS non ingressus est urbem Hierosolymorum, distantem à Bethania tantum 15. stadijs, sed abijt rursus in regionem iuxta desertum in ciuitatem Ephraim, quæ abest ab Hierosolymis 5. miliaribus nostratibus. Iohan. 11. Pontifices enim, uulgato miraculo, cernentes concursum ad CHRISTVM in Bethania, deliberabant de opprimendo eo, & mandabant eum inquiri.

LIBERALIA, quæ & BACCHANALIA Romanorum, quo die uirilem togam pueri ingenui sumebant.

SOLIMANNVS Turcarum Imperator nascitur anno 1500. in meridie.

[illegible]

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **XVIII. MAR.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. **XV. CAL. APRIL.**

Dies ♀ Reuertitur CHRISTVS Bethaniam à ciuitate *Ephraim, ante sextum diem Paschæ, ibiq; pernoctat, Iohannis 12.*

XIX. MARTII. אדר XII.

XIIII. CALEND. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΣ.

Dies ♄ IESVS *Sabbatum quiescit in Bethania, cui apparant cœnam sorores Lazari, ubi Martha ministrante* MARIA VNGIT PEDES IESV, *fremēte Iuda proditore. Cumq; Hierosolymis innotuisset eius præsentia, fit concursus ex urbe in Castellum uicinum, ad uidendum non Christum tantum, sed & Lazarum à morte resuscitatum, Iohannis 12.*

QVINQVATRIA. *Natalis Mineruæ. Ouid.*

Vna dies media est, & fiunt sacra Mineruæ,
Nomina quæ à iunctis quinq; diebus habent.
Sanguine prima uacat, nec fas concurrere ferro,
Causa, quod est illa nata Minerua die.

PHOCION *Atheniensis, uir & rerum gestarum magnitudine clarus, & meritorum in patriam causa perpetua gratitudine dignus, iniusto iudicio populi Atheniensis, gratificantis* CASSANDRO *regi Macedonico, condemnatus, ueneno necatus est 19. die* μουνυχιῶνος *Plutarch. Phocione.*

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **XX. MARTII.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. **XIII. CAL. APRIL.**

Dies ☉ CHRISTVS die **PALMARVM** *asinæ insidens Hierosolyma ingreditur, & ex templo eijcit ementes & uendentes, Lucæ 19. circa uesperam exit rursus extra urbem, & pernoctat in Bethania, Matth. 21.*

SECVNDVS *dies ex* QVINQVATRIIS. *Natalis* PVBLII OVIDII NASONIS, *qui de se & fratre loquens ait:*

> *Lucifer ambobus natalibus adfuit idem,*
> *Vna celebrata est per duo liba dies.*
> *Hæc est armiferæ de festis quinq; Mineruæ,*
> *Quæ fieri pugna prima cruenta solet.*

Natus est autem Hircio & Pansa COSS. *ut ipse testatur Elegia 9. lib. 4. Trist. qui fuit annus 40. ante natum Christum, quo Cicero interfectus est.*

XXI. MARTII. אָדָר XII.

XII. CAL. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΥ.

Dies CHRISTVS mane rediens Hierosolymam, in uia maledicit FICVI CARENTI FRVCTV. Ingressus templum compescit principes Sacerdotum expostulantes cum ipso Matth. 21. Obturat os Saduceis & Pharisæis, Matth. 22. Acerrimè inuehitur in Scribas & Phariseos, Matth. 23. toto capite. Deinde egressus in montem oliueti, sumpta occasione à structura templi magnifica, prædicit excidium Hierosolymorum, & consummationem seculi, Matth. 24. & 25. & pernoctat in monte oliueti.

TERTIVS ex QVINQVATRIIS.

MAVRICIVS Dux Saxoniæ Elector, Ducis HENRICI filius, nascitur anno 1521. minutis 34. post nonam pomeridianam.

Moritur honestissima matro-
na Barbara W[illegible]lerin
Socrus mea charissima Anno
aetatis suae 71. postquam
annum XXX in viduitate vixisset
honestissime, et nimien-
sos dolores in pede sinistro
[illegible] per annum decem
[illegible] 15[illegible]

Hoc die contraxi sponsalia cum Ursula anna [illegible] Helrici [illegible] A. 1548.

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝΟΣ. XXII. MART.

ΦΑΜΕΝΩΘ. XI. CAL. APRIL.

Dies ♂ IESVS cœnat Bethaniæ in domo SIMONIS LEPROSI, ubi mulier fracto alabastro perfundit caput CHRISTI preciosißimo unguento, cum indignatione non Iudæ tantum, sed & Apostolorum reliquorum, Matth. 26. Marc. 14.

Imperator MAXIMILIANVS, Imperatoris FRIDERICI TERTII & LEONORÆ Portugalensis Reginæ filius, auus CAROLI V. Imperatoris, nascitur in Austriæ urbe Neapoli, anno Christi 1495. hor. 3. post meridiem.

QVARTVS dies ex QVINQVATRIIS.

Moritur Beatus Gerungg artium Magister, Pastor et concionator Veteranus apud Argentoratensis Anno 1559.

XXIII. MARTII. אדר XII.

X. CALEND. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΣ.

Dies ☿ CHRISTVS consueto more mane in templo docet, & uespere egressus urbem, in monte oliueti pernoctat, abstrahens se à turba, ut possit uacare precibus. Pontifices uero & Pharisci paciscuntur cum Iuda Iscariote, & urgent maturari proditionem, ne anteuertat ipsos dies festus.

Hoc die mensis Adar absoluto templo post reditum ab exilio Babylonico, scribit Iosephus. lib 11. cap. 4. factam esse dedicationem noui templi Hierosolymitani. Sed uide ea quæ supra annotata sunt die 3. Martij.

VLTIMVS dies ex QVINQVATRIIS dictus TVBILVSTRVM. Ouid.

Summa dies è quinq;, tuba lustrare canora
Admonet, & Forti sacrificare Deæ.

Moritur Vir egregius Doctor Henricus Kopp, meus collega [illegible] aduocatus huius Argen. Reipub. Anno 62 Apoplexia.

Eodem die et anno vesperi inter hora 9 et 10 occiditur in hospitio S. Spus [illegible] manus collegarum Titius [illegible] Substitutus Cancellariae [illegible] ab incerto trucidatore nobili viro accepto letali vulnere Henrico a [illegible] [illegible]

[illegible]

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. XXIIII. MAR.

ΦΑΜΕΝΩΘ. IX. CALEN. APRIL.

Dies PRIMVS DIES AZYMORVM quo CHRI-STVS cum suis discipulis PASCHA celebrat uesperi, ♃ et lotis ipsorum pedibus, ac instituto ritu cœnæ Dominicæ, exit in montem oliueti, ubi cum de more ardenter precatus esset, & sanguinis guttas sudasset, dormitantibus discipulis, tandem proditione discipuli Iudæ capitur.

XXV. MARTII. אדר XIII

VIII. CAL. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΣ.

Dies ♀ DIES PARAS- CEVES. ANNVNCIA- TIO MARIAE.

FILIVS DEI *in utero uirginis* MARIÆ *natæ ex Regia stirpe* DAVIDIS *humanam naturam assumpsit.*

Eodem die ADAM *scribitur creatus, uel, ut aliqui uolunt, lapsus.*

Eodem die DOMINVS NOSTER IESVS CHRISTVS CRVCI AFFIXVS MORITVR, FACTVS VICTIMA PRO PECCATIS TOTIVS GENERIS HVMANI, *& sepelitur.*

AEQVINOCTIVM VERNVM

Tempore Iulij & Augusti CÆSS.

HILARIA *Romæ celebrabantur, quod ab hoc æquinoctij die, Sol diem longiorem nocte efficeret.* *Macrobius 1. Saturna.*

Vrbs VENETA *ædificari cœpit circa meridiem, anno Christi 421.*

CHILIANVS GOLDSTEIN *Iuris Doctor nascitur in oppido Franciæ Kitthinga anno Christi 1499. hora noctis undecima.*

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **XXVI. MART.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. **VII. CAL. APRIL.**

Dies SABBATVM SANCTVM, quo

♄ CHRISTVS *quieuit in ſepulchro, Sed principes Sacerdotum & Phariſæi partim læti, propter ſublatum è medio, ut credebant, turbatorem tranquillitatis publicæ & ſuæ potentiæ: partim ſoliciti, ne idem diceretur reſurrexiſſe, à* PILATO *impetrant milites, quibus ſepulchrum* CHRISTI *muniunt, & inſuper etiam lapidem obſignant.*

M. VITVS THEODORICVS NORIBERGENSIS, *fidelis* CHRISTI *miniſter, qui utilibus aliquot lucubrationibus doctrinam cæleſtem illuſtrauit, hoc die ex hac uita deceßit anno* 1549.

Sebastianus Hos [illegible] meus moritur Offemburgi hora vii post meridiem. morte quasi subitanea [illegible] vix per xx horas decubuerat. A. 1553. [illegible] non morbo [illegible] Medici pestem suspicabantur.

VII. MARTII. אדר XII.

SEXTO CAL. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΣ.

Hebr.

RESVRRECTIO. CHRISTVS DIVINA POTENTIA VICTA MORTE ET DIABOLO, GLORIOSE RESVRGIT *summo diluculo tertij diei, ut prædixerat, & apparet eo die multis ex suis.*

FESTVM OFFERENDI MANIPVLI *spicarum, à quo numeratus 50. dies semper erat festum* HEBDOMADVM, *quod nos* PENTECOSTEN *uocamus, Leuit. 23.*

Duodecimi mensis die uicesima septima anno tricesimo septimo transmigrationis IOACHIN *regis Iudæ:* *Euilmerodach filius Nabuchodonosor rex Babylonis anno primo regni sui eductum ex carcere captiuum regem* IOACHIN, *qui Ieremiæ cõsilio obsecutus deditionem urbis fecerat, honorificè habuit toto tempore uitæ ipsius, 4. Regum ultimo. Ieremias 25. diem habet mensis duodecimi, cap. ultimo.*

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **XXVIII. MAR.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. **V. CALEND. APRIL.**

FRIDERICVS *Dux Lignicensis natus est anno* 1520. *hora* 12. *minut.* 19. *post me.*

ALBERTVS *Marchio* Brandeburgensis, CASIMIRI *filius nascitur anno* 1522. *minutis* 50. *post quartam pomeridianam* Onolsbachij.

[illegible]

XXVII. MARTII. אדר XII.

Dies ☉ SEXTO CAL. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΣ.

RESVRRE-CTIO. CHRISTVS DIVINA POTENTIA VICTA MORTE ET DIABOLO, GLORIOSE RESVRGIT *summo diluculo tertij diei, ut prædixerat, & apparet eo die multis ex suis.*

FESTVM OFFERENDI MANIPVLI *spicarum, à quo numeratus 50. dies semper erat festum* HEBDOMADVM, *quod nos* PENTECOSTEN *uocamus,* Leuit. 23.

Duodecimi mensis die uicesima septima anno tricesimo septimo transmigrationis IOACHIN *regis Iudæ: Euilmerodach filius Nabuchodonosor rex Babylonis anno primo regni sui eductum ex carcere captiuum regem* IOACHIN, *qui Ieremiæ cõsilio obsecutus deditionem urbis fecerat, honorificè habuit toto tempore uitæ ipsius,* 4. *Regum ultimo. Ieremias* 25. *diem habet mensis duodecimi, cap. ultimo.*

ΜΟΥΝΥΧΙΏΝ. **XXVIII. MAR.**

ΦΑΜΕΝΏΘ. **V. CALEND. APRIL.**

FRIDERICVS Dux Lignicensis natus est anno 1520. hora 12. minut. 19. post me.

ALBERTVS Marchio Brandeburgensis, CASIMIRI filius nascitur anno 1522. minutis 50. post quartam pomeridianam Onolsbachij.

XXVII. MARTII. אדר XII.

Dies SEXTO CAL. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΣ.

☉ RESVRRECTIO. CHRISTVS DIVINA POTENTIA VICTA MORTE ET DIABOLO, GLORIOSE RESVRGIT *summo diluculo tertij diei, ut prædixerat, & apparet eo die multis ex suis.*

FESTVM OFFERENDI MANIPVLI *spicarum, à quo numeratus* 50. *dies semper erat festum* HEBDOMADVM, *quod nos* PENTECOSTEN *uocamus*, *Leuit.* 23.

Duodecimi mensis die uicesima septima anno tricesimo septimo transmigrationis IOACHIN *regis Iudæ: Euilmerodach filius Nabuchodonosor rex Babylonis anno primo regni sui eductum ex carcere captiuum regem* IOACHIN, *qui Ieremiæ cõsilio obsecutus deditionem urbis fecerat, honorificè habuit toto tempore uitæ ipsius*, 4. *Regum ultimo. Ieremias* 25. *diem habet mensis duodecimi, cap. ultimo.*

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **XXVIII. MAR.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. **V. CALEND. APRIL.**

FRIDERICVS *Dux Lignicensis natus est anno* 1520. *hora* 12. *minut.* 19. *post me.*

ALBERTVS *Marchio Brandeburgensis,* CASIMIRI *filius nascitur anno* 1522. *minutis* 50. *post quartam pomeridianam Onolsbachij.*

[illegible]

XXIX. MARTII. אדר XII.

IIII. CALEN. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΣ.

Moritur D. Wendeling Rihelius Typographus civis Argentine: Vir pius et bonus relictis multis post se liberis et vidua. A°. 1555.

ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ. **XXX. MART.**

ΦΑΜΕΝΩΘ. **III. CALEN. APRIL.**

Hoc die sub anno dni 1554, mane circa horam octavam ac nonam natus est mihi infans, ac filia baptizata nomine Margaretha, in signo piscium, die quarto ante novilunium.

XXXI. MARTII. אדר XII.

PRIDIE CAL. APRIL. ΔΥΣΤΡΟΣ.

TITVS POMPONIVS ATTICVS *uir omni genere uirtutis ornatißimus, placidißima morte obijt anno ætatis* 77. *post interfectum amicum suum* Ciceronem *duodecimo, urbis uero anno* 722. *quo* C. Octauius Cæsar *uicto ad* Actium Antonio *&* Cleopatra, *finem bellis ciuilibus imposuit, & solus imperio* Ro*mano potitus est.*

APRILIS.

ניסן NISAN

PRIMVS. Qui & אָבִיב Exodi 13. Leuitici 2. Deutero. 16.

ΞΑΝΘΙΚΌΣ.

SVID. Ξανθικὸς ὄνομα μηνὸς παρὰ μακεδόσιν ὁ Απρίλιος. *Et Iosephus aliquoties repetit, decima quarta die Xanthici celebratum fuisse Pascha Iudæorum.*

ΘΑΡΓΗΑΙΏΝ.

ΦΑΡΜΟΥΘΊ.

Præsulis AMBROSII laudes imitare sacerdos,
Et pellant equites GEORGI more tyrannos.

145

I. APRILIS. ניסן I.

CALENDAE APRIL. ΞΑΝΘΙΚΟ͂Σ.

Primo die primi mensis superficies terræ apparuit retecta ab aquis diluuij. Quare eo die NOHA TECTVM AB ARCA ABSTVLIT, sed nihilo minus tamen ipse cum familia & quadrupedibus adhuc 56. dies commoratus est in illo carcere, expectans Dei uerbum mandantis exitum, & foris reserantis claustra Arcæ. Genes. 8.

Hoc die mensis primi anno secundo post exitum populi ex Ægypto, absolutis omnibus quæ Moses iussus erat ad tabernaculi cultum & ornatum, & sacrorum usum fabricare, TABERNACVLVM NOVVM ERECTVM ET DEDICATVM EST, quod statim Maiestas Domini repleuit, nube densa per diem, & latè fulgente flamma per noctem incubante tabernaculo. Exod. ultimo.

EZECHIÆ pij Regis in Iuda mandato TEMPLVM DOMINI HIEROSOLYMIS HOC DIE CEPIT REPVRGARI, squalens situ & sordibus ob intermissum ibi multis annis cultum Dei lege Moisi præscriptum, cum in excelsis & uallibus infinitis locis extra urbem sacrificia facta fuissent Baalim, neglecto & occluso templo Dei. 2. Paralip. 29.

ROMA A GOTTHORVM REGE ALARICO post biennij obsidionem capitur Anno Christi 412. Blondus.

II. APRILIS. א׳ נִיסָן

IIII. NONAS APRIL. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

ALBOINVS REX LONGOBARDORVM *accersitus à* NARSETE *in Italiam, contra Gotthos, cum exercitu Pannoniam egressus est anno 555.*

Moritur Joannes Eslinger procurator Senatus maioris Argentinen: Anno 1557.

Moritur integerrimus vir Jacobus Meyerus consul in offitio annum agens 72. Aº 67.

ΘΑΡΓΗΛΙΏΝ. **III. APRILIS.**

ΦΑΡΜΟΥΘΊ. **III. NONAS. APRIL.**

CHRISTVS *octauo die post resurrectionem iterum apparuit Apostolis congregatis præsente* THOMA, *cuius incredulitatem obiurgat.*

Moritur Christophorus Hos [illegible] annum ætatis 70. qui ad annos XXXXV Consistorii Imperialis pro advocatus fuit et procurator. Anno 1564

IIII. APRIL. — א׳ נִיסָן.

PRIDIE NONAS. — ΞΑΝΘΙΚΌΣ.

AMBROSIVS

Episcopus Mediolanensis mortuus est anno Christi 850.

NONAE APRIL.

MATTHIAS HVNIAS REX HVNGARIÆ moritur apoplexia Viennæ anno 1490.

GEORGIVS FRIDERICVS MARCHIO BRANDEBVRGENSIS pijßimi principis GEORGII Marchionis filius nascitur anno 1539. minutis 48. post secundam pomeridianam in urbe Franciæ Onolsbachij.

ΑΡΜΟΥΘΙ.

MEGALESIA Ludi celebrati in honorem Magnæ Matris Deorum. Ouid. 4. Fast.

Liuius ad pridie Idus Aprilis refert Megalesia, libro 9. Decad. 3.

VI. APRILIS. ו׳ נִיסָן

VIII. IDVS. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

Hoc die mensis primi IOSVA SVCCESSOR MOYSIS populum Israël primum ex castris Setim educit ad Iordanem, ibiq; triduum commoratur. Iosue 3.

Natalis SOCRATIS, qui oraculo Delphico iudicatus est uir totius Græciæ sapientissimus. Plutarch. 8. lib. Sym. ἕκτῃ Θαργηλιῶνος ἱσαμένου τὴν ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ἄγαγόντες γενέθλιον, τῇ ἑβδόμῃ τὴν Πλάτωνος ἤγομεν. Idem dicit Laërtius, addens, ὅτι καθαίρουσι τὴν πόλιν Ἀθηναῖοι.

IACOBVS MICYLLVS nascitur anno Christi 1503. dimidia hora post quintam matutinam.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. VII. APRIL.

ΘΑΡΜΟΥΘΙ. VII. IDVS.

Natalis PLATONIS ET CARNEADIS academici Philosophi, ut refert Plutarch. 8. lib. Sympo. Est autem Plato natus 88. olympiade ἐπὶ ἄρχοντος Αμεινίου, quo anno PERICLES mortuus est. Scribit autem Thucydides Periclem obijsse sexto mense post exactos duos annos belli Peloponesiaci.

ΘΑΡΓΗΛΙΑ. Festum Apollinis Athenis celebratum, unde mensis nomen habet. Vide Suidam.

ΚΑΡΝΕΙΑ festum Apollinis apud Cyreneos celebratum.

VIII. APRILIS. ניסן I.

VI. IDVS. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

Nascitur filius D. Guilielmi Brechteri quem ego ex sacro fonte leuauj. Conradus Baptizatus. Anno 1555. die sequenti Moritur adhuc infans.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ.

IX. APRILIS.

ΦΑΡΜΟΥΘΙ.

V. IDVS.

CEREALIA Festum Cereri institutum, quo ludi exhibebantur Romæ.

X. APRILIS. נִיסָן I.

IIII. IDVS. ΞΑΝΘΙΚΌΣ.

Decimo die primi mensis VNIVERSVS POPVLVS ISRAELITICVS DVCE IOSVA TRANSIVIT PER IORDANEM exundantem tunc, sed diuina potentia exiccatum, è regione IERICHO, stante aqua in sublimi tamdiu, donec Sacerdotes gestantes Arcam fœderis, ex uado fluminis in ripam ulteriorem egressi essent, anno quo mortuus est MOYSES, ante Christum natum 1470. Iosue 3. & 4. cap.

Decimo die primi mensis quotannis AGNVS mactandus festo Paschatis, carens omni labe & uitio, sumebatur de grege, & scorsim alebatur usq; ad 14. diem eiusdem mensis. Exodi 12.

Natus ē hoc die D. ~~Guilielmi Brickneri~~ filius

Moritur optimus et Doctus vir Suebelius ... diligentissimus ... Veteranus. Anno 1566

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. XI. APRILIS.

ΦΑΡΜΟΥΘΙ. III. IDVS.

IOSVA CIRCVMCIDIT VNIVERSVM POPVLVM ISRAEL *in castris non procul ab Iericho, in loco, qui ab illo facto postea est dictus* GILGAL. *Nam in itinere propter expectationem profectionis & incertitudinem moræ, in singulis locis, infantes non fuerant circumcisi totis 40. annis, & de ijs, qui ex Ægypto exierant, nullus Iordanem transierat, exceptis duobus,* IOSVA & CALEB, *Cæteris omnibus in deserto extinctis propter inobedientiam. Iosuæ 5.*

Pugna ad RAVENNAM *commissa est, qua conflixit* IVLIVS PONTIFEX *cum Gallorum Rege* LVDOVICO, *die paschatis, in qua uictus Iulius, ad sedecim milia suorum militum amisit, anno Christi 1512.*

Eodem anno & die SELIMVS *pater* SOLIMANNI, *qui patrem* BAIAZETEN *podagra decumbentem regno exuerat, & agentem annum ætatis 74. in fuga ueneno necauerat per Medicum Iudæum, Turcarum imperium inuasit.*

Post quinquennium idem SELIMVS *capta urbe Ægypti munitißima* ALCAIRO, SVLTANVM *à suis nefariè proditum, & ex fuga retractum, diuq; exquisitis tormentis excruciatum, ut Thesauros regni indicaret, hoc die mulæ imposuit, & cum laqueo de collo pendente per totam urbem Alcairum circumductum, tandem iuxta portam urbis frequentißimā suspendi iußit Anno Christi 1517. Iouius.*

XII. APRILIS.   ו׳ נִיסָן

PRIDIE IDVS.   ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

Natalis IOACHIMI CAMERARII in oppido Franciæ BAMBERGA editi anno 1500. quadrante horæ post decimam antemeridianam.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. XIII. APRIL.

ΦΑΡΜΟΥΘΙ. IDVS APRIL.

Hoc die mensis primi proposita & in prouincias centum & uiginti septem, emissa sunt EDICTA Regis ASSVERI, qui à Græcis DARIVS HYSTASPIS dicitur, de interficiendis uno die omnibus Iudæis in omnibus urbibus Regi subiectis, non habita ratione ætatis aut sexus, qui dies Iudæis ingentem terrorem & mœsticiam attulit. Esth. 3.

עֶרֶב פֶּסַח Vespera seu uigilia Paschatis, quo die ieiunio se macerant apud Iudæos primogeniti in omnibus familijs.

XIIII. APRILIS. ניסן Iᵹ

XVIII. CAL. MAII. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

פסח א Hoc die mensis primi omne fermentum ex domibus Iudæorum tollendum erat. Nam uespere celebrabatur PHASE Domini in memoriam mirandæ liberationis, qua erant seruati Iudæi illa nocte, cum angelus Dei omnia primogenita in uniuerso regno Ægypti occidisset, præteriens domos Israëlitarum inscriptas sanguine mactati Agni, Exo. 12. & uocabatur is dies PRIMVS AZYMORVM, eratq; festus, h. e. liber ab operibus seruilibus. Fuit autem hoc primum Phase celebratum anno ante Christum natum 1509.

Hoc die populus Israël in castris ad Iericho celebrans PHASE ex multorum annorum interuallo, primum usus est panibus Azymis, factis ex frugibus terræ CHANAAN, defecitque MANNA, quo ad hunc usq; diem, quadraginta continuos annos in deserto alita fuerat innumerabilis illa multitudo. Iosue 5.

Hoc die mensis Xanthici cum ingens multitudo ex uniuersa Iudæa Hierosolymam ad festum conuenisset, urbs ab exercitu TITI primum obsessa est, anno post Christum natum 73. tertio anno post interfectum à Nerone PAVLVM APOSTOLVM.

ANTONIVS ab OCTAVIO Cæsare, iuuene adhuc, uictus & repulsus est à Mutina hoc die, in quo prælio duo COSS. HIRCIVS & PANSA occisi sunt. Ouid. 4. Fast.

VVILHELMVS Comes de Nassau Princeps Vraniæ nascitur Dillenbergæ anno 1533. mane paulo ante tertiam horam.

Selbachi a coena surgit, et ibi prope diuersorium in aquam ex improuiso se precipitat, ac submergitur, sibi ipsi mortem consciens Anno 1553.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. XV. APRILIS

ΦΑΡΜΟΥΘΙ. XVII. CALEND. MAII.

MIGRATIO EX AEGYPTO.

Dies ♃

Hoc die primi mensis, MOSES eduxit ex Raëmse regione Ægypti iuxta Heliopolin, populum Israel ad sexcenta milia uirorum, præter paruulos, mulieres, & innumerabilem aliam multitudinem promiscuam, præcedente & obumbrante interdiu NVBE, per noctem uero prælucente FLAMMA, posuitq; prima castra in Sochoth. Exod 13. Nume. 33. Ioseph lib. 2. cap. 13. qui coniungit hos tres menses, Nisan, Xanthicum & Pharmuthi.

Quidam Iudæi ex 16. cap. Exodi ratiocinati sunt, hunc primum exitum populi ex Ægypto factum esse die Iouis, ut nunc solemus numerare septimanæ dies, Vide scriptum recens editum de Æris.

פסח ב

II. AZYMORVM etiam prorsus solennis, ut Sabbatum apud recentes Iudæos seruatur.

FORDICIDIA. Festum institutum à Numa, cum lues necaret pecudes. Mactabatur autem bos grauida pro incolumitate armentorum.

Occiditur crudelissime Episcopus Herbipolensis cū quinq consiliariis seu aulicis A° 58.

XVI. APRILIS. יז ניסן

XVI. CALEN. MAII. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

Dies ♀ Secundo die exitus, populus Israël ex Sochoth egressus perducitur in desertum ETHAM in extremos fines solitudinis circa mare rubrum. Num. 33.

חול המועד פסח Profestus dies festi Paschatis, quo licet aliquas seruiles operas facere.

TERTIVS DIES AZYMORVM.

Ist herr Sijmmon [illegible] Statt schreiber mit tod abgang a 1565 morit pleuritide.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. **XVII. APRIL.**

ΦΑΡΜΟΥΘΙ. **XV. CAL. MAII.**

Dies ♄ Tertio die egreßionis, populus ex uasto & plano deserto Etham iussu Dei retrahitur in montana & aspera loca, & iubetur castra ponere ad Phihahiroth inter Magdalum & mare. Significat autem nomen loci illius os liberorum seu fauces, unde apparet, Deum consulto duxisse populum in illas angustias montium & maris, ut in summa desperatione suam potentiam & bonitatem manifestius declararet. Exodi 14. Nume. 33. Ibi Pharao cum instructißimo exercitu populum exeuntem persecutus, eodem die eum in angustijs sedentem assequitur. Sed ne statim in castra Iudæorum irruat, arcetur præsidio angeli Dei, in nube obscura & nebulosa interponentis se in medio duorum exercituum. Moses uero trepidantem consternatione populum & expostulantem ægrè compescit, & confirmat, ut quiescat. Exodi 14.

חול המועד פסח ב

IIII. DIES AZYMORVM.

BAPTISTA MANTVANVS Carmelita POETA præstans sua ætate, nascitur anno 1444.

XVIII. APRILIS. נִיסָן Ia

XIIII. CALEND. MAII. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

חול הַמּוֹעֵד ג.
V. dies AZYMORVM.

EQVIRIA in Circo maximo celebrata Romæ. 4. Fast.

Dies ☉ Nocte præcedente hunc diem diuiso diuinitus mari rubro, cum uentus immissus uadum exiccasset. POPVLVS ISRAEL IVSSVS CASTRIS EGREDI, per mare incessit inter duos ingentes cumulos aquarum utrinq; erectarum in modum altißimorum scopulorum. Transeunti autem multitudini lucem præbuit nubes eadem, quæ prius interiecta duobus exercitibus hosti densam nebulam offuderat. Qua tandem sublata, Pharao cernens castra populi uacua, & mare diuisum, eadem uia multitudinem fugientem persequitur. Et cum uadum maris ingressus fuisset, circa diluculum diei partim uentorum procellis, partim aquis recurrentibus cum uniuerso exercitu obruitur. Moyses uero & tota multitudo incolumis transgressa Deo lætis cantionibus pro tanta liberatione gratias agit. Exodi 14. & 15.

Moritur pyssima charissima soror mea Anna Bexhoymin. Anno 58 apud me Argentinae in mea et nostrorum presentia postquam per dies octo decubuisset et per dies XIIII [illegible] apostemate.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. **XIX. APRIL.**

ΦΑΡΜΟΥΘΙ. **XIII. CAL. MAII.**

Dies

C *A mari rubro abductus populus in desertum* SVR, *totum triduum errat per loca inaquosa.* Exod. 15.

חֹל הַמֹּעֵד ו׳

VI. DIES AZYMORVM.

Moritur hoc die Vir integerrimus et toto fere orbe celebris D. Philippus Melanchthon Witembergae A° 60 Annum agens Sexagesimum septimum. postquam ibidem quadraginta duobus annos publicum professorem egisset.

XX. APRILIS. ·ו נִיסָן

XII. CAL. MAII. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

שְׁמִינִי עֲצֶרֶת *Retentionis octaus.*

VII. DIES AZYMORVM.

ΘΑΡΓΗΛΙΏΝ. **XXI. APRIL.**

ΦΑΡΜΟΥΘΊ. **XI. CALEND. MAII.**

NATALIS ROMÆ. *Nam hoc die designauit* ROMVLVS *moenia urbis Romæ condendæ aratro, anno ante Christum 751. Plin. lib. 18. cap. 26. ubi uocat Hyades Palilitiū signum, eò quod circa hunc diem occidant uespe ri. Item Plutar. in Romulo. Solinus cap. 2.*

PALILIA *Festum pastorum, qui colebant Deam Palem.*

Idem dies est natalis NVMÆ REGIS *successoris Romuli, ut scribit Plutarch.*

Idem dies natalis est VLRICI HVTTENI *nati in Francia ex equestri familia anno 1488. hora dimidia post nonam antemeridianam.*

שמיני עצרת ב *Retentionis octaua altera.*

VIII. DIES AZYMORVM.

XXII. APRILIS. ג׳ ניסן.

X. CALEND. MAII. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

Hoc die mensis Xanthici frustra tentata per TITVM aliquoties deditione, VRBS HIEROSOLYMA PRIMVM OPPVGNARI CEPIT à militibus Titi Anno post Christum natum 73. Ioseph.

VINALIA PRIORA

Festum Veneris, degustandis Vinis institutum, cuius occasionem narrat Ouidius 4. Fasto. Plin. lib. 18. cap. 29.

Populus Israël, qui aquarum defectum totum triduum sustinuerat, hoc die mensis primi uenit in locum deserti appellatum MARA à sapore aquarum, quas propter amaritudinem neq; homines neq; iumenta bibere poterant. Sed MOYSES monstrato diuinitus remedio, eas dulces effecit, & ibi aliquot dies commoratus, iura quædam populo constituit. Exodi 15.

אִסְרוּ חַג Vincite festum, Iudæi celebrant conuiuia, consumentes reliquias præteriti festi Paschalis. Sic autem uocant hoc festum sumptis uerbis ex Psalmo 118.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. XXIII. APRIL.

ΦΑΡΜΟΥΘΙ. IX. CALEN. MAII.

GEORGIVS.

Natalis DOCTORIS GEORGII SABINI, nati in Marchiæ oppido Brandeburgo, anno 1508. hor. 7. antemeridiana.

XXIIII. APRIL. נִיסָן I.

VIII. CALEN. MAII. ΞΑΝΘΙΚΌΣ.

CARTHAGINENSES in Sicilia à TIMOLEONE Corinthio difficili prælio uicti sunt τῇ ἑβδόμῃ θαργηλιῶνος φθίνοντος.

Eodem die multi Græci scriptores magni nominis testantur, VRBEM TROIAM A GRÆCIS CAPTAM ET INCENSAM ESSE, uindicantibus raptum Helenæ, quo die Rex PRIAMVS senex coactus uidere in conspectu suo mactari filios, tandem ipse quoq; à Neoptolemo ACHILLIS filio ad Aram occisus est anno ante Christum natum 1183. Tradunt enim Scriptores TROIAM annis 432. ante initium urbis Romæ euersam esse. Plutarch. in Camillo.

Hoc die mensis primi DANIELI PROPHETÆ postrema uisione reuelata est historia à Regibus Persicis usq; ad aduentum CHRISTI, & inde usq; ad finem mundi. Daniel. 10. 11. 12. capitibus.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. **XXV. APRIL.**

ΦΑΡΜΟΥΘΙ. **VII. CAL. MAII.**

MARCVS.

Athenis 25. θαργηλιῶνος celebrabatur festum nuncupatum ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ, quo die ALCIBIADES ab exilio Athenas reuersus est. Plutarchus.

Romæ festum agebatur ROBIGALIA, institutum à Numa Rege, quoniam tunc ferè segetes Robigo corrumpit. Plin. lib. 18. cap. 29.

Eodem die GEORGIVS MAIOR sacræ Theologiæ Doctor natus est Noribergæ Anno 1502. dimidia hora post primam pomeridianam.

[illegible]

XXVI. APRIL. ט ניסן

VI. CALEND. MAII. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

D. Jacobus Duntzheymius Consul Argentinensis moritur. A. 1554.

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. XXVII. APRIL.

ΦΑΡΜΟΥΘΙ. V. CAL. MAII.

Introducta est ritu solenni ACADEMIA IN VRBEM MARCHIAE FRANCOFORDIAM SITAM AD VIADRVM *anno* 1506. *Fuitq; primus Rector* CONRADVS VVIMPINA.

XXVIII. APRIL. ו׳ נִיסָן

IIII. CALEN. MAII. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

FLORALIA *Romæ celebrata sunt, instituta ex lib. Sibyllinis anno Vrbis 516. ut omnia benè deflorescerent. Plin. lib. 18. cap. 29.*

ΘΑΡΓΗΛΙΩΝ. XXIX. APRIL.

ΦΑΡΜΟΥΘΊ. III. CAL. MAII.

XXX. APRILIS. ניסן

PRIDIE CAL. MAII. ΞΑΝΘΙΚΟΣ.

Moritur nobilis Vir Claudius Bork [illegible]
a Berk[illegible] praetor et [illegible]
comes [illegible]
Borussia [illegible] militans [illegible]
Vir optimus in [illegible]
[illegible] Vivat in aeternum Amen. Anno
1566.

MAIVS.

אייר IIAR

Qui & זיו 2. Reg. 6.

SECVNDVS.

ἈΡΤΕΜΙΣΙΟΣ.

SVID. Ἀρτεμίσιος παρὰ μακεδόσιν ὁ Μάϊος.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ.

SVID. Σκιροφοριὼν μὴν ἀθηναίων δωδέκατος. Vide cætera.

ΠΑΧΩΝ.

Læta CRVcis Helenæ reperit pia cura trophæa,
Vinea cum floret plebs VRBANVM celebrabit.

I. MAII. אִיָּר II.

CALENDAE. ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΣ.

PHILIPPVS.
IACOBVS.
VVALPVRG.

LARES PRAESTITES

colebantur Romæ. Ouidius.

Præstitibus Maiæ Laribus uidere Calendæ
Aram constitui, paruaq; signa Deum.

Mensis secundi die prima post exitum ex Ægypto anno secundo, DEI *iussu* MOSES ET AARON NVMERARVNT POPVLVM IN DESERTO, *& repererunt 603550. uiros egressos annum ætatis uicesimum, non annumeratis Leuitis, quorum erant 22. millia, quæ multitudo uniuersa in deserto extincta est propter inobedientiam & ingratitudinem, nec plures de tanta turba quàm duo,* IOSVA *&* CALEB *in terram promissam introducti sunt. Num. 1. & 3.*

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ. **II. MAII.**

ΠΑΧΩΝ. **VI. NONAS.**

FRIDERICVS MARCHIO BRANDEBVRGENSIS ALBERTI ACHILLIS *filius nascitur anno* 1460. *minutis* 20 *post undecimam, proximam meridici.*

III. MAII.

V. NONAS.

ג׳ו איר

ἈΡΤΕΜΊΣΙΟΣ.

MAHOMETES II. Imperator Turcicus, qui Constantinopolin & uicina loca Imperatoribus Græcis ademit, totius orbis imperio inhians, missis tribus exercitibus, uno in Italiam, qui Hydruntem occupauit, altero in insulam Rhodum, cum tertium ipse in Ægyptum ducturus, ad urbem Bithyniæ NICOMEDIAM traiecisset, hoc die colicis doloribus extinctus est anno Christi 1481. Iouius.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΏΝ.

ΠΑΧΏΝ.

IIII. MAII.

IIII. NONAS.

V. MAII. — אייר II.

III. NONAS. — Ἀρτεμίσιος.

IESVS CHRISTVS FILIVS DEI ET MARIÆ VIRGINIS *quadragesimo die post resurrectionem, læto triumpho, stipatus comitatu simul resuscitatorum Patrum,* ASCENDIT AD COELOS, VBI SEDENS AD DEXTERAM ÆTERNI PATRIS ÆTERNVS SACERDOS ET REX, *intercedit pro nobis, & tuetur Ecclesiam suam aduersus insidias & uiolentiam hostis Diaboli. Marci & Lucæ ultimo.*

Der [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible]
und [illegible] [illegible] bey dem [illegible]
[illegible] [illegible] . [illegible] [illegible] gefangen.
A° 61 . [illegible] mit dem [illegible] da [illegible]
selbst [illegible] den 16 . Mai
hernach

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩ͂Ν. VI. MAII.

ΠΑΚΩ͂Ν. PRIDIE NONAS

VRBS ROMA *tertia oppugnatione capta & direpta est à militibus Cæsarianis, Germanis & Hispanis, quorum Dux erat* CAROLVS BVRBONIVS, *qui in oppugnatione postrema ictus globo Bombardæ incautius emisso à quodam suorum militum, eodem die mortuus est, anno Christi 1527. ut habet Distichon:*

Altera post captos Gallos populiq; furores,
Æstas, te capta, ROMA, *cruenta fuit.*

VII. MAII. אייר 116

NONAE MAII. Ἀρτεμίσιος.

OTTO PRIMVS *appellatus* MAGNVS, HENRICI AVCVPIS *filius*, *decimus* Imperator Germanicus, *rebus maximis gestis, & constitutis* Ecclesijs Episcopalibus, MAGDEBVRGENSI, MISNENSI, BRANDEBVRGENSI, MERSBVRGENSI, ZICENSI, *mortuus est in oppido* QVEDELNBVRG, *& sepultus* MAGDEBVRGI, *anno imperij 36. anno* Christi 974. Quo anno etiam Diuus VLRICVS Episcopus Augustanus decessit.

Milites TITI *primo muro difficili oppugnatione superato, partem urbis* Hierosolymæ *è regione templi, dictam* BEZETHA *occupant anno 73. post* Christum *natum.*

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ.

ΠΑΧΩΝ.

VIII. MAII.

VIII. IDVS.

ANDREAS ALCIATVS IVRECONSVLTVS excellens nascitur in ducatu Mediolanensi anno 1492.

IX. MAII. אייר II.

VII. IDVS. Ἀρτεμίσιος.

LEMVRIA nocturna sacra tribus noctibus non continuis, sed interueniente semper una nocte, celebrata sunt Romae, ad fugandos ex domibus Lemures & terriculamenta nocturna. Ouid. 5. Fast.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩ͂Ν. **X. MAII.**

ΠΑΧΩ͂Ν. **VI. IDVS.**

Mensis secundi die 10. *accipit mandatum* NOHA *à Deo, ut in extructam à se arcam intra spacium* 7. *dierum importet uictum, necessarium futurum familiæ & animalibus, & introducat ex omnibus speciebus animantium immundorum singula paria, mundorum uero septena paria.* Genes. 6. & 7.

PLEIADVM EXORTVS MATVTINVS ÆSTATIS INITIVM *adferre credebatur, ut testatur* Plin. *aliquoties lib.* 18.

IOHANNES ERNESTVS Dux Saxoniæ Ducis IOHANNIS ELECTORIS *filius natus est* Coburgi *anno* 1521. *dimidia hora post septimam pomeridianam.*

Moritz Wolfgangus Wernberger [illegible]
praetor et Quindecemvir Ange[illegible]
[illegible] plurimis nono die.
Anno 1563

XI. MAII.

V. IDVS.

אִיָּר II.

ἈΡΤΕΜΊΣΙΟΣ.

LEMVRIA. II.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ. XII. MAII.

ΠΑΧΩΝ. IIII. IDVS.

CHRISTOPHORVS DVX VVIRTEBERGENSIS, *Ducis* HVLDERICI *filius nascitur anno* 1515. *minutis* 13. *post secundam horam matutinam.*

XIII. MAII.

III. IDVS.

II. אִיָּר

ἈΡΤΕΜΊΣΙΟΣ.

LEMVRIA

postrema.

Hic dies secundi mensis erat diuino mandato destinatus AD CELEBRATIONEM PASCÆ ijs, qui iusto tempore, hoc est, 14 die superioris mensis, uel non fuerant mundi, uel profectione aliqua necessaria impediti comedere Pasca cum alijs non potuerant. Num. 9.

Eo die etiam EZECHIAS CELEBRAVIT PRIMVM PASCA, quod multis annis ante ipsum fuerat omissum, occupatis antecesoribus Regibus & uniuerso fere populo alijs infinitis cultibus idolatricis. Ideo autem in hunc mensem reiecit festiuitatem, quod Templum primo mense totis sedecim diebus uix purgari à squalore & sordibus, & expiari solenni ritu potuerat, & Sacerdotes tunc magna ex parte immundi fuerant, & plurimi ciues peregrè abfuerant. Quare habita deliberatione hic dies mensis secundi ad Pascæ celebrationem uisus est conueniens propter supra allegatum exemplum. 2. Paralip. 30.

XV. MAII.

אייר 16

IDVS.

ἈΡΤΕΜΊΣΙΟΣ.

Decimo quinto die 2. mensis, hoc est, tricesimo die post egressum ex Ægypto, POPVLVS ISRAELITICVS DVCE MOSE PERVENIT IN DESERTVM SIN, ubi consumptis iam omnibus azymis & tota massa farinaria, quam secum ex Ægypto asportauerant, impatientes famis acerbè inuehuntur in Moysen Ducem. Deus autem eodem die uesperi misit intra castra magnam uim coturnicum, & promisit in posterum diem panis copiam. Exod. 16.

Hoc die anno, quo mortuus & resuscitatus est Christus, fuit celebratum FESTVM HEBDOMADVM, DICTVM PENTECOSTE, QVO DIE CONGREGATI DISCIPVLI CVM MATRE CHRISTI VIRGINE MARIA, ACCEPERVNT SPIRITVM SANCTVM EFFVSVM VISIBILI SPECIE, ceperuntque loqui alijs linguis miranda opera Dei, effecta per Christum crucifixum & resuscitatum. Acto. 2.

ARGEORVM SCIRPEA SIMVLACRA de ponte Sublicio abijciebantur in Tyberim quotannis Romæ.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ. **XVI. MAII.**

ΠΑΧΩΝ. **XVII. CALEN. IVNII.**

Hoc die mensis secundi post exitum ex Ægypto, MANE DEVS DEMISIT IN ARBORVM FOLIA ET HERBAS MANNA, quo innumerabilem multitudinem Iudæorum 40. totos annos in deserto aluit, comprobans illud suum dictum, quod à Christo quoq; celebratum est: NON IN SOLO PANE VIVIT HOMO, SED IN OMNI VERBO, QVOD EGREDITVR DE ORE DOMINI. Exodi 16.

XVII. MAII. אייר II.

XVI. CAL. IVNII. ἈΡΤΕΜΊΣΙΟΣ.

Mensis secundi die 17. NOHA MANDATO DEI OBSEQVENS, INGRESSVS EST IN ARCAM *cum uxore, tribus filijs & eorum coniugibus, post quos Deus foris omnes partes nauis obstruxit & munijt aduersus uim imbrium & fluctuum, eodemq; die ceperunt ruere largißimi imbres, & exundare omnia flumina continuos dies 40. Gene. 7.*

ALBERTVS MARCHIO BRANDEBVRGENSIS, FRIDERICI FILIVS, PRIMVS DVX PRVSSIÆ, *nascitur in oppido Franciæ* ONOLSBACH *anno 1490. hora decima antemeridiana, seu duabus horis ante meridiem.*

[illegible]

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ. ΠΑΧΩΝ.

XVIII. MAII.

XV. CAL. IVNII.

לג בעומר

Iudæi & præcipuè studiosi celebrant conuiuia hoc die, quem numerant à manipulo oblato tricesimum tertium diem, ob talem causam, quod aliquando pestis, quæ horribiliter grassata fuerat, & triginta milia scholasticorum extinxerat, circa hunc diem remiserit.

Uff disen tag starb Dietterich Jeger
Amptman der herschaft [illegible]
[illegible] 1557 abents umb 5.
uhren zu [illegible] Im Schloss, Gott der
her verleyhe Im ein froliche ufferstehung,
mein lieber gfatter und [illegible].
Eodē die et anno starb hertzog Johann pfaltz
graff zu Symmern, mein g. her, deme
ich Cantzler ich 2. Jar lang gedient,
ein guter frommer furst, der almechtig
verleyhe Im ein froliche ufferstehung.
Ei successit Dux fridericus filius [illegible]
[illegible] . postea anno 59 . I
in [illegible]

XIX. MAII.

איר II.

XIIII. CAL. IVNII.

ἈΡΤΕΜΊΣΙΟΣ.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ. XX. MAII.

ΠΑΧΩΝ. XIII. CAL. IVNII.

Cum populus Iſraël ad montem Sinai conſediſſet undecim menſes & uiginti dies, quo ſpacio legem accepit, & Tabernaculum & Arcam fœderis cum alijs omnibus inſtrumẽtis ad cultus legis pertinentibus fabricauit, ſicut illa deſcribuntur copioſe à 19. cap. Exodi ad finem uſq; libri, & per totum Leuiticum, & prima capita ſequentis libri uſq; ad caput decimum Numerorum, HOC DIE ANNO SECVNDO POST EXITVM EX ÆGYPTO NVBE ELEVATA A TABERNACVLO, SIGNVM PROFECTIONIS ACCEPIT, *& motis caſtris à monte Sinai proceßit tridui uiam in deſerto. Numeri 9. & 10.*

PETRVS BEMBVS *Cardinalis uir doctißimus naſcitur ipſo meridie anno* 1470.

XXI. MAII. אִיָּר II.

XII. CAL. IVNII. Ἀρτεμίσιος.

HERMOLAVS BARBARVS *nascitur anno Christi* 1453.

Eodem die præstantissimus in Germania pictor & uir optimus ALBERTVS DVRERVS *nascitur anno* 1471. *minut.* 20. *post* 10. *antemeridianam.*

PHILIPPVS HISPANIARVM REX, CAROLI V. IMPERATORIS PRIMOGENITVS, *nascitur in ualle Doleti, cuius loci longitudo est* $8\frac{1}{3}$ *latit.* $42\frac{1}{2}$ *Anno* 1527. *quadrante horæ post quartam pomeridianam.*

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ. XXII. MAII.

ΠΑΧΩΝ. XI. CAL. IVN.

Populus Israël tridui itinere à monte Sinai per deserta loca sine intermißione cõfecto, fractus difficultatibus, & pertœsus laborum, ægre ferre cœpit errationum aßiduitatem, & murmurare contra Moisen. Ob quam impatientiam Deus iratus, FVLMINE ACCENDIT POSTREMAM PARTEM CASTRORVM, ubi cum ignis grassaretur ita atrociter, ut uideretur uniuersa castra semel absumpturus, ægre tandem precibus ad Deum & lachrymis Moisis ac trepidæ multitudinis incendium restinctum est. Numer. 11.

CONSTANTINVS MAGNVS, PRIMVS EX CHRISTIANIS IMPERATOR, qui sedem Imperatorum ex Italia transtulit BYZANTIVM magnificè extructum, & à se appellatum CONSTANTINOPOLIN, dum molitur bellum aduersus Persas Mesopotamiam uastantes, hoc die moritur NICOMEDIÆ anno Imperij 31. anno Christi 342.

[illegible] A 1553.

XXIII. MAII. אִיָּר II.

X. CALEND. IVNII. Ἀρτεμίσιος.

SIMON ASMONEVS IVDÆ MACCHABEI FRATER, ARCEM HIEROSOLYMITANAM, *quam Antiochi præsidium eò usq; tenuerat, & ciues perpetuis excursionibus uexauerat, fame expugnatam,* EXPIAT SOLENNI RITV, *cum magna totius ciuitatis lætitia, & quotannis hunc diem ad posteritatem festiuo gaudio celebrari mandat.* 1. Macch. 13. cap.

Moritur Doctor Georgius [illegible] Argentinensis professor Imperatorum institutionum. agens annum aetatis vicesimum octavum, cum magna cum laude in schola aliquandiu docuisset. Morbo phthisico. A° 63

Nascitur Iohanni Voz [illegible] filia primogenita inter 7. et 8. horam mane: in signo aquarii [illegible] A. 1551.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΏΝ.

ΠΑΧΏΝ.

XXIIII. MAII.

IX. CALEND. IVNII.

XXV. MAII. VIII. CAL. IVNII.

ט״ו אייר

ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΣ.

VRBA-
NVS.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ.

ΠΑΧΩΝ.

XXVI. MAII.

VII. CAL. IVN.

GERMANICVS *Drusi filius triumphauit de* CHERVSCIS, CATTIS, ANGRIVARIIS, *aliisque nationibus, quæ usq; ad* ALBIM *colunt. Cornelius Tacitus.*

Occubuit D. Georgius Sold 1565

XXV. MAII.

VIII. CAL. IVNII.

ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΣ.

II. אייר

VRBA-
NVS.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ.

ΠΑΧΩΝ.

XXVI. MAII.

VII. CAL. IVN.

GERMANICVS *Drusi filius triumphauit de* CHERVSCIS, CATTIS, ANGRIVARIIS, *alijsque nationibus, quæ usq; ad* ALBIM *colunt. Cornelius Tacitus.*

Occubuit D. Georgius Seld. 1565.

XXV. MAII.

VIII. CAL. IVNII.

טו אייר

Ἀρτεμίσιος.

VRBA-
NVS.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ.

ΕΑΧΩΝ.

XXVI. MAII.

VII. CAL. IVN.

GERMANICVS *Drusi filius triumphauit de* CHERVSCIS, CATTIS, ANGRIVARIIS, *aliisque nationibus, quæ usq; ad* ALBIM *colunt. Cornelius Tacitus.*

Occubuit D. Georgius Seld. 1565

XXV. MAII. | II. אִיָּר
VIII. CAL. IVNII. | Αρτεμίσιος.

VRBA-
NVS.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ.

ΠΑΧΩΝ.

XXVI. MAII.

VII. CAL. IVN.

GERMANICVS *Drusi filius triumphauit de* CHERVSCIS, CATTIS, ANGRIVARIIS, *aliisque nationibus, quæ usq; ad* ALBIM *colunt. Cornelius Tacitus.*

Occubuit D. Georgius Sold. 1565

XXVII. MAII. אייר II.

VI. CALEND. IVNII. Ἀρτεμίσιος.

Mensis secundi die 27. elapso iam anno, cum prorsus exiccata esset terra ab aquis diluuij, NOHA IVSSVS EX ARCA EGREDI, SACRIFICAVIT ΣΩΤΉΡΙΑ *& accepit signum clementiæ Dei,* ARCVM COELESTEM, *ne similem posthac cladem generis humani ab aquis unquam metuat.* Gene. 8. & 9.

Moritur Dn̄s philippus Ingolt hora undecima propter paralisi [illegible] correptus, morte subitanea. Anno 1565 hora decima ante meridiem.

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩ΄Ν.

ΠΑΧΩ΄Ν.

XXVIII. MAII.

V. CAL. IVNII.

XXIX. MAII. אייר II.

IIII. CAL. IVNII. Ἀρτεμίσιος.

MAHOMETES II. TVRCARVM IMPERATOR *post longam & difficilem obsidionem* EXPVGNAVIT CONSTANTINOPOLIN, *& Imperatoris Constantini in fuga occisi caput palo affixum circumgestari in urbe iußit. Coniugem autem eiusdem & filiam & alias nobiles uirgines introductas ad conuiuium, & à Satrapis stupratas postea frustulatim concidi mandauit, & alia infinita crudelitatis inauditæ exempla edidit, anno Christi 1453.*

ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ. XXX. MAII.

ΠΑΧΩΝ. III. CAL. IVN.

Natus est GEORGIVS PVRBACHIVS *Bauarus præceptor* REGIOMONTANI *excellens Mathematicus anno* 1423. *hor.* 3. *post meridiem.*

XXXI. MAII

איר II.

PRIDIE CAL. IVNII.

ἈΡΤΕΜΙΣΙΟΣ.

Moritur Anna Botzheymin Vxor legitima Ioannis Lun genant Lang Bamgran in partu. Die quarto postquam dolor par-turiendi coepisset, magno mariti matris et amicorum omnium luctu, fuit exitus illius satis calamitosus, quod infans et mater simul periere. Patientiss: tulit omnes dolores et cruciatus et piissime expirauit. Martiri similis. [illegible] apud Badenses, cum ~~quinto~~ sexto die ex Gengenbacho eo venisset, ut in puerperio apud matrem ibi esset. Anno ~~56~~ quinquagesimo sexto.

IVNIVS.

סיון SIVAN
TERTIVS.
Esther 9.

ΔΈΥΤΙΟΣ.

Qui & ΔΑΊΣΙΟΣ à Plutar. & ΔΈΣΙΟΣ à Suida dicitur. A Bœotijs ἹΠΠΟΔΡΌΜΙΟΣ. Plutar. Camillo.

Idem in Arato Dæsium coniungit cum Anthesterione, pag. 358.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΏΝ.

Dictus etiam ΚΡΌΝΙΟΣ. Plutarch. Theseo. Idem ἑκατομβαιῶνα dicit à Macedonibus uocari ΛΏΟΝ in uita Alexandri Magni, sicut Iosephus quoq;, cum de morte Aaronis loquitur, hos menses coniungit.

ΠΑΥΝΊ.

Ardua Solis equos trahis ad fastigia
VITE,
Agni monstrat onus sed BAPTI-
STES tibi PETRE.

I. IVNII. סִיוָן III.

CALENDAE ΔΑΙΣΙΟΣ.

Mense III. *egressionis ex Ægypto in die hac, hoc est, ut omnes fere interpretantur, die prima,* PERVENIT POPVLVS DVCE MOSE IN SOLITVDINEM AD MONTEM SINAI, *ubi commoratus integrum annum fermè, legem* Dei *accepit, & tabernaculum cum omnibus uasis ad sacrificia necessarijs iuxta* Dei *præscriptum fabricauit.* Exod. 19.

CALENDÆ FABARIÆ *dictæ, quo die* CARNÆ Deæ *sacra faciebant* Romani, *& recentes fabas comedebant cum farre, ne uiscera illo anno læderentur. Macrob. lib. 1. Satur. cap. 12. Ouid. 6. Fast.*

II. IVNII.

כִּיוָן III.

IIII. NONAS.

ΔΕΥΤΙΟΣ.

III. IVNII.

III. NONAS.

ERASMVS.

IIII. IVNII.　　　סִיון III.

PRIDIE NONAS.　　　ΔΕΣΙΟΣ.

Stirbt der Edel vnd Vhest herr Hilprandt
von Mülnheim Stettmeister [illegible]
[illegible] gstalt, seines alters 70. Jar
als er kaum dan 2. Jar deß
[illegible] ammann gsessen hatte
A. 59.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩΝ. V. IVNII.

ΠΑΥΝΙ. NONAE.

PVGNA LEVCTRICA.

BONIFACIVS.

Quinto die mensis ἑκατομβαιῶνος Lacedæmonij magna strage cæsi sunt à Thebanis duce PELOPIDA & EPAMINONDA, ad oppidum Bœotiæ LEVCTRA non procul à sepulchro filiarum SCEDASI, quas iam olim duo Spartani iuuenes hospitaliter excepti absente patre per uim stupratas interfecerant, ad quod sepulchrum postea pater Scedasus, cum nequicquam magistratus Spartani uindictam implorasset, se quoq; ipse confodit. Excitauerat autem id bellum AGESILAVS uir alioqui præstans, sed tunc nimis iræ suæ & pertinaci odio in Thebanos indulgens, quo bello uires ciuitatis Spartanæ prorsus sunt fractæ. Plutarch. Camillo & Agesilao.

Hoc die natus est in oppido imperiali Mulhausen, Dominus IVSTVS IONAS sacræ Theologiæ Doctor, triente horæ post quintam matutinam anno 1493.

VI. IVNII. סִיוָן III.

VIII. IDVS. ΔΕΎΤΙΟΣ.

Sexto die ἑκατομβαιῶνος natus est ALEXANDER MAGNVS, quo die pater Philippus POTIDÆAM cœperat, Illyricos duce Parmenione prælio uicerat, & in Olympico certamine equestri uictor declaratus fuerat.

Eodem die & anno TEMPLVM DIANÆ EPHESI INCENDIO CONFLAGRAVIT, ubi Sacerdotes in oppido tanquam furibundi discurrentes clamarunt, eo die magnum Asiæ malum alicubi natum esse. Fuit autem is annus ante Christum natum 354.

IOHANNES MOLITOR dictus à patria REGIOMONTANVS, excellentißimus Mathematicus, nascitur in oppido Franciæ MONTE REGIO anno 1436. hora 4. min. 40. post meridiem.

NEAPOLIS ab Alfonso Rege Arragonum capta est anno 1442.

שבועות

HEBDOMADES seu PENTECOSTE, quam festiuitatem Iudæi quotannis celebrant sexto die mensis Siuan. Quia credunt manipulum semper esse oblatum, proximo die post mactatum agnum paschalem hoc est: XV. die Nisan.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩ͂Ν. VII. IVNII.

ΠΑΥΝΊ. VII. IDVS.

LVDI PISCATORII Romæ celebrabantur in Tyberi iuxta campum Martium. Ouid. 6. Fast.

VIII. IVNII. סִיוָן III.

VI. IDVS. ΔΕΣΙΟΣ.

ΘΗΣΕΙΑ Athenis celebrata ſunt octauo die ἑκατομβαιῶνος, quo die THESEVS interfectis in itinere aliquot latronibus primum Athenas ingreſſus eſt, ſalutaturus patrem ÆGEA, quem eouſq; ignorauerat. Plutarch. in Theſeo.

Moritur celeberrimus iuventutis praeceptor, et tandiu dum emeritus Ludi magister, in sua vocatione insignis D. Joan: Sapidus annum agens septuagesimum sextum. chariss: meus compater. Anno 1561. mane circiter quinta hora. Senio plane confectus et viribus omnibus pre nimia senectute exhaustus hic morte admodum naturali, ut omnino illum obdormivisse vere possimus affirmare. Requiescat in domino.

IX. IVNII.

V. IDVS.

ΠΑΥΝΊ.

VESTALIA celebrabantur Romæ, feriæ Vestæ, quo die Aſini coronati, & onuſti panibus circumducebantur per urbem, & quieſcebant molæ & piſtorum furni. Ouid. 6. Faſt.

CLADES PARTHICA.

Eodem die:

CRASSVS ad Euphraten aquilas natumq;, ſuoſq;
Perdidit, & leto eſt ultimus ipſe datus.

Ouid. ibidem.

X. IVNII.
IIII. IDVS.

III. סִיוָן

ΔΕΣΙΟΣ.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΏΝ. XI. IVNII.

ΠΑΥΝΊ. III. IDVS.

MATRALIA Nascitur Bernhardus Bozhem huius Calendarij seu libelli Dns. An: 1521.

Romæ celebrata. Ouid. 6. Fast.

[illegible]

XII. IVNII. סִיוָן III.

PRIDIE IDVS. ΔΕΎΣΙΟΣ.

Athenis celebrata ſunt ΚΡΌΝΙΑ, *id eſt Saturnalia.* De-*moſt. contra* Timocratem. τοῦ ἑκατομβαιῶνος δωδεκάτῃ τὸν νόμον εἰσήνεγκεν εὐθὺς, καὶ ταῦτα ὄντων ΚΡΟΝΊΩΝ.

ΕΚΑΤΟΜΒΑΙΩΝ. XIII. IVNII.

ΠΑΥΝΙ. IDVS.

QVINQVATRIA MINORA.

Festum Tibicinum & Poëtarum Romæ.

XIIII. IVNII. סִיוָן III.

XVIII. CAL. QVINTILIS. ΔΕΎΤΙΟΣ.

FERDINANDVS ARCHIDVX AVSTRIÆ Regis FERDINANDI *filius nascitur anno* 1529. *intra horam secundam & tertiam pomeridianam.*

ΕΚΑΤΟΜΒΑΙΩΝ.

ΠΑΥΝΙ.

XV. IVNII.

XVII. CAL. IVLII.

VITVS.

Ouidius.

Hæc est illa dies, qua tu purgamina Vestæ,
Tybri per Hetruscas in mare mittis aquas.
Nam hoc die stercus ex æde Vestæ deferebatur. Varro.

XVI. IVNII. סיון III.

XVI. CAL. IVLII. ΔΑΙΣΙΟΣ.

ΜΕΤΟΙΚΙΑ celebrabantur Athenis τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ ἑκατομβαιῶνος in memoriam beneficij THESEI, qui ciues Atticos sparsos per agrum, coëgit in unam Vrbem, quam appellauit ἈΘΉΝΑΣ. Plutarch. Theseo.

Thucydides uocat hoc festum ΞΥΝΟΊΚΙΑ lib. 2. pag. 40.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩ͂Ν.

ΠΑΥΝΙ͂.

XVII. IVN.

XV. CAL. QVINTIL.

X. IVNII.
IIII. IDVS.

סִיוָן III.
ΔΕΣΙΟΣ.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΏΝ. XI. IVNII.

ΠΑΥΝΊ. III. IDVS.

MATRALIA Nascitur Bernhardus Botzhe[illegible] huius Calendarij seu libelli Dñs · An: 1521 ·

Romæ celebrata. Ouid. 6. Fast.

[illegible] · D · Bernhardt Botzheim [illegible] · [illegible] tag ·

XII. IVNII. סִיוָן III.

PRIDIE IDVS. ΔΑΙΣΙΟΣ.

Athenis celebrata ſunt ΚΡΌΝΙΑ, *id eſt Saturnalia. De-moſt. contra Timocratem.* τοῦ ἑκατομβαιῶνος δωδεκάτῃ τὸν νόμον εἰσήνεγκεν εὐθὺς, καὶ ταῦτα ὄντων ΚΡΟΝΙΩΝ.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩΝ. XIII. IVNII.

ΠΑΥΝΙ. IDVS.

QVINQVATRIA
MINORA.

Festum Tibicinum & Poëtarum Romæ.

XIIII. IVNII. סִיוָן III.

XVIII. CAL. QVINTILIS. ΔΕΣΊΟΣ.

FERDINANDVS ARCHIDVX AVSTRIÆ Regis FERDINANDI *filius nascitur anno* 1529. *intra horam secundam & tertiam pomeridianam.*

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩΝ.

ΠΑΥΝΙ.

XV. IVNII.

XVII. CAL. IVLII.

VITVS.

Ouidius.

Hæc est illa dies, qua tu purgamina Vestæ,
Tybri per Hetruscas in mare mittis aquas.

Nam hoc die stercus ex æde Vestæ deferebatur. Varro.

R[illegible] sunt [illegible] a Commissarijs Augustanis [illegible] A 1566

XVI. IVNII. סיון III.

XVI. CAL. IVLII. ΔΕΥΤΙΟΣ.

ΜΕΤΟΙΚΙΑ celebrabantur Athenis τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ ἑκατομβαιῶνος in memoriam beneficij THESEI, qui ciues Atticos ſparſos per agrum, coëgit in unam Vrbem, quam appellauit ἈΘΉΝΑΣ. Plutarch. Theſeo.

Thucydides uocat hoc feſtum ΞΥΝΟΊΚΙΑ lib. 2. pag. 40.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩ͂Ν.

ΠΑΥΝΙ.

XVII. IVN.

XV. CAL. QVINTIL.

XVIII. IVNII. סִיוָן III.

XIIII. CAL. QVINTIL. ΔΕΣΙΟΣ.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΏΝ. **XIX. IVN.**

ΠΑΥΝΙ. **XIII. CAL. IVL.**

XX. IVNII.

סִיוָן III.

ΔΕΥΤΙΟΣ.

XII. CAL. QVINTIL.

Christianorum exercitus ducibus Gotfredo & Balduino *vicit* PERSAS *memorabili strage ad* ANTIOCHIAM, *cæsis quinquaginta millibus hostium.* Benedictus de Aculsio lib. 2. *de bello contra barbaros.*

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩ͂Ν. **XXI. IVNII.**

ΠΑΥΝΊ. **XI. CAL. IVLII.**

[illegible] Argentinensis [illegible] Monasterium [illegible] [illegible] Anno 1554

Nascitur fratri meo filius nomine Wilhelmus, den hat Wilhelm von Weyttershaim auß der tauff gehaben Amtman zu Oberkirch Anno 1557. Mit dem Amtman hat ihn gehaben D. Hans Jacob Varnbüler Cantzler zu [illegible] [illegible].

XXII. IVNII. סִיוָן III.

X. CAL. QVINTILIS. ΔΕΣΙΟΣ.

PHILIPPVS *Imperator germanicus* FRIDERICI BARBAROSSÆ *filius à quodam suorum procerum in ar-ce* Bambergensi, *cum post incisionem uenæ corpus quiete reficeret, cum magno luctu* Germanorum *occisus est.* Anno 1208.

 XXIII. IVN.

ΠΑΥΝΊ. IX. CAL. IVLII.

Hoc die mensis III. *proposita sunt & emissa in prouincias edicta Regis* ASSVERI *contraria prioribus, quæ* AMAN *hostis Iudæorum de uniuersa gente Iudaica delenda impetrauerat: Quibus non modo confirmabatur Iudæis securitas, sed fiebat etiam potestas, omnes inimicos uim tentantes interficiendi, qui dies magna cum Iudæorum lætitia exceptus & transactus est. Esth.* 8.

XXIIII. IVNII.

סִיוָן III.

VIII. CAL. QVINT.

ΔΕΥΤΙΟΣ.

IOHANNES BAPTISTA.

SOLSTITIVM ROMANIS, tempore IVLII.

VESPASIANVS IMPERATOR moritur anno ætatis 69. post Christum natum 81. cum 9. annis imperij sui Rempublicam, disciplinam & iura penè subuersa immanibus flagitijs Caligulæ, Neronis, & reliquorum portentorum, magno studio & seueritate restituisset.

GVILELMVS PHILIPPI LANDGRAVII HASSIÆ PRIMOGENITVS, natus est minutis 36. post quintam matutinam anno 1532. eleuatione 51.

Eodem die natus est uenerandus Dominus Doctor IOHANNES BVGENHAGEN POMERANVS, pastor Ecclesiæ VVITEBERGENSIS, anno Christi 1487.

Eodem die IOHANNES BRENTIVS pastor Ecclesiæ HALLENSIS in Sueuia, natus est in oppido Sueuiæ Villa, anno 1499. 10. minut. post quartam pomeridianam.

[illegible] hora VIIII [illegible] 67. [illegible]

XXV. IVNII

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩ͂Ν.
ΠΑΥΝΙ.

VII. CAL. IVLII.

Hoc die commissum est prælium ad MERSBVRGVM, *quo conflixit* IMPERATOR HENRICVS IIII. *cum* RODOLPHO DVCE SVEVORVM *affine suo, quem incitauerant* Episcopi *aduersus* Henricum, *&* Imperatorem *elegerant autore* Pontifice Romano. *In quo prælio* RODOLPHVS *amissa dextra perlatus in urbem mortuus est anno* 4. *post, quàm fuerat à factione* Pontificia *electus* Imperator, *anno Christi* 1080.

XXVI. IVNII.

VI. CAL. QVINTIL.

III. סִיוָן

ΔΕΥΤΙΟΣ.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΏΝ. XXVII. IVN.

ΠΑΥΝΊ. V. CAL. IVLII.

Hoc die mensis III. ita auctæ sunt aquæ diluuij continuis imbribus 40. dierum, VT ARCA SVBLATA VNDIS, INTER PROCELLAS FLVCTVAVERIT, eoq; die demum horrendi imbres ruere desierunt, nihilo minus tamen crescentibus aquis. Genes. 7.

XXVIII. IVNII. סִיוָן III.

IIII. CAL. IVL. ΔΑΙΣΙΟΣ.

ALEXANDER MAGNVS cum sibi libidine & helluatione ardentissimam febrim accersiuisset, hoc die mensis δεσίου ad uesperam mortuus est Babylone, anno ætatis 32. anno regni 12. ante Christum natum 323. Plutar.

Eodem die & anno DIOGENES Philosophus cognomine CYNICVS à cane morsus, neglecta curatione uulneris obijt. Suid. & Laer. in uita Diogenis.

SIGISMVNDVS Imperator nascitur anno 1427. minutis 36. post tertiam pomeridianam.

Hoc die CAROLVS V. HISPANIARVM REX &c. absens electus est IMPERATOR Francofordiæ ad Mœnum, anno 1519.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΏΝ.

ΠΑΥΝΙ.

XXIX. IVN.

III. CAL. QVINTIL.

PETRVS ET PAVLVS.

XXVIII. IVNII. סִיוָן III.

IIII. CAL. IVL. ΔΕΣΙΟΣ.

ALEXANDER MAGNVS cum sibi libidine & helluatione ardentissimam febrim accersiuisset, hoc die mensis δεσίου ad uesperam mortuus est Babylone, anno ætatis 32. anno regni 12. ante Christum natum 323. Plutar.

Eodem die & anno DIOGENES Philosophus cognomine CYNICVS à cane morsus, neglecta curatione uulneris obijt. Suid. & Laer. in uita Diogenis.

SIGISMVNDVS Imperator nascitur anno 1427. minutis 36. post tertiam pomeridianam.

Hoc die CAROLVS V. HISPANIARVM REX &c. absens electus est IMPERATOR Francofordiæ ad Mœnum, anno 1519.

ἑκατομβαιῶν.

παυνί.

XXIX. IVN.

III. CAL. QVINTIL.

PETRVS ET PAVLVS.

XXVIII. IVNII. סִיוָן III.

IIII. CAL. IVL. ΔΑΙΣΙΟΥ.

ALEXANDER MAGNVS *cum ſibi libidine & bellatione ardentiſsimam febrim accerſiuiſſet, hoc die menſis* δαισίου *ad ueſperam mortuus eſt* Babylone, *anno ætatis* 32. *anno regni* 12. *ante* Chriſtum *natum* 323. Plutar.

Eodem die & anno DIOGENES Philoſophus *cognomine* CYNICVS *à cane morſus, neglecta curatione uulneris obijt.* Suid. & Laer. *in uita* Diogenis.

SIGISMVNDVS Imperator *naſcitur anno* 1427. *minutis* 36. *poſt tertiam pomeridianam.*

Hoc die CAROLVS V. HISPANIARVM REX &c. *abſens electus eſt* IMPERATOR Francofordiæ *ad* Mœnum, *anno* 1519.

ἙΚΑΤΟΜΒΑΙΩ͂Ν.

ΠΑΥΝΊ.

XXIX. IVN.

III. CAL. QVINTIL.

PETRVS ET PAVLVS.

XXX. IVNII. סיון II I.

PRIDIE CAL. IVLII. ΔΕΣΙΟΣ.

IOHANNES FRIDERICVS DVX SAXONIÆ ELECTOR, IOHANNIS ELECTORIS FILIVS, τροφεὺς Ecclesiæ & Academiæ huius, *natus est anno 1503. dimidia hora post 6. pomeridianam.*

IVLIVS,

OLIM VOCATVS QVINTILIS.

תמוז THAMVS QVARTVS.

ΠΆΝΕΜΟΣ.

SVID. πάνεμος ὄνομα μηνὸς παρὰ μακεδόσιν ὁ ἰούλιος.

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΏΝ.

A Syracusanis dictus ΚΆΡΝΕΙΟΣ, Plutarch. Nicia pag. 155. A Bœotijs πάνεμος, Plutarch. Camillo pag. 47. In Aristide idem scriptor πάνεμον coniungit cum sequente mense Attico Boedromione, ubi lege reliqua de mensibus non congruentibus pag. 113.

ἘΠΙΦΊ.

Iam MARIÆ sobolem Baptista salutat in aluo,
Adficit Herodes nece IACOBVM Sebedeum.

Q

I. IVLII. תַּמּוּז IIII.

CALENDAE QVINTIL. ΠΆΝΕΜΟΣ.

Natus est LVDOVICVS REX HVNGARIÆ *paulo ante meridiem anni* 1506. *qui postea occubuit in prælio cum Turcis.*

FRIDERICVS DANIÆ ET NORVEGIAE REX ELECTVS, CHRISTIANI REGIS DANIÆ *filius, nascitur anno* 1534. *hora dimidia post nonam antemeridianam.*

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩΝ. | II. IVLII.
ἐννέα. | VI. NONAS.

HENRICVS I. DVX SAXONICVS, COGNOMINATVS AVCEPS, IMPERATOR *nonus ex Germanis,* OTHONIS I. *pater, uir laudatissimus rebus egregijs bello & pace gestis, moritur anno ætatis 60 Imperij 17. anno Christi 937.*

VISITATIO MARIAE.

III. IVLII. | תַּמּוּז IIII.
V. NONAS. | ΠΆΝΕΜΟΣ.

IIII. IVLII.

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΏΝ.

ἘΠΙΦΙ.

IIII. NONAS.

V. IVLII. — תמוז IIII.

III. NONAS. — ΠΆΝΕΜΟΣ.

LVDI APOLLINARES hoc die perpetuo celebrari cœperunt secundo bello Punico, cum antea incerti fuissent. Liuius lib. 7. Decad. 3. Eorum origo apud eundem est lib. 5. Decadis eiusdem.

Levavi hoc die ex sacro fonte puerum Christianum baptizatum Dietoldi [illegible] a 56.
Eodem die uxor mea levavit ex sacro fonte infantem [illegible] [illegible] [illegible] baptizatus fuit Ursula. eodem die.

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩΝ. **VI. IVLII.**

ἐπὶ ι. **PRIDIE NONAS.**

CAPITOLIVM ROMÆ CONFLAGRAVIT pridie Nonas Quintiles anno Vrbis 671. quo anno Sylla cum exercitu à bello Mithridatico in Italiam reuersus, crudeliter in ciues Romanos sæuijt. Plutarch. Sylla Cornel. Tacit. lib. 19.

Milites Romani duce TITO *Vespasiani filio oppugnatione aßidua, quam primo mensis* ΠΑΝΈΜΟΥ *die inchoauerant, capiunt* ANTONIAM *munitißimam arcem iuxta templum* Hierosolymitanum. Ioseph.

Hoc die quidam scribunt natum esse IOHANNEM HVSS.

FRANCISCVS BVRCHARDVS *nascitur in oppido Turingiæ* VVIMARIA *anno Christi* 1505. *minutis tribus post octauam antemeridianam.*

Moritur nobilis et prudentiss. Vir. Petrus Sturm Prætor Reipub. Argentoratensis Quindecemvir et Scholarcha Vigilantiss. Anno LXIII.

VII. IVLII. תַּמּוּז IIII.

NONAE QVINTILES, ΠΆΝΕΜΟΣ.

Dictæ CAPROTINAE.

Festum ancillarum, quo die mulieres Romæ sacrificabant Iunoni propter quoddam singulare ancillarum meritum in rempublicam Romanam, quod describitur à Macrobio lib. 1. cap. 11. Satur. à Plutarcho in Romulo.

ROMVLVS *conditor urbis Romæ hoc die rebus humanis exemptus est, discerptus, ut creditur, à suis Senatoribus.*

CHÆRONENSIS CLADES.

Hoc die mensis μεταγειτνιῶνος *maximam cladem acceperunt* ATHENIENSES *ad* CHÆRONEAM, *uicti à* PHILIPPO MACEDONVM REGE, *quem impulsu* DEMOSTHENIS *in Græciam ultro attraxerant. Plutar. Camillo.*

Eodem die aliquanto post mortem Alexandri Magni ATHENIENSES *difficili prælio uicti ad* CRANONEM *Thessaliæ urbem ab* ANTIPATRO MACEDONE, *omnem suam potentiam amiserunt. Plutarch. ibidem.*

IOHANNES ELECTVS REX HVNGARIÆ IOHANNIS *dicti* VAIVODÆ *filius nascitur Budæ anno 1540, dimidia hora post quartam pomeridianam.*

CHILIANVS.

IOHANNES HVSS BOHEMVS in concilio CONSTANTIENSI publicè pronunciatus hæreticus, & singulari ritu ſpoliatus iure Sacerdotali per Archiepiſcopos, damnatur ad ſupplicium ignis, & traditus ſeculari poteſtati, dum educitur ad locum ſupplicij, geſtans in capite mitram chartaceam Epiſcopali ſimilem, in qua depicti erant duo dæmones, cum inſcriptione: HÆRESIARCHA, ſubinde inter eundum has uoces ingeminauit: IESV CHRISTE FILI DEI VIVI, QVI PASSVS ES PRO NOBIS, MISERERE MEI. Tandem impoſitus rogo, eandem precationem aliquoties alta uoce repetens, fortiter ſupplicium pertulit. Anno 1415.

Incendiu ortu in aedibus Messingerorum ...
250 palatium, superiores partes combustae ... 65.

IX. IVLII.　　　　תמוז IIII

VII. IDVS.　　　　ΠΆΝΕΜΟΣ.

Nono die mensis IIII. VRBS HIEROSOLYMORVM POST OBSIDIONEM XVIII. MENSIVM A REGE BABYLONIORVM CAPTA EST, *quam prius intus quoq; pestis & fames uastauerat.* Rex autem SEDECHIAS *fugiens in deserto* Hiericho *captus & ad Regem* Babylonicum *pertractus est, ubi uidit primum coram se filios & potentißimos quosq;* Duces *suos trucidari, postea effoßis oculis uinctus* Babylonem *abductus est, & in carcere mortuus.* Ierem. 39. & *ultimo.* 4. Reg. *ultimo.* Ioseph. *lib.* 10. *cap.* 11.

Eodem die IEREMIAS PROPHETA *huc usq; in carcere mandato regis* Sedechiæ *detentus, ab hostibus Aßyrijs extrahitur, & cæteris principibus populi miserè partim interfectis partim abductis in triste exilium, ipse cum suo protectore* ABDEMELECH ÆTHIOPE *liber & incolumis dimittitur à* Nabuzardan *duce exercitus Aßyrij: quo exemplo* Deus *testatus est, se in medijs ruinis imperiorum tueri solere & posse auscultantes ipsius uerbo.* Ierem. 38.

Facta e magna clades inter Mauritium Saxoniae ducem Electorem, et Marchionem Albertum Brandeburgensem, ... partes, ... Cruenta ... modu Victoria haec Mauritio fuit, nam in hoc conflictu duo filij Henrici Brunsuicensis Carolus Victor et Philippus ... occubuere, ... [illegible] ictu Bombardico in acie ictus, ... [illegible] ...

... laeto ...

expirauit, similiter cum eo Dux Luneburgensis. Amissis etiam optimis ubique nobilibus ac Comitibus. Caesi sunt utrinque ultra quatuor millia. A Mauritio capti sex millia. Anno 1553

Moritur hoc die Henricus II. Rex Galliarum ex laesione sub oculo sinistro in Ludis equestribus sumpta. Anno 1559

Moritur Generosus et optimus Comes Wilhelmus De Eberstain diuturno morbo et senio confectus. Anno Dm. M. D. LXII.

XI. IVLII. תמוז IIII.

V. IDVS. ΠΆΝΕΜΟΣ.

ISOCRATES ORATOR ATHENIENSIS audita clade Chæronensi, quatridui inedia moritur natus annos 99. non uolens quarto uidere Athenas occupari. Plutarch. in uitis Rhetorum.

ERASMVS ROTERODAMVS ætate confectus, cum mensem fermè integrum dysenteria laborasset, hoc die defunctus est uita Basileæ apud Hieronymum Frobenium anno Christi 1536, anno ætatis, ut putatur, septuagesimo.

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩΝ. XII. IVLII.

ἘΠΙΦΊ. IIII. IDVS.

Natalis C. IVLII CÆSARIS DICTATORIS, *à quo hic mensis, prius Quintilis dictus, postea lege Antonia* IVLIVS *appellatus est. Macrob. lib. 1. Satur. cap. 12.*

XIII. IVLII. | תמוז IIII.
III. IDVS. | ΠΆΝΕΜΟΣ.

MARGARITA. | IOHANNES KEZMANNVS Ludimagister fidelißimus & fœlix Noribergæ ad D. Laurentium, præceptor meus de me & alijs multis optimè meritus nascitur anno Christi 1457

XIIII. IVLII.

PRIDIE IDVS.

OTHO II. IMPERATOR *in Calabria à Saracenis uictus ingentem exercitum amisit, ipseq; in fuga delatus ad mare, à Piratis captus est, & paulo post magna pecuniæ summa redemptus.*

ANGELVS POLITIANVS *nascitur hora prima minutis 28. post meridiem in Monte Politiano Hetruriæ oppido anno 1454.*

XV. IVLII.

תמוז IIII

IDVS QVINTILES.

ΠΆΝΕΜΟΣ.

DIVISIO APO-
STOLORVM.

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩΝ. XVI. IVLII.

Ἐπιφί. XVII. CAL. SEXTIL.

DIES ALLIENSIS, *sic dictus à clade, quam Romani acceperunt ad* ALLIAM *flunium cæsi à* GALLIS SENONIBVS *anno ante Christum natum* 376.

Eodem die aliqui TRECENTOS FABIOS *quoq; existimant cæsos esse ante annos* 88. *Gellius lib.* 17. *Macrob. cap.* 16. *lib.* 1. *Satur. Plutar. in Camillo. Idem in Moralibus. Etsi Ouidius hanc cladem collocat ad* 13. *diem Februarij.*

Plutarch. Camillo: ἐγένετο δὲ ἡ μάχη περὶ τροπὰς θερινὰς περὶ τὴν πανσέληνον, ᾗ καὶ πρότερον ἡμέρᾳ μέγα πάθος συνέβη τὸ περὶ τοὺς Φαβίους. ἐκράτησε δὲ τὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς δευτέρας ἥττης Ἀλλιάδα μέχρι νῦν καλεῖσθαι, διὰ τὸν ποταμόν. pag. 47.

Idem author in moralibus pag. 203. *inquit.* πότερον ὡς οἱ πλεῖστοι νομίζουσι, καὶ Λίβιος ἱστορεῖ, μετὰ τὰς Κυιντιλίας εἰδοὺς, ἃς νῦν Ἰουλίας καλοῦσιν, ἐξάγοντες οἱ χιλίαρχοι τὸ στράτευμα, περὶ τὸν Ἀλλίαν ποταμὸν ἐκρατήθησαν ὑπὸ Κελτῶν μάχῃ, καὶ τὴν πόλιν ἀπώλεσαν.

Cornelius Tacitus lib. 15. *Funesti ominis loco acceptum est, quod maximum pontificatum adeptus* VITELLIVS, *de cæremonijs publicis* XVII. (*legitur illic* XV.) *Calendas Augusti edixisset, antiquitus infausto die, Cremerensi Alliensiq; cladibus.*

XVII. IVLII. תַּמּוּז IIII.

XVI. CAL. AVGV. ΠΆΝΕΜΟΣ.

שִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז

Creditur à Iudæis inauſpicatus dies propter tres calamitates inſignes, quas hoc die eueniſſe exiſtimant.

I. Quod MOSES *iratus propter erectum aureum uitulum* hoc die TABVLAS FREGERIT. Exodi 32. 33.

II. Quod *hoc die reuerſi* XII. EXPLORATORES *& in concionem introducti*, POPVLVM CONSTERNATVM REDDIDERINT, *commemorata potentia Chananæorum, & munitione urbium.*

III. Quod NABVCHODONOSOR *ceperit obſidere urbem* HIEROSOLYMAM.

Seruant igitur Iudæi hoc die ieiunium, & totas ſequentes tres ſeptimanas, quæ in Caniculares dies cadunt, ſibi periculoſas eſſe & aduerſas credunt. Idcoq; abſtinent à carnibus & uino, & non inchoant aliquod arduum negotium his 21. diebus, numeratis ab hoc die uſq; ad IX. diem menſis Ab, & hoc totum interuallum uocant ex Threnis Ieremiæ cap. 1. בֵּין הַמְּצָרִים *hoc eſt: inter adflictores, uel ut ipſi interpretantur, intra terminos.*

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩΝ. XVIII. IVL.

ἐπιφί. XV. CAL. SEXTIL.

Censorinus cap. 17.

XV. Calend. Augusti CANICVLA IN ÆGYPTO SOLET EXORTVM FACERE. Conuenit cum Plinio, qui dicit, CANEM, uiginti quatuor diebus oriri post Solstitium, lib. 18. cap. 47. Ab hoc exortu Canis matutino seu Heliaco, qui hoc die fieri obseruabatur, Ægyptij suum annum magnum inchoabant, quem κυνικὸν & ἡλιακὸν uocabant, quoties primus dies mensis ΘΩΘ cum hoc Canis exortu congruebat. Continebat autem ille annus κυνικὸς annos communes Ægyptios 1461. Iulianos uero annos 1460.

XIX. IVLII. תמוז IIII.

XIIII. CAL. AVGV. ΠΆΝΕΜΟΣ.

INCENDIVM ROMÆ ORTVM EST IMPERANTE NERONE, *quo magna pars Vrbis conflagrauit. Fuerunt qui annotarent 14. Cal. Sextiles principium huius incendij ortum, quo & Senones captam urbem inflammauerant. Cornel. Tacitus.*

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩΝ.

ἐπιφί.

FRANCISCVS PETRARCHA *natus est Aretij anno* 1303.

XX. IVLII.

XIII. CAL. SEXTIL.

XXI. IVLII. תמוז IIII.

XII. CAL. AVGV. ΠΆΝΕΜΟΣ.

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩΝ.

ἐπὶ ς΄.

XXII. IVLII.

XI. CAL. SEXTIL.

MARIA MAG-
DALENE.

XXIII. IVLII. תמוז IIII.

X. CAL. AVGVS. ΠΆΝΕΜΟΣ.

FRIDERICVS I. DVX SVEVORVM COGNOMINATVS BARBAROSSA IMPERATOR, diu multumq; uexatus Pontificis Romani iniurijs, tandem ut redimeret filium, qui à Venetis captus fuerat, pacem cum Pontifice fecit Venetijs, Vbi cum se Imperator supplex ad pedes Pontificis ALEXANDRI III. abiecisset, Pontifex Imperatorem pedibus calcauit, curans acclamari hunc Psalmi uersum: SVPER ASPIDEM ET BASILISCVM AMBVLABIS, Vbi cum Imperator respondisset: NON TIBI SED PETRO, Subiecit Papa impius: ET MIHI ET PETRO. Anno Christi 1178.

Obdormivit in Dño honestissima Matrona [illegible] Brandin filia quondam D. Sebast. Brand: uxor honestiss. ac celebris Viri [illegible] Pfarreri Consulis Argentinensis cum quo vixit in matrimonio usque in annum quinquagesimum tertium. [illegible] Anno 1561.
Moritur D. Ioan. Iacob. Varn. Doctor V. Iuris [illegible] Universitatis [illegible] Anno 1568. [illegible]

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΏΝ.

ἘΠΙΦΊ.

XXIIII. IVL.

IX. CAL. SEXTIL.

Subitanea et improvisa.

XXV. IVLII.

תמוז IIII.

VIII. CAL. AVGV.

ΠΑΝΕΜΟΣ.

IACO-
BVS.

Mortuus Serenissimus Dn̄s noster Im-
Imperator Ferdinandus
Viennae Austriae. Anno 1564
Vesperi hora septima morbo
plane [illegible].

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩ'Ν.

ἐπιφί.

XXVI. IVLII.

VII. CAL. SEXTIL.

ANNA.

XXVII. IVLII. תמוז IIII.

VI. CAL. AVGVSTI. ΠΆΝΕΜΟΣ.

INGENTEM CLADEM ACCEPERVNT ATHENIENSES IN SICILIA VICTO NICIA A SYRACVSANIS. *Estq; hic casus exemplum punitæ* πολυπραγμοσύνης. Plutar. in Nicia: Ευρυκλῆς δημαγωγὸς ἔγραψεν, πρῶτον μὲν τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ τὸν Νικίαν ἔλαβον, ἱερὰν ἔχειν, θύοντας καὶ σχολάζοντας ἔργων, ἈΣΙΝΑΡΊΑΝ τὴν ἑορτὴν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλοῦντας, ἡμέρα δ' ἦν τετρὰς φθίνοντος τοῦ ΚΑΡΝΈΙΟΥ μηνὸς, ὃν Ἀθηναῖοι μεταγειτνιῶνα προσαγορεύουσι.

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩΝ. XXVIII. IVL.

ἐπιφί. V. CAL. SEXTIL.

GVILIELMVS DVX IVLIACENSIS *nascitur anno 1516. hora 4. post meridiem in latitudine loci 52.*

XXIX. IVLII. IIII. תמוז

IIII CAL. AVGVS. ΠΑΝΕΜΟΣ.

ΜΕΤΑΓΕΙΤΝΙΩ͂Ν.

ἕνη ἱ.

XXX. IVLII.

III. CAL. SEXTIL.

XXXI. IVLII. ‏אייו הַמּוּז‏

PRIDIE CAL. AVGV. ΠΆΝΕΜΟΣ.

AVGVSTVS,

OLIM DICTVS SEXTILIS.

אב AB QVINTVS.

ΛΩΟΣ.

SVIDAS. Λῷος ὄνομα μηνὸς παρὰ μακεδόσιν, ὁ Αὔγουστος.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ.

Demost. περὶ στεφάνου ex Epistola Philippi regis Macedonum: τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Λώου ὡς ἡμεῖς ἄγομεν, ὡς δὲ ἀθηναῖοι βοηδρομιῶνος, ὡς δὲ κορίνθιοι, πανέμου. Hoc mense celebrata esse ΜΥΣΤΗΡΙΑ magna, testatur Plutarchus Demetrio inquiens: Ἀλλὰ τὰ μικρὰ μυστήρια τοῦ Ανθεστηριῶνος ἐτελοῦντο, τὰ δὲ μεγάλα τοῦ βοηδρομιῶνος. ἐπώπτευον δὲ τοὐλάχιστον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐνιαυτὸν διαλείποντες. Et Demosth. 3. olynthia: de Boëdromione loquens: τούτου τοῦ μηνὸς μόγις μετὰ μυστήρια δέκα ναῦς ἀπεστείλατε.

ΜΕΣΟΡΗ.

VINcula post PETRI patitur LAVRENTIVS ignes,
Impie Mœche dabas meretrici colla IOHANNIS.

I. AVGVSTI. אב V.

CALENDAE SEXTIL. Λῷος.

VINCVLA PETRI.

AARON primo die V. mensis iussus cum filio ELEAZARO & fratre MOSE ascendere in montem HOR, & uestes sacerdotales sibi detractas induere filio, MORTVVS EST, agens annum ætatis 23. supra centesimum, anno 40. post exitum ex Ægypto, 4. mensibus post obitum sororis Miriam. Numeri 20. & 33.

ESDRAS legis diuinæ callentißimus, impetrata potestate redeundi in patriam, acceptis item literis ad Iudeæ Satrapas, & muneribus amplißimis à Rege Artaxerxe Longimano, filio Xerxis, cum magna multitudine Iudæorum hoc die Hierosolymam ingreditur, & à tota multitudine, quæ ante annos 80. cum Zorobabel & Iesu sacerdote summo ascenderat primo anno Cyri, cum maxima lætitia excipitur, anno ante Christum natum 457. quibus si addes ætatem Christi in carne, 33. annos, habebis annos 490. quot efficiunt 70 Hebdomades à Daniele prædictæ, quas ideo aliqui ab hoc Esdræ aduentu numerandas censuerunt.

SIGISMVNDVS REX POLONIÆ nascitur anno 1520. minutis 38. ante tertiam horam matutinam.

FRIDERICVS VICTORIOSVS Palatinus Rheni natus est anno 1425. hora 8. p. m.

VVOLFGANGVS PRINCEPS IN ANHALT ET ASCANIÆ natus est anno 1492. minutis 40 post sextam matutinam.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. II. AVGVSTI.

ΜΕΣΟΡΗ. IIII. NONAS.

CLADES CANNENSIS.

Horribili clade cæsi sunt Romani ab Hannibale ad CANNAS *Macrob. lib. 1. Satur. cap. 16. Gell. lib. 5. cap. 17.*

MAXIMILIANVS ARCHIDVX AVSTRIÆ *Regis Ferdinandi primogenitus natus est Viennæ mane intra primam & secundam horam anno* 1527.

VITVS ORTEL *Vuinshemius Medicæ artis Doctor natus est anno Christi* 1501. *dimidia hora post meridiem.*

III. AVGVSTI. אב V.

II. NONAS SEXTIL. ΛΩΟΣ.

PVGNA AD PLATAEAS.

Ingens Persarum exercitus, quem post fugam Xerxis in Bœotia ad subigendam Græciam retinuerat MARDONIVS, uictus ac fœda strage cæsus est ad PLATÆAS duce PAVSANIA. Plutarch. Camillo.

Idem Plutarchus in Aristide de hac pugna sic scribit: ταύτην τὴν μάχην ἐμαχέσαντο τῇ τετράδι τοῦ Βοηδρομιῶνος ἱσταμένου κατ' Ἀθηναίους, κατὰ δὲ Βοιωτοὺς τετράδι τοῦ Πανέμου φθίνοντος, ᾗ καὶ νῦν ἔτι τὸ ἑλληνικὸν ἐν πλαταιαῖς ἀθροίζεται συνέδριον, καὶ θύουσι τῷ ἐλευθερίῳ Διῒ πλαταιεῖς ὑπὲρ τῆς νίκης.

Eodem die claßis Persica uicta est ad MYCALEN promontorium Asiæ in Caria à XANTIPPO patre Periclis. Plutarch. in Camillo.

IOHANNES MARCHIO BRANDEBVRGENSIS frater Ioachimi II. Electoris, nascitur anno 1513. dimidia hora post tertiam pomeridianam.

CICERO EIECTVS IN EXILIVM.

Pridie nonas Sextiles Cicero Dyrrachio *profectus est* Brundusium *ipso illo die, quo lex de ipso lata fuerat à* Clodio *ante annum.* Epist. 1. lib. 4. Atti.

V. AVGVSTI. אָב V.

NONAE SEXTILES. ΛΩΟΣ.

CICERO AB EXILIO REVOCATVS *Brundusium uenit, magnificè ab omnium uicinarum urbium ciuibus exceptus.*

Idem dies fuit natalis BRVNDVSINÆ *urbis &* TVLLIÆ FILIÆ CICERONIS, *ut testatur ipse in oratione pro Publio Sestio, ubi locus corruptus restitui potest ex prima Epistola libri quarti ad Atticum.*

ΒΟΗΔΡΟΜΙΏΝ. **VI. AVGVSTI.**

ΜΕΣΟΡΗ. VIII. IDVS.

VICTORIA MARATHONIA. SIXTVS.

Medorum maximus exercitus, quem exul Atheniensis HIPPIAS PISISTRATI *Tyranni filius in Atticam adduxerat, ab exiguis copijs Atheniensium ad* MARATHONEM *fusus ac fugatus est duce* MILTIADE. Plutar. Camillo.

Hoc die MAHOMETES II. Imperator Turcicus paullò post captam Constantinopolim cum ducentis millibus Turcarum Hungariam ingressus, ab oppugnatione BELGRADI, uirtute IOHANNIS HVNIADIS cum exigua Hungarorum manu repulsus est, castrisq; exutus, accepto uulnere ægrè euasit. Anno 1456.

VII. AVGVSTI. אב ז.

VII. IDVS. ΛΩΟΣ.

Mensis V. die VII. remissus in Iudæam à Nabuchodonosor Rege Babylonico princeps Nabuzardan cum exercitu post di[ereptam] antea urbem, & abductum regem Sedecchiam, TEMPLVM HIEROSOLYMITANVM ET VRBEM TOTAM INCENDIT. 4. Reg. 25. cap.

Moritur Wendelinus Rihel filius quondam Wendelini Riheli Ty-pographi Argentoratensis. [illegible] Ludi [illegible] suorum, Anno 1563. Aetatis suae tricesimo. Ex febri ardentis.

HENRICVS IIII. IMPERATOR *mœrore animi debilitatus, cum filius Henricus V. incitatus contra patrem à Pontifice Romano & Episcopis, ipsi non modo Imperij insignia extorsisset, sed etiam palam bellum denunciaret, nisi ad ipsius colloquium, ut priuatus, accederet, hoc die moritur, & cadauer eius sepultum Leodij, mandato Pontificis Romani rursus ex sepulchro extractum, stetit quinquennium totum in feretro, antequam placatis Episcopis iterum potuerit sepeliri.*

IOACHIMVS PRINCEPS IN ANHALT ET ASCANIA *natus est anno Christi 1509. minutis 24. post quintam matutinam.*

Conradus Bolz [illegible] patruus [illegible] in Thermis [illegible] fregit ex casu [illegible] Anno aetatis suae 64 Anno salutis 63.

IX. AVGVSTI. אָב V.

V. IDVS. ΛΩΟΣ.

תִּשְׁעָה בְּאָב

Hoc die recentes Iudæi credunt incensam esse urbem Hierosolymam à Nabuchodonosor & Tito. Quare hoc die ieiunium strictissimè seruant, incedentes nudis pedibus, & humi sedentes, & cùm alias partes Bibliorum recitant, continentes tristem aliquam historiam, tùm Threnos Ieremiæ ter perlegunt.

Coenati apud D. [illegible] Consul Lang[illegible]
praetor [illegible] vt alij propter
aduentu. [illegible]
[illegible] Turba ab Ernesto Re-
gio excitata est.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. X. AVGVSTI.

ΜΕΣΟΡΗ. IIII. IDVS.

LAVRENTIVS.

Decimo die mensis λώου milites TITI non expectato mandato ducis, qui parcere uoluerat ædificio omnium magnificentißimo, TEMPLO HIEROSOLYMITANO IGNEM INIICIVNT, post quam conflagrationem nunquam instauratum est Templum, ut scribit Iosephus lib. 6. ἁλώσεως cap. 26. & 27. Qui addit, eodem die ante annos 617. à Nabuchodonosoris exercitu Templum Hierosolymæ exustum esse, inquiens: θαυμάσαι δ' ἄν τις ἐν αὐτῇ τῆς περιόδου τὴν ἀκρίβειαν, καὶ μῆνα γοῦν ὡς ἔφην καὶ ἡμέραν ἐπετήρησε τὴν αὐτὴν, ἐν ᾗ πρότερον ὑπὸ βαβυλωνίων ὁ ναὸς ἐνεπρήσθη.

BAIAZETES II. Turcicus Imperator SOLYMANNI auus, METHONEM urbem Peloponnesi munitißimã, quam tunc Veneti tenebant, post diuturnam obsidionem occupauit, eiusq; loci Episcopum aliosq; nobilißimos in ciuitate uiros ad se pertractos in conspectu suo mactari iußit. Anno 1500.

ERICVS DVX BRVNSVICENSIS DVCIS ERICI filius natus est anno 1528. minutis sex post tertiam matutinam.

Anno 1557.
Ingenti victoria Philip: Hispaniarum et Angliæ rex filius Caroli V. Gallos vicit prope S. Quintinum et plurimi primarii Galliæ proceres capti. Inter quos Connestablius et eius filius natu minor. Mareschalcus a S. Andrea Aungiacius. Dux Mompensier. Dux de longevil Princeps de Mantona. Vice Comes de Touraine. D. de la Roche. et plures alii regio sang.

XI. AVGVSTI. אָב V.

III. IDVS. ΑΩΟΣ.

FIDICVLÆ *occasus matutinus* AVTVMNI *ini-tium asserebat Romanis. Plinius lib. 18.*

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. XII. AVGVSTI.

ΜΕΣΟΡΗ. PRIDIE IDVS.

CHRISTIANVS REX DANIÆ ET NORVEGIÆ *nascitur anno* 1503. *horis* 15. *minutis* 56. *post meridiem.*

XIII. AVGVSTI.

IDVS. SEXTILES.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. XIIII. AVGVS.

ΜΕΣΟΡΗ. XIX. CAL. SEPTEMB.

GEORGIVS PRINCEPS IN ANHALT ET ASCANIA, PRÆPOSITVS MAGDEBVRGENSIS *natus est anno 1507. hora 2. pomeridiana.*

XV. AVGVSTI. אָב V.

XVIII. CAL. SEPTEMB. ΑΏΟΣ.

חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב

Hoc die celebrant Iudæi conuiuia, quo credunt captiuitatem Babylonicam mitigatam esse, & inchoari nouam anni partem.

Ἀθηναῖοι τὴν περὶ ΝΑΞΟΝ ἐνίκων ναυμαχίαν, ἧς ΧΑΒΡΙΑΣ ἐστρατήγει, τοῦ βοηδρομιῶνος περὶ τὴν πανσέληνον. Plutarch. Camillo.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. XVI. AVGVS.

ΜΕΣΟΡΗ. XVII. CAL. SEPTEMB.

Moritur excellentissimus praestiŋ
petrus Rodt Medicine Doctor
Anno aetatis suae .LIII. compa
ter meus charissimus. Anno 58.
" et anno"
Eodem die moritur D. Ioannes de
odratzheim tredecemvir Civis
Argentoratensis. Vir integerrimus.

Eodem die Moritur D. Antho: Reuchlini contionator in collegio
Argentoratensi.

T

XVII. AVGVSTI. אָב V.

XVI. CAL. SEPTEMB. ΛΩΟΣ.

Ritu solenni introducta est in urbem PRVSSIÆ REGIVM MONTEM ACADEMIA *anno* 1544 *primo Rectore* GEORGIO SABINO, *quem cum alijs doctis uiris amplis stipendijs illuc uocauerat* ALBERTVS I. DVX PRVSSIÆ MARCHIO BRANDEBVRGENSIS.

In fata concessit D. Anthonius Reichlin pastor ecclesiae praedicator Argent: Verbi Dei minister fidelissimus A° 58.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. XVIII. AVGVS.

ΜΕΣΟΡΗ. XV. CAL. SEPTEMB.

CONSVALIA *celebrata Romæ in honorem Neptuni quotannis, cum hoc die* ROMVLVS *Sabinas uirgines pellectas Romam prætextu ludorum Conso faciendorum rapuisset. Plutarch. Romulo.*

XIX. AVGVSTI. אב V.

XIIII. CAL. SEPTEMB. ΑΩΟΣ.

AVGVSTVS CÆSAR *moritur, cum complesset annum ætatis 76. ferè, anno post Christi natalem 16.*

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. **XX. AVGVSTI.**

ΜΕΣΟΡΗ. **XIII. CAL. SEPTEM.**

BERNHARDVS.

Athenis celebrata sunt MYSTERIA MAGNA.

THEBÆ BOEOTIÆ AB ALEXANDRO MAGNO FVNDITVS DELETÆ SVNT.

Eodem die aliquantò post ATHENÆ AB ANTIPATRO CAPTÆ, *& præsidio Macedonico oneratæ sunt 20. die* βοηδρομιῶνος. *Plutarchus in Camillo.* οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι περὶ τὸν τῶν ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ καιρὸν αὖθις ΘΗΒΑΙ τε κατεσκάφησαν ὑπὸ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, καὶ μετὰ ταῦτα φρουρὰν Ἀθηναῖοι Μακεδόνων ἐδέξαντο περὶ αὐτὴν τὴν εἰκάδα τοῦ βοηδρομιῶνος, ᾗ τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσιν. *Idem in Phocione:* οὐ μικρὸν δὲ τῷ πάθει προσέθηκεν ὁ καιρός. εἰκάδι γὰρ ἡ φρουρὰ βοηδρομιῶνος εἰσήχθη μυστηρίων ὄντων, ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξ ἄστεος Ἐλευσῖνάδε πέμπουσιν.

Romæ VINALIA SECVNDA *celebrata sunt, & Flamen Dialis uindemiam auspicabatur. Plini. lib. 18. cap. 29.*

XXI. AVGVSTI. אָב V.

XII. CAL. SEPTEMB. Λῷος

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ.

ΜΕΣΟΡΗ.

XXII. AVGVS.

XI. CAL. SEPTEMB.

XXIII. AVGVSTI. אב V.

X. CAL. SEPTEMB. ΛΩΟΣ.

Moritur Abbatissa S. Stephani Argentoratum. Nobilis et honesta matrona Kunigunda Wangerin de Marsilium. A° D. 66.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΏΝ.

ΜΕΣΟΡΉ.

XXIIII. AVGV.

IX. CAL. SEPTEM.

BARTO-
LOMAE-
VS.

XXV. AVGVSTI. אָב V.

VIII. CAL. SEPTEMB. ΛΩΟΣ.

LVDOVICVS.

Anno 1518. quo Maximilianus habuit postrema comitia Augustæ, VENIT VVITEBERGAM PHILIPPVS MELANTHON.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. **XXVI. AVGVS.**

ΜΕΣΟΡΗ. **VII. CAL. SEPTEM.**

DARII *ingentibus copijs postremo prælio* AD ARBELA *uictis, & interfecto à cognatis Dario Rege in fuga,* **ALEXANDER MAGNVS ASIAE IMPERIO POTITVS EST,** *anno sexto regni sui, ante Christum natum 329. Estq; hoc die Monarchia à Persis translata ad Græcos.* Plutarch. in Camillo. πέρσαι ἡττήθησαν πέμπτῃ τοῦ φθίνοντος βοηδρομιῶνος ΕΝ ΑΡΒΗΛΟΙΣ.

Nascitur fratri meo filius primogenitus Joannes Jacobus Betzheim · mane infra VI et VII ~~hor~~ in signo Leonis · Baden
Anno 1554.

XXVII. AVGVS. כ״ו אב

VI. CAL. SEPTEMB. MEΣOPH.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝ. **XXVIII. AVGV.**

ΜΕΣΟΡΗ. **V. CAL. SEPT.**

AVGVSTI-
NVS.

Morit[ur] Lucas Mesmig
Junior puer XII anno:
Anno 1556. post partu[m] mense XI°
Die VI. postq[uam] egrotare cepisset

XXIX. AVGVS. אב ו

IIII. CAL. SEPTEMB. ΛΩΟΣ.

DECOLLATIO IOHANNIS.

Solymanno Imperatori cum ducentis millibus Turcarum Hungariam ingresso, infœlix REX LVDOVICVS agens annum ætatis 20. non expectatis auxilijs uicinorum, cum exiguis copijs, occurrit infra Budam, & Ducum suorum importunis solicitationibus ad prœliandum compulsus, & ab equitatu suo nudatus, dißipato à Turcis exercitu, ipse quoq; fugiens, in loco palustri ab equo collapso oppressus est, & Buda antiqua Regum Hungaricorum sedes per deditionem à Turcis occupata est. Anno 1526. Iouius.

ΒΟΗΔΡΟΜΙΩ͂Ν.

ΜΕΣΟΡΉ.

XXX. AVGVS.

III. CAL. SEPTEMB.

XXXI. AVGVSTI. אב V

PRIDIE CAL. SEPTEMB. A.2.01

Natalis duorum Impp. C. CÆSARIS CALIGVLÆ ET COMMODI ANTONINI, *qui ambo ex optim[i]s patribus prognati,* GERMANICO, *&* MARCO AN-TONINO, *ab illorum uirtute degenerantes, fœdißima portenta, & monstra generis humani fuerunt.*

SEPTEMBER.

אלול ELVL

SEXTVS.

ΓΟΡΠΙᾺΙΟΣ.

SVID. γορπιαῖος μὴν ὁ σεπτέμβριος κατὰ μακεδόνας. *ubi male legitur* γορδιαῖος.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΏΝ.

Dictus etiam ΜΥΣΤΗΡΙΑ *à festo, ut Galenus testatur li. 4. de tuenda sanitate:* ἔστι μὲν ὡραιότατον τῆς ἐλάτης τὸ σπέρμα περὶ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ, ὅστις καιρὸς ἐν ῥώμῃ ὁ καλούμενος μὴν σεπτέμβριός ἐστιν, ἐν περγάμῳ δὲ παρ' ἡμῖν ὑπερβερεταῖος, ἀθήνῃσι δὲ ΜΥΣΤΗΡΙΑ.

[illegible] MARIÆ vir[illegible]

[illegible] mœnia

V

XXXI. AVGVSTI. אָב V.

PRIDIE CAL. SEPTEMB. ΛῼΟΣ.

Natalis duorum Impp. C. CÆSARIS CALIGVLÆ, ET COMMODI ANTONINI, *qui ambo ex optimis patribus prognati*, GERMANICO, *&* MARCO ANTONINO, *ab illorum uirtute degenerantes, fœdißima portenta, & monstra generis humani fuerunt.*

SEPTEMBER.

אלול ELVL

SËXTVS.

ΓΟΡΠΙΑῖΟΣ.

SVID. γορπιαῖος μὴν ὁ σεπτέμβριος κατὰ μακεδόνας. *ubi male legitur* γορδιαῖος.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΏΝ.

Dictus etiam ΜΥΣΤΉΡΙΑ *à festo, ut Galenus testatur li. 4. de tuenda sanitate:* ἔστι μὴν ὡραιότατον τῆς ἐλάτης τὸ σπέρμα περὶ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ ΑΡΚΤΟΎΡΟΥ, ὅστις καιρὸς ἐν ῥώμῃ ὁ καλούμενος μὴν σεπτέμβριός ἐστιν, ἐν περγάμῳ δὲ παρ᾽ ἡμῖν ὑπερβερεταῖος, ἀθήνῃσι δὲ ΜΥΣΤΉΡΙΑ.

ΘΏΘ.

ÆGIDIVS celebrat MARIÆ virginis ortum,
Quo combusta die Solymorum mœnia narrant.

Plutarchus in Publicola coniungit Septembrem cum Attico *mense Metagitnione, cum dicit:* Capitolium dedicatum esse εἰδοῖς σεπτεμβρίαις, ὃ συντυγχάνει περὶ τὴν πανσέληνον μάλιστα τοῦ μεταγειτνιῶνος, pag. 35. B.

I. SEPTEMBRIS. אֱלוּל VI.

CALENDAE. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

AEGI-
DIVS.

II. SEPTEMBRIS. אֱלוּל VI.

IIII. NONAS. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

AVGVSTVS CÆSAR NAVALI PRÆLIO INGENTEM CLASSEM M. ANTONII TRIVMVIRI ET CLEOPATRÆ VICIT AD ACTIVM, *Anno uicesimo octauo ante natum Christum, quo bellis ciuilibus finem imposuit, & solus imperio potitus est.* DION.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝ. III. SEPTEM.

ΘΩΘ. III. NONAS.

IIII. SEPTEMB. אֱלוּל VI.

PRIDIE NONAS. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

CICERO AB EXILIO REVOCATVS, *mirifico studio omnium ætatum atq́; ordinum, & plausu maximo congratulantium ciuium, urbem Romam ingressus, in Capitolium atq́; inde domum suam deductus fuit.* Epistola 1. lib. 4. ad *Atticum.*

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝ. **V. SEPTEMB.**

ΘΩΘ. **NONAE.**

IOHANNES PRINCEPS IN ANHALT ET ASCANIA *nascitur anno 1504. post primam horam mane, hoc est, quadrante horæ ante secundam horam.*

Hoc die incepi grauiter aegrotare
Anno 1562. et una cum uxore ab
octauo Die huius mensis in quar-
tam usque mensem decembris, correpti
ambo in ... caloribus et capitis
doloribus. deinde acerbissima et ardentis-
sima febri sine frigoribus. postea
obruti Ictericia, tandem in De-
cembri Catarro, pituita extrinseci mo-
lestissimis. postremo ex longo decum-
bitu et diuturno morbo in Decembri
usque in Januarium calculus et primum
mihi molestus esse cepit. Laus Deo
omnipotenti, qui tandem pristinam sani-
[tatem ...] Nox [illegible]

VI. SEPTEMB. אֱלוּל VII.

VIII. IDVS. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΏΝ. VII. SEPTEM.

ΘΏΘ. VII. IDVS.

Vltimus labor militum Romanorum sub TITO absoluitur, capta superiori parte urbis Hierosolymæ, cuius munitio fuerat Templum.

VIII. SEPTEMB. אלול VI.

VI. IDVS. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

MARIAE VIRGINIS NATALIS.

TOTA VRBS HIEROSOLYMA, *occisis obstinatissimè se defendentibus Iudæis* DIREPTA ET TANDEM INCENSA CONFLAGRAVIT, *quod excidium ante 40. annos Christus Iudæis prædixerat, & factum est anno Christi 73. anno 2. Imperij Vespasiani. Ioseph. pag.* 555.

MOSCHI A SIGISMVNDO REGE POLONORVM *uicti sunt memorabili pugna ad* BORISTHENEM *anno* 1514.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝ. IX. SEPTEM.

V. IDVS.

ΘΩΘ.

Hoc die ... filia ... Margareta
coniuge mea charissima. Anna Rosina postea
316 baptisata. Aº 1565. hora XII. meridiei

X. SEPTEMBRIS. אלול VI.

IIII. IDVS. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

Hoc die Anno 1555. in oppido Richenvill
celebrat Nuptias Comes Georg. a Wirtemberg
cu filia Landtgravij Hassiæ Philippi. Barbara
presentib. Illustriss. Principib. Wolffgango
palatino Comite Veldentino. et coniuge sponsæ
sorore. Ludovico Landtgravij filio, fratre
sponsæ. Christophoro Duce Wirtembergensi
cu coniuge Anna Maria Marchionissa a
Brandeburgensi. Comitibus Vicions et alijs
multis plus sedecim Comitibus. Ego fui vna
cu generoso Comite Eberhardo Erpacense
tum prefecto Hagenoico, Legato Electoris
palatini, exhibui munus eiusdem Electoris
sponso. Aderant et Legati Electoris
Saxoniæ Augusti et aliorum Ducum Saxoniæ
Caroli Badensis Marchionis. Episcopi
~~Arg.~~ et vrbis Argentinensis. Helueticorum
et aliorum Alsatiæ ciuitatum Legati

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝ. XI. SEPTEM.

ΘΩΘ. III. IDVS.

IOHANNES GEORGIVS MARCHIO BRANDEBVRGENSIS *filius* IOACHIMI II. *Electoris, nascitur anno* 1525. *hora prima post meridiem.*

XII. SEPTEMB. אלול VI.

PRIDIE IDVS. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

ARCTVRI ORTVS *matutinus uehementissimo significatu terra mariq; per dies quinq;, pridie idus Septembris, XI. diebus ante æquinoctium. Plin. lib. 18. cap. 31. Idem lib. 2. cap. 47.*

TITVS IMPERATOR VESPASIANI IMPERATORIS FILIVS, *qui à patre cum exercitu in Iudæa relictus, maximo cum periculo & difficultate die natali filiæ suæ urbem* Hierosolymam *expugnauerat & incenderat, natura adeò mansuetus & beneficus, ut amor & deliciæ generis humani appellaretur, cum biennium* Imperio *post patris obitum præfuisset, febri correptus, hoc die moritur, anno ætatis altero & quadragesimo, anno* Christi *83. decennio post euersam urbem* Hierosolymam.

Capitolium Romæ *à* Tarquinio Prisco *uotum & inchoatum, à* Tarquinio Superbo *extructum, tertio anno post illius eiectionem ab* Horatio Consule *hoc die solenni ritu dedicatum est.* Plutarch. Publicola.

XIIII. SEPTEMB. אֱלוּל VI.

XVIII. CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

CRVCIS EXALTATIO.

IOHANNES CHRYSOSTOMVS EPISCOPVS CONSTANTINOPOLITANVS, *cum bis in exilium esset eiectus, Eudoxia Arcadij Imperatoris coniuge instigante contra eum Episcopos alios, & Imperatorem maritum, iterum accersitus, antequam ad Ecclesiam suam rediret, hoc die in itinere morbo consumptus obijt.*

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΏΝ. XV. SEPTEMB.

ΘΏΘ. XVII. CAL. OCTOB.

XVI. SEPTEMB. אֱלוּל VI.

XVI. CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

PLATÆENSES *hoc die* Μαιμακτηριῶνος *quotannis sacra faciebant manibus eorum, qui contra Persas fortiter præliantes duce Pausania, ad* PLATÆAS, *occubuerant. & ibidem sepulti fuerant.* Plutarch. *in* Aristide, *ubi ait:* Οἱ Πλαταιεῖς ὑπεδέξαντο τοῖς πεσοῦσι καὶ κειμένοις αὐτόθι τῶν Ἑλλήνων ἐναγίζειν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, καὶ τοῦτο μέχρι νῦν δρῶσι τοῦ Μαιμακτηριῶνος μηνὸς, ὅς ἐστι παρὰ Βοιωτοῖς ΑΛΑΛΚΟΜΈΝΙΟΣ, τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα. *Ibidem habes totius pompæ descriptionem pag.* 113.

Hoc die Anno 1553 vna cu[m] vxore, tribus liberis et vna ancilla, ex Hasluro (vbi apud socru[m] aliquot diebus fueram) domum redire volens prope pagu[m] olspach inter Gengenbacu[m] ac offemburgu[m], currus quo omnes vehebamur auriga incuria, in declivum collis deiectus, crus dextru[m] mihi contrivit. Reliqui oes divino favore mirabiliter incolumes servati sunt.

XVIII. SEPTEM. אֱלוּל VI.

XIIII. CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

DOMITIANVS IMPERATOR VESPASIANI *filius*, TITO *fratri, cui succeßit, dißimilimus, & omni genere flagitiorum contaminatus, hoc die conspiratione intimorum libertorum & uxoris ipsius, per insidias oppressus, & septem uulneribus confossus est.* Anno ætatis 45. Imperij 15.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝ. **XIX. SEPTEM.**

θιθ. **XIII. CAL. OCTOB.**

Αἰγύπτιοι τῇ ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ πρώτου μηνὸς ἑορτάζοντες τῷ Ἑρμῇ, μέλι καὶ σῦκον ἐσθίουσιν, ἐπιλέγοντες· ΓΛΥΚΥ Η ΑΛΗΘΕΙΑ. Plutarch. in Osiride.

Hoc die A. 1552 Carolus V. Imperator magno exercitu [illegible] contra Henricum II. Gallorum Regem in [illegible] urbem Argentoratensem primum ingressus est. Eodem die hora quarta [illegible] in pago Bischen prope Strasburg [illegible].

Exceptus fuit M. Caesarem ab Argentoratensibus magnis muneribus solitis.

Capitula maioris ecclesiae, item collegiorum S. Petri Iunioris et Senioris cum praebendariis [illegible] Sanctorum [illegible] Collegiorum [illegible] vini [illegible] Alsatici. Contum quartalia avenae [illegible].

Caput: Maioris ecclesiae dedit decem plaustra vini, XXV quart. avenae [illegible] XXV flor.

Coll. S. Petri Iunioris: unum plaustrum vini XXV quart. avenae XX flo. ad solum [illegible]

Coll. S. Pet. Senioris: unum plaustrum [illegible]

XX. SEPTEMB. אֱלוּל VI.

XII. CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

L. CRASSVS ORATOR, *cuius eloquentiam Cicero cùm alibi sæpe, tùm in libris de Oratore insigniter prædicat, hoc die lateris dolore consumptus est, cum idibus Septembris in Senatu magna contentione uocis & laterum postremam orationem habuisset contra Philippum Consulem. Anno urbis 663. quo anno Cicero egit ætatis 16. annum. lib. 3. de Oratore.*

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝ. XXI. SEPTEM.

.ΘΩΘ. XI. CAL. OCTOB.

MATTHEVS APOSTOLVS.

HIERONYMVS SAVONAROLIA *uir excellenter doctus, cuius eruditæ & piæ enarrationes Psalmorum aliquot extant, nascitur hoc die anno 1452. qui postea mandato Pontificis Florentiæ combustus est 1498.*

FRIDERICVS III. AVSTRIÆ DVX, IMPERATOR, PATER MAXIMILIANI, PROAVVS CAROLI V. *nascitur Anno Christi 1415. hora dimidia post octauam pomeridianam.*

XXII. SEPTEM. אֱלוּל VI.

X. CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

VIRGILIVS MARO *Poëta rediens cum Augusto ex Græcia, agens annum ætatis 52. mortuus est* Brundusij *anno ante Christum natum 16. qui decumbens ipse sibi hoc* Epitaphium *distichon fecit:*

MANTVA *me genuit,* CALABRI *rapuere, tenet nunc*
PARTHENOPE, *cecini,* Pascua, Rura, Duces.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩ͂Ν. XXIII. SEPT.

ΘΩΘ. IX. CAL. OCTOB.

C. OCTAVIVS CÆSAR AVGVSTVS nascitur paulo ante exortum Solis M. Cicerone & M. Antonio Coss. anno 60. ante Christi natalem, quo anno Pompeius Magnus Hierosolymorum urbem & Templum expugnauit. Suetonius. Gellius lib. 15. cap. 7.

XXIIII. SEPTEM. אֱלוּל VI.

VIII. CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

ANGELVS POLITIANVS *moritur anno* 1509.

AEQVINOCTIVM AVTVMNALE TEMPORE IVLII CÆSARIS. *Plinius lib.* 18. *cap.* 31.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝ. XXV. SEPT.

ΘΩΘ. VII. CAL. OCTOB.

Absolutis mœnibus Hierosolymorum per NEHEMIAM, *maxima celebritate Iudæi festum hunc diem egerunt uicesimo anno regni* Artaxerxis, *post absolutam* Templi *instaurationem anno 71. post solutam captiuitatem, hoc est, à primo anno* Cyri *anno 92, quo spacio Hierosolymis ut in pago aperto habitauerant in medio infensarum gentium, solius* Dei *præsidio defensi. Annis ante Christum natum 444. Nehemiæ 6.*

XXVI. SEPTEM. אֱלוּל VI.

VI. CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

VIENNAM AVSTRIÆ VRBEM SOLYMANNVS TVRCICVS IMPERATOR OBSIDIONE CINXIT, *adductis secum* 140. *millibus Turcarum. Annum Christi ostendunt hi uersiculi:*

Cæsar in Italiam quo uenit CAROLVS *anno,*
Cincta est Riphcis nostra Vienna Getis.

ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΏΝ. **XXVII. SEPT.**

ΘΏΘ. **V. CAL. OCTOB.**

CASIMIRVS MARCHIO BRANDEBVRGENSIS, FRIDERICI *filius, natus est anno* 1481. *Minutis* 21. *post sextam matutinam.*

Stirbt herr Simon franck [illegible] [illegible] am podagra A 1557.

XXVIII. SEPTEM. אֱלוּל VI.

IIII. CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

In uigilia Michaëlis anno ſalutis 1395. annis 49. ante cladem Varnenſem, PVGNA AD NICOPOLIN COMMISSA EST CVM TVRCIS, in qua BAIAZETES I. Gallos temerè inſecutos hoſtem arte circumuentos ad unum omnes oppreßit, quæ ſtrages Gallorum ita terruit SIGISMVNDVM Regem, & reliquum exercitum Chriſtianorum, ut difficili fuga dilapſi noſtri, ægrè euaſerint, plurimis ab inſequente hoſte interfectis.

ΘΩΘ. III. CAL. OCTOB.

MICHAEL.

Moritur Peter Schor von Schwarzemberg Senior Anno 1557. annum aetatis suae octuagesimum primum agens.

obiit ... 1552 ...

XXX. SEPTEMB. אֱלוּל VI.

PRIDIE CAL. OCTOB. ΓΟΡΠΙΑΙΟΣ.

HIERONYMVS.

Pridie Calendas Octobris NATVM ESSE POMPEIVM MAGNVM scribit Plinius lib. 37. cap. 2. Natus est autem eodem anno, quo M. Cicero, scilicet anno Vrbis 648. ante Christi natalem 103. quod ex Plutarcho facile colligi potest.

Eodem die natali suo, M. PISONE M. MESSALA Coss. altero anno post consulatum Ciceronis, idem POMPEIVS inchoans annum ætatis 46. triumphum egit, cùm de alijs nationibus uictis, tùm etiam de IVDÆIS subactis, & expugnatis HIEROSOLYMIS, ubi duxit secum in Triumpho TIGRANEM filium, & ARISTOBVLVM Regem Iudæorum, eiusq; filium ANTIGONVM, & populo monstrauit integras arbusculas Balsami. Plin. lib. 7. cap. 27.

OCTOBER.

תשרי THISRI

SEPTIMVS.

Qui vocatur & אֵתָנִים 3. Reg. 8.

ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

SVID. Ὑπερβερεταῖος ὁ μὴν κατὰ Μακεδόνας ὁ Ὀκτώβριος. καὶ παροιμία: Ὑπερβερεταῖος, ἐπὶ τῶν ὑπερχρονίων εἴρηται. παρὰ γὰρ Μακεδόσιν ὁ τελευταῖος μὴν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὑπερβερεταῖος ἀνεγράφη.

Plutarch: de Iside. pag. 350. καὶ γὰρ Ἀθήνησι νηστεύουσιν αἱ γυναῖκες ἐν ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΟΙΣ χαμαὶ καθήμεναι. ἔστι δὲ ὁ μὴν οὗτος περὶ πλειάδα σπόριμος, ὃν ΑΘΥΡ Αἰγύπτιοι, πυανεψιῶνα δ' Ἀθηναῖοι, Βοιωτοὶ ΔΑΜΑΤΡΙΟΝ καλοῦσι. Βαρῖνος. ΑΠΑΤΟΥΡΙΑ ἑορτὴ ἐπίσημος καὶ δημοτελὴς ἀγομένη παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ τὸν πυανεψιῶνα μῆνα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ὧν τὴν πρώτην καλοῦσι ΔΟΡΠΕΙΑΝ, τὴν δὲ δευτέραν, ἈΝΑΡΡΥΣΙΝ, τὴν δὲ τρίτην ΚΟΥΡΕΩΤΙΝ. *Suidas in dictione* Ἀπατούρια.

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ.

ΦΑΩΦΙ.

Christe tuas leges Celtis DIONISIVS adfert,
Scriptis LVCA tuis fruimur, docuit SIMO Persas.

I. OCTOBRIS, תִּשְׁרֵי VII.

CALENDAE. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

זִכְרוֹן תְּרוּעָה

Prima die mensis VII. *diuino mandato celebrabatur apud Iudæos* FESTVM TVBARVM, *quod Hebræi uocant* MEMORIAM CLANGORIS, *qua dicunt commonefieri populum de liberatione* ISAAC *ab immolatione*. Leui. 23.

A recentibus Iudæis uocatur & celebratur hic dies רֹאשׁ הַשָּׁנָה *initium noui anni, qui & primos huius mensis dies decem uocant* עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה *id est, decem dies pœnitentiæ, quibus dant eleemosynas multas, & alia faciunt quibus putant se placaturos* Dei *iram*.

GN. POMPEIVS MAGNVS *uictus ad* PHARSALVM Thessaliæ *urbem à* C. CÆSARE, *& amisso exercitu cum paucis in Ægyptum profugiens ad Regem Ptolomæum iuuenem, cuius patrem antea regno pulsum ipse Senatui Romano commendauerat, & effecerat, ut in Regnum Rex exul restitueretur*, IVSSV FILII INGRATISSIMI AD LITTVS ÆGYPTI NON PROCVL A IVDÆA IN CONSPECTV CONIVGIS CORNELIAE OBTRVNCATVR, *agens annum ætatis* 59. *postridie natalis sui, ut ait* Plutarch. *in uita* Pompeij. *Etsi idem in* Camillo *dicit, ipso die natali suo* Pompeium *occisum esse*.

ΠΥΑΝΕΨΙΏΝ. **II. OCTOBRIS.**

ΦΑΩΦΊ. **VI. NONAS.**

III. OCTOBRIS. תִּשְׁרִי VII

V. NONAS. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

צוֹם גְּדַלְיָה *Ieiunium, quo Iudæi lugent interitum* GODOLIÆ *relicti in Iudæa à Nabuzardan, & interfecti per insidias ab Ismaële quodam nato ex regia familia, quæ cædes præbuit causam nouæ migrationi Iudæis in Ægyptum, quam tamen* IEREMIAS *dissuasit, Iere. 41. 42. 4. Reg. ulti.*

[illegible]

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ.

ΦΑΩΦΙ.

IIII. OCTOB.

IIII. NONAS.

V. OCTOBRIS. חדש תשרי

III. NONAS. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

HENRICVS III. IMPERATOR ROMANVS cognominatus NIGER, moritur anno Christi 1056. ætatis 39. Imperij 17. anno, qui cùm alia præclarè gesßit in Imperio, tùm etiam tulit legem, NE PONTIFEX ROMANVS ELIGERETVR SINE IMPERATORIS AVTORITATE, quam legem ut abolerent Pontifices, horrenda bella concitarunt in Germania contra Imperatores secutos hunc NIGRVM, Vereq; dici potest, Romani Imperij potentiam instauratam per Carolum Magnum, & insigniter auctam per illius posteros & Otthones, cum hoc Henrico mortuo denuò concidisse.

[illegible] a⁰ 65

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ. **VI. OCTOBRIS.**

ΦΑΩΦΙ. **PRIDIE NONAS.**

Hoc die cladem ingentem acceperunt Romani *anno urbis* 650. *biennio post natum* Ciceronem, *quando* A CIMBRIS C. MANLIVS ET Q. SERVILIVS CEPIO PROCONSVLES VICTI PRÆLIO, CASTRISQVE BINIS EXVTI, *octoginta millia militum,* Calonum *uero & lixarum* 40. *milia amiserunt.*

Post annos 34. *eodem die egregiam uictoriam adepti sunt, quando* L. LVCVLLVS MITHRIDATIS ET TIGRANIS ARMENIÆ REGIS IMMENSAS COPIAS FVDIT, *Anno urbis* 684. Plutarchus *in* Lucullo: Λουκούλλῳ δὲ μέλλοντι διαβαίνειν τὸν ποταμὸν, ἔνιοι τῶν ἡγεμόνων παρῄνουν, φυλάττεσθαι τὴν ἡμέραν, μίαν οὖσαν τῶν ἀποφράδων, ἃς μελαίνας καλοῦσιν. ἐν ἐκείνῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ἡ μετὰ Σκεπίωνος ἀπώλετο στρατιὰ συμβαλοῦσα Κίμβροις: ὁ δὲ ἀπεκρίνατο: ἐγὼ γὰρ ἔφη καὶ ταύτην εὐτυχῆ ποιήσω Ῥωμαίοις τὴν ἡμέραν. ἦν δὲ καὶ πρὸ μιᾶς νόνων ὀκτωβρίων.

Idem *in* Camillo: Ῥωμαῖοι τῆς αὐτῆς ἡμέρας πρότερον μὲν ὑπὸ Κίμβρων τὸ Σκεπίωνος ἀπέβαλον στρατόπεδον, ὕστερον δὲ Λουκούλλου στρατηγοῦντος, Ἀρμενίους καὶ Τιγράνην ἐνίκησαν.

VII. OCTOBRIS. ז׳ תשרי VII.

NONAE. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

Hoc die mane inter secundã et tertiã horã nascit[2] mihi filia, Anna Rosina in signo cancri. Luna decrescente. A° 1555.

Octauo die πυανεψιῶνος Athenis celebrata sunt quotannis ΠΥΑΝΈΨΙΑ festum institutum in memoriam fœlicis reditus THESEI, qui interfecto Minotauro in Insula Creta, & liberatis Athenis à difficili tributo, secum ex Creta obsides Atheniensium liberos incolumes reducens, HOC DIE VRBEM INGRESSVS EST.

Eodem die, ut uidetur uelle Plutarchus, celebrata sunt Athenis ΩΣΧΟΦΌΡΙΑ, ubi pueri gestantes ramum oleæ onustum uuis, ficis, & alijs fructibus, qui dicebatur ΕΙΡΕΣΙΏΝΗ, circumibant ad ianuas locupletum, petentes sibi dari munuscula, propemodum ut mos est circa natalem Domini pueris in nostra patria. Carmen autem bellißimum, quod pueri ad ædes diuitum canere sunt soliti, cuius sententia congruit ferè cum nostratium puerorum cantionibus, habes apud Herodotum, in uita Homeri, quod uocatur similiter εἰρεσιώνη.

IX. OCTOBRIS. תִּשְׁרִי VIII

VII. IDVS. ὙΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

DIONYSIVS.

עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים

Vespera seu uigilia diei expiationis.

HYPERIDES *orator Atheniensis, collega* DEMOSTHENIS, *abreptus ex Templo Neptuni, & perductus Corinthum ad* ANTIPATRVM, *cum quæstionibus subiectus excruciaretur, linguam sibi mordicus præcisam expuit, ne quid posset prodere arcanorum ciuitatis suæ, atq; ita inter tormenta extinctus est 9. die* πυανεψιῶνος. *Plutarch. in uitis Rheto.*

MAXIMILIANVS *Imperator uicit memorabili prælio Venetos ad Vincentiam anno 1513.*

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ. X. OCTOBRIS.

ΘΑΛΩΦΙ. VI. IDVS.

צוֹם כִּפּוּר.

FESTVM EXPIATIONIS *quotannis decimo die septimi mensis celebratum est, quo unico die mandauit* Deus *ieiunium seruari, quod strictissime præstant Iudæi. Leuitici 23.*

XI. OCTOBRIS. הַשְׁרִי VII.

V. IDVS. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

Primus conflictus Tigurinis cum quinq; Heluecticis pagis fuit, in quo occisus est VLRICVS ZVINGLIVS, *anno quem hi uersiculi indicant:*

Occubuit patrio bellator Cinglius ense,
Et pressa est armis gens populosa suis.

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ. XII. OCTOB.

ΦΑΩΦΙ. IIII. IDVS.

XIII. OCTOB. השרי VII.

III. IDVS. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

CLAVDIVS CÆSAR ab AGRIPPINA Coniuge, matre Neronis ueneno necatur anno 64. ætatis.

XV. OCTOBRIS. תִּשְׁרִי VII.

IDVS. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

סֻכּוֹת א ΣΚΗΝΟΠΗΓΊΑ.

Decimo quinto die VII. mensis iuxta mandatum Dei inchoabatur festum TABERNACVLORVM, quod durabat VII. continuos dies, ut repeteretur memoria diuinæ protectionis populi in deserto. Leuit. 23. Iohan. 7.

PVBLIVS VIRGILIVS MARO nascitur Idibus Octobris Mantuæ, Pompeio & Crasso Coss. anno Vrbis 684. cum Cicero egit ætatis annum 37. ante Christum natum anno 67.

Hoc die Turcarum Imperator SOLYMANNVS FRVSTRA ALIQVOTIES OPPVGNATA VRBE VIENNA fortißimè uim hostilem propulsantibus germanicis militibus, quorum Dux fuit PHILIPPVS COMES PALATINVS AD RHENVM, exercitum abduxit, amißis ibi amplius 80. millibus Turcarum, qui partim in oppugnationibus & uelitationibus, partim frigore & fame extincti sunt, Anno 1529.

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ. **XVI. OCTOB.**

ΦΑΩΦΙ. **XVII. CAL. NOVEMB.**

טבות ב GALLVS.

SECVNDVS DIES TABERNACVLORVM.

Decima sexta πυανεψιῶνος *celebrabatur per triduum Athenis festum appellatum* ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑ.

Eo die DEMOSTHENES *iterum ex patria eiectus, & absens capitis damnatus, cum ab* ANTIPATRO *Rege Macedonum quæreretur ad supplicium, nec se religione Templi Neptuni, in quod confugerat, tueri posset, ultrò hausto ueneno, quod inclusum calamo scriptorio secum circumtulisse dicitur, inter manus militum Macedonicorum expirauit, sexagenarius, anno ante Christum natum 322. Plutarch.* κατέστρεψε δὲ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ πυανεψιῶνος μηνὸς, ἐν ᾗ τὴν σκυθρωποτάτην ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΩΝ ἡμέραν ἄγουσαι παρὰ τῇ θεῷ νηστεύουσιν αἱ γυναῖκες.

Eodem die ARX THEBANA CADMEA *contra fœdus per proditionem à Spartano quodam occupata est, quod factum causam præbuit bello funesto, quo uires Spartanæ ciuitatis fractæ sunt, cæsis Lacedemonijs ad* LEVCTRA. *Plutarch. in Pelopida & Agesilao.*

Hora sext decima huius diei Aº 66 cecidi in plateam [illegible] Bock [illegible] in sinistro in brachio [illegible] per tri[illegible]

XVII. OCTOB. תִּשְׁרִי VII.

XVI. CAL. NOVEMB. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

חֹול הַמֹּועֵד בְּסֻכּוֹת א

TERTIVS DIES TABERNACVLORVM.

Hoc demum die, qui fuit centesimus quinquagesimus post initium diluuij, DEVS RECORDATVS EST NOHÆ, *& adduxit uentum super terram, & imminutæ sunt aquæ, & clausi sunt fontes abyßi, & Cataractæ cœli,* EOQVE DIE QVIEVIT ARCA IN MONTIBVS ARARAT, *ubi stetit immota ad 74. diem, antequam apparuerunt aliorum montium humiliorum cacumina.* Gene. 8.

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ. # XVIII. OCTOB.

ΦΑΩΦΙ. XV. CAL. NOVEMB.

חול המועד בסכות ב

QVARTVS DIES TABERNACVLORVM.

LVCAS.

HOC DIE ACADEMIA VVITEBERGENSIS POMPA CELEBRI INTRODVCTA EST IN OPPIDVM VVITEBERGAM *situm ad* ALBIM *in antiqua* SENONVM *sede, & ab eo die lectiones publicæ inchoatæ sunt à Professoribus accersitis liberalitate* FRIDERICI DVCIS SAXONIAE ELECTORIS, *anno Christi* 1502. *Fuitq; primus Rector Academiæ* MARTINVS POLICH FRANCVS, *natus in oppido* MELLERSTAD, *artium & Medicinæ Doctor. Vtq; hic natalis Academiæ quotannis celebraretur, constitutum est, ut eodem die hyberni semestris Rector & Decanus crearentur.*

XIX. OCTOB. — השרי VII.

XIIII. CAL. NOVEM. — ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

חול המועד בסכות ג
QVINTVS DIES TABERNACVLORVM.

DEMOCRITVS *Philosophus, iam confectus senio, & grauiter decumbens, cum à sorore unica curaretur, eaq; incidente festo Thesmophoriorum, ægrè ferret, se propter instantem mortem fratris à festo abstrahi, quod magna superstitione celebrabatur à mulieribus: iußit sororem bono animo esse, & ad festum accedere, modo ut quotidie calidos ipsi panes adferret, quos ipse postea ad nares admouens, odore illorum uitam per illud triduum remoratus est, & reuersa sorore post finitum festum, consulto non amplius utens calido pane, animam exhalauit, anno ætatis nono supra centesimum.* Laërtius pag 465.

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ.

ΦΑΩΦΙ.

XX. OCTOB.

XIII. CAL. NOVEMB.

חול הַמּוֹעֵד בְּסֻכּוֹת ו׳

SEXTVS DIES TABERNACVLORVM.

XXI. OCTOB. תשרי VII

XII. CAL. NOVEMB. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

הושענה רבה

SEPTIMVS DIES TABERNACVLORVM.

FESTVM PALMARVM *grande, quo canunt* Letaniam *Iudæi, cuius formam proposuit* Andreas Osiander *in annotationibus, quas adiecit* Harmoniæ Euangelicæ. *lib. 3. cap. 36.*

IOACHIMVS ERNESTVS PRINCEPS IN ANHALT ET ASCANIA *nascitur anno* 1536. *dimidia hora post octauam antemeridianam.*

Celebrantur nuptiae Spirae Comitis Philipi ab Eberstein cum filia Comitis Ludouici Stolbergii

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ. **XXII. OCTOB.**

ΦΑΩΦΙ. **XI. CAL. NOVEMB:**

חַג עֲצֶרֶת

Festum retentionis seu collectæ, OCTAVVS DIES TABERNACVLORVM, *post cuius meridiem ex tabernaculis exeuntes Iudæi redeunt in domos.*

Anno 1511. *nascitur in celebri Turingiæ oppido* SALVELDIA M. ERASMVS REINHOLD, *quadrante horæ post nonam antemeridianam.*

XXIII. OCTOB. תִּשְׁרִי VII.

X. CAL. NOVEMB. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

שִׂמְחַת תּוֹרָה

Læticia legis, qua exultant Iudæi, quod hoc die in Synagogis finitur lectio quinq; librorum Mosi, & inchoatur primus liber Mosi denuò, legiturq; prima סִדְרָה. *Eaq; nocte singuli accendunt suos cereos lychnos.*

אִסְרוּ חַג.

Vincite festum, ex Psal. 118. uocant hunc diem Iudæi, quo celebrant conuiuia, & consumunt reliquias festi, quod præcessit.

Hoc die mensis septimi, Iudæi qui ab exilio Babylonico reuersi fuerant, FOEDVS NOVVM FECERVNT CVM DEO, quod uellent ipsius legem seruare, idq; iuramento & literis obsignatis Sacerdotum & Leuitarum & Principum populi sigillis confirmarunt. Nehemiæ 9. & 10.

TITVS VESPASIANI FILIVS, post excidium HIEROSOLYMORVM in urbe maritima CÆSAREA, NATALEM FRATRIS SVI DOMITIANI CELEBRANS, ludos edidit uarij generis magnificentißimo apparatu, in quibus IVDÆI CAPTIVI ad tria millia producti in theatrum, partim à bestijs dilaniati sunt, partim armati commißi inter se trucidare coacti sunt, anno Christi 73.

XXV. OCTOB. תִּשְׁרִי VII.

VIII. CAL. NOVEMB. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ.

ΦΑΩΦΙ.

XXVI. OCTOB.

VII. CAL. NOVEMB.

XXVII. OCTOB.

תִּשְׁרִי VII.

VI. CAL. NOVEMB

ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ.

ΦΑΩΨΙ.

XXVIII. OCTO.

V. CAL. NOVEMB.

SIMON

IVDAS.

XXIX. OCTOB. הַשְׁרִי VII.

IIII. CAL. NOVEMB. ΥΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

ΠΥΑΝΕΨΙΩΝ. **XXX. OCTOB.**

ΦΑΩΦΙ. **III. CAL. NOVEMB.**

Moritur Vir nobilis ac sua aetate clarissimus, rerumque intelligentissimus Dns. Iacobus Sturmius ordinis Pretorii Argentoratensis maximo totius urbis luctu, et summo magno illius scholae dispendio. Vivat perpetuo cum Christo nostro salvatore. Egit annum aetatis suae LXIII

Anno 1553

XXXI. OCTOB. תִּשְׁרִי VII.

PRIDIE CAL. NO. ὙΠΕΡΒΕΡΕΤΑΙΟΣ.

HOC DIE PVBLICE PROPOSITA, ET FORIBVS TEMPLI AD ARCEM VVITEBERGENSEM AFFIXA EST PRIMA DISPVTATIO DOCTORIS MARTINI LVTHERI CONTRA INDVLGENTIAS *impudentißimis mendacijs ornatas & uenditatas à* TECZELIO *Monacho, qua edita, paulatim doctrina cœleſtis de pœnitentia & de remißione peccatorum fide accipienda propter filium Dei Dominum noſtrum* IESVM CHRISTVM, *repurgata & illuſtrata eſt, & poſtea lux reddita eſt multis alijs quoq; articulis doctrinæ neceſſariæ in Eccleſia Dei. Anno Chriſti* 1517. *Centeſimo & altero anno* POST COMBVSTVM CONSTANTIÆ IOHANNEM HVSS, *qui cum damnatus hæreſeos abduceretur ad ſupplicium anno* 1415, *dixiſſe fertur ad Epiſcopos:* POST ANNOS CENTVM RESPONDEBITIS DEO ET MIHI.

NOVEMBER.

מרחשון MARHESVAN. OCTAVVS.

Dicitur etiam בול quasi מבול inundatio, a crebris pluuijs. 3. Reg. 6.

ΔΙΟΣ.

SVID. Δῖος ὄνομα μηνὸς παρὰ Μακεδόσιν, ὁ νέος.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΩ͂Ν.

Cum hunc mensem Atticum Plutarchus in Sylla cum Martio, in Arato cum Dæsio, qui Iunio respondet: Macrobius lib. 1. cap. 2. cum Aprili. Ptolemæus cum Ianuario coniungat lib. 7 pag. 169. cogor dubitare de hoc unico mense, utrum rectè sit à Gaza suo loco collocatus. *Verte.*

ἈΘΎΡ.

Pannonius docuit Gallorum MARTIVS oras:
Fertilis ELISABETH cantat Duringia laudes.

❧ Mense Anthesterione Athenis celebrata esse ΜΥΣΤΗ-ΡΙΑ τὰ μικρὰ scribit Plutarchus in Demetrio.

Suidas etiam dicit: Ἀνθεστηριὼν ὄγδοος μὴν ἐστὶ παρ᾽ Ἀθη-ναίοις ἱερὸς Διονύσου, ἴστρος δὲ φησὶ κεκλῆσθαι αὐτὸν οὕτω διὰ τὸ τὰ πλεῖστα τῶν ἐκ γῆς ἀνθεῖν τότε.

Sic & Varinus: Ἀνθεστήρια τὰ ΔΙΟΝΥΣΙΑ, φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος καλεῖσθαι κοινῶς τὴν ὅλην ἑορτὴν Διονύσῳ ἀγομένην ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ, κατὰ μέρος δέ: ΠΙΘΟΙΓΙΑ, ΧΟΑΣ, ΧΥΤΡΑΝ καὶ ΧΥΤΡΟΥΣ. uide diem 12. huius mensis.

Idem & Suid. Χύτροι ἑορτὴ Ἀθήνησιν. ἐν μιᾷ δὲ ἡμέρᾳ ἤγοντο οἵ τε Χύτροι καὶ οἱ Χόες.

I. NOVEMBRIS. מַרְחֶשְׁוָן VIII.

CALENDAE.

ΔΙΟΣ.

OMNIVM SANCTO RVM.

II. NOVEMBRIS. מרחשון VIII.

IIII. NONAS. ΔΙΟΣ.

Moritur coniunx Illustrissimi principis Marchionis Philiperti Badensis

Ducissa Bauariae Alberti soror

postquam die proxime praecedenti infantem mortuum enixa est, et eum partu superiori die miserae vel subsecuta. Anno 1565.

ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΩ̃Ν. III. NOVEMB.

Ἀθύρ. III. NONAS.

IIII. NOVEMB.

VIII מַרְחֶשְׁוָן

PRIDIE NONAS.

ΔΙΟΣ.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝ. V. NOVEMB.

λοιπ. NONAE.

Sicyonij celebrabant festum ΣΩΤΗΡΙΑ in honorem ARATI, eò quòd ille hoc die Anthesterionis mensis patriam à tristi seruitute regum Macedonicorum in libertatem uindicauerat. Plutarch. Arato. 55. pag.

Nascitur filius meus Ioan. Carolus hora nona pomeridiana anno 1561.

VI. NOVEMB.

VIII. מַרְחֶשְׁוָן

VIII. IDVS.

ΔΙΟΣ.

ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝ.

ΑΘΥΡ.

VII. NOVEM.

VII. IDVS.

VIII. NOVEMB. מַרְחֶשְׁוָן VIII.

VI. IDVS. ΔΙΟΣ.

Natalis PAVLI EBERI editi in hanc lucem prima hora mane post medium noctis anno Christi 1511. in oppido Franciæ KITTHINGA, cuius longitudo habet gradus 27. & trientem, latitudo 49. & dodrantem.

Moritur nobilis et egregius Vir Fridericus Sturm Tredecem vir Argentoratensis. Compater meus charis: ex quartana febri. Anno 1562.

Ioan: Remardus morit: Anno 1570

Ioannes Reinardus Alceus Vir apprime doctus, et Verum iuventutis exemplum modestiae, pietatis honestatis et eruditionis, Professor classicus Academiae Argentoratensis moritur octauo die Nouembris et sepelitur nona eiusdem, magno totius scholae luctu. Anno 1570.

X. NOVEMB. ח מַרְחֶשְׁוָן VIII.

IIII. IDVS. ΔΙΟΣ.

CLADES VARNENSIS.

Pridie MARTINI anno 1444. Christiani maximam cladem acceperunt ad VARNAM oppidum Romaniæ, situm ad Euxinum pontum, quod olim est dictum Dionysopolis, ad quam urbem pugna commissa, cum nostri iam superiores essent, quibusdam Episcopis temerè aciem nudantibus, AMVRATHES suos pedites in loca illorum immisit, & aciem nostram turbauit, unde miserabilis strages secuta est, in qua circumuentus REX HVNGARIÆ LADISLAVS occisus est, una cum IVLIANO Cardinale legato Pontificis EVGENII, qui fuerat Regi autor rumpendi fœderis, quod cum Amurathe paulò ante optimis conditionibus factum fuerat.

Annis 39. post, hoc est, anno 1483. eodem die hora XI. post meridiem ante mediam noctem, in oppido CHERVSCORVM ISLEBIA NATVS EST D. MARTINVS LVTHERVS ex honestis parentibus IOHANNE LVTHERO ET MARGARITA, quorum pio consilio, cum facultates essent mediocres, puer, in quo statim indoles ad literas & uirtutem egregia elucebat, primum in scholam puerilem ISLEBIANAM, deinde in Academiam ERFORDIANAM missus est.

Annis 13. post Lutherum eodem die D. BERNHARDVS CIGLERVS sacræ Theologiæ Doctor natus est in loco uicino urbis MYSNÆ.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΏΝ. XI. NOVEMB.

ἈΘΥΡ. III. IDVS.

PLEIADVM OCCASVS MATVTINVS HYEMIS INITIVM ET TEMPVS SEMENTIS OLIM ERAT ROMANIS.

MARTINVS.

XLVIII. die post æquinoctium Autumnale. Plin. lib. 18. cap. 25. & 31. Idem lib. 2. cap. 47.

X. NOVEMB. מַרְחֶשְׁוָן VIII.

IIII. IDVS. ΔΙΟΣ.

CLADES VARNENSIS.

Pridie MARTINI anno 1444. Christiani maximam cladem acceperunt ad VARNAM oppidum Romaniæ, situm ad Euximum pontum, quod olim est dictum Dionysopolis, ad quam urbem pugna commissa, cum nostri iam superiores essent, quibusdam Episcopis temerè aciem nudantibus, AMVRATHES suos pedites in loca illorum immisit, & aciem nostram turbauit, unde miserabilis strages secuta est, in qua circumuentus REX HVNGARIÆ LADISLAVS occisus est, una cum IVLIANO Cardinale legato Pontificis EVGENII, qui fuerat Regi autor rumpendi fœderis, quod cum Amurathe paulò ante optimis conditionibus factum fuerat.

Annis 39. post, hoc est, anno 1483. eodem die hora XI. post meridiem ante mediam noctem, in oppido CHERVSCORVM ISLEBIA NATVS EST D. MARTINVS LVTHERVS ex honestis parentibus IOHANNE LVTHERO ET MARGARITA, quorum pio consilio, cum facultates essent mediocres, puer, in quo statim indoles ad literas & uirtutem egregia elucebat, primum in scholam puerilem ISLEBIANAM, deinde in Academiam ERFORDIANAM missus est.

Annis 13. post Lutherum eodem die D. BERNHARDVS CIGLERVS sacræ Theologiæ Doctor natus est in loco uicino urbis MYSNÆ.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΏΝ. XI. NOVEMB.

Ἀθύρ. III. IDVS.

PLEIADVM OC- MARTI-
CASVS MATVTINVS HYE- NVS.
MIS INITIVM ET TEMPVS
SEMENTIS OLIM ERAT ROMANIS.

XLVIII. *die post æquinoctium Autumnale. Plin. lib. 18. cap. 25. & 31. Idem lib. 2. cap. 47.*

XII. NOVEMB. מַרְחֶשְׁוָן. VIII.

PRIDIE IDVS.

ΔΙΟΣ.

Hoc die mensis Ἀνθεστηριῶνος ΔΙΟΝΥΣΙΑ antiquiora, seu, ut Plutarchus uocat in Demetrio, MYSTERIA MINORA celebrabantur Athenis in templo Bacchi intra urbem in Limnis. Thucydides lib. 2. ubi enumerans templa Athenarum propinqua arci, inquit: καὶ τὸ ἐν λίμναις Διονύσου, ᾧ τὰ ἀρχαιότερα ΔΙΟΝΥΣΙΑ τῇ δωδεκάτῃ ποιεῖται ἐν μηνὶ Ἀνθεστηριῶνι. pag. Aldini excm. 40 B. Cumq; idem testetur lib. 5: Dionysia urbana sub finem hyemis & initium ueris celebrata esse, iterum suspicor, Ἀνθεστηριῶνα non pertinere ad menses hybernos.

SVIDAS: ΧΟΕΣ ἑορτή τις ἦν παρ' ἀθηναίοις ἀγομένη ἀνθεστηριῶνος δωδεκάτῃ, φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος, ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ καλεῖσθαι κοινῶς τὴν ὅλην ἑορτὴν Διονύσῳ ἀγομένην, κατὰ μέρος δὲ ΠΙΘΟΙΓΙΑ καὶ ΧΟΑΣ, καὶ ΧΥΤΡΑΝ. Sic & Barinus.

Anno 1559 hoc die [illegible] 46 [illegible] und 52 [illegible] und [illegible], und darin [illegible]

PHILIPPVS LANDGRAVIUS HASSIAE NASCITVR *in castris patris* GVILIELMI LANDGRAVII HASSIÆ, *obsidentis tunc oppidum Palatinatus appellatum* CAVB, *in bello Bauarico, anno* 1504. *mane hora quarta.*

PHILIPPVS BEROALDVS *nascitur Bononiæ anno* 1450.

XIIII. NOVEMB. צווט מַרְחֶשְׁוַן

XVIII. CAL. DECEMB. ΔΙΟΣ.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΏΝ. XV. NOVEMB.

Ἀθύρ. XVII. CAL. DECEMB.

Mensis VIII. die XV. IEROBOAM, qui à filio SALOMONIS ROBOAM defecerat cum X. tribubus, & peculiare regnum constituerat in SAMARIA, quod uolebat regnum ISRAEL uocari, id est, iustum & ordinarium illius populi, probibiturus, ne populus ex decem tribubus ad solennes festiuitates in lege Dei mandatas, quotannis ter ascenderet Hierosolymam, erexit duos aureos uitulos, unum in BETHEL, alterum in DAN, & prima sacrificia pro dedicatione nouorum Templorum magnifice fecit, & hunc diem quotannis solenni festo celebrari ab omnibus subditis regni Israel mandauit. 3. Reg. 12.

XVI. NOVEM. מַרְחֶשְׁוָן VIII.

XVI. CAL. DECEMB. ΔΙΟΣ.

TIBERIVS CÆSAR natus est anno proximo post interfectum CICERONEM, ante Christi natalem annis 39.

DOMINVS DOCTOR CASPAR CRVCIGER post diuturnos colicos cruciatus, inter quos ipsos tamen difficiles labores sustinuit in uertendis utilibus scriptis DOCTORIS MARTINI LVTHERI, hoc die in pia confeßione & ardenti inuocatione filij Dei Domini nostri IESV CHRISTI, placida sed immatura morte deceßit, Anno 1548. cum ageret ætatis annum quadragesimum quartum.

ἀνθεστηριῶν. XVII. NOVEM.

Ἀθύρ. XV. CAL. DECEMB.

FLAVIVS VESPASIANVS IMPERATOR natus est anno post Christi natalem undecimo.

TITVS VESPASIANI filius post subactam Iudaeam & euersa Hierosolyma, cum exercitu in Syriae oppidum BERYTVM profectus in hyberna, & patris sui natalem celebrans, aliquot Iudaeorum captiuorum millia, sicut ante in natali fratris Domitiani fecerat Caesareae, in ludorum spectaculis producta bestijs laceranda obiecit. Iosephus.

XVIII. NOVEM.

XIIII. CAL. DECEMB.

VIII, מרחשון.

ΔΙΟΣ.

Ἀνθεστηριών. XIX. NOVEMB.

Ἀθύρ. XIII. CAL. DECEMB.

ALBERTVS MARCHIO BRANDEBVRGENSIS *ob res egregiè gestas cognominatus* ACHILLES *nascitur anno* 1414. *hora* VII. *matutina*.

ELIZABETH.

Filia Regis Hungariæ, nupta LVDOVICO LANDGRAVIO DVRINGIÆ ET HASSIÆ, *sepulta Marpurgi*.

XX. NOVEMB. VIII מַרְחֶשְׁוָן

XII. CAL. DECEMB. ΔΙΟΣ.

Moritur [illegible] consanguinea patrui mei Conradi Bolzheymij Hidropisi Anno 1568. Anna Bürckhaußerin. Vidua D. Francisci Magni XIII Vir.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝ. XXI. NOVEM.

Δ θ ί ε. XI. CAL. DECEMB.

XXII. NOVEM. מַרְחֶשְׁוָן VIII.

X. CAL. DECEMB. ΔΙΟΣ.

A° d 59 hat das Schloss zu Mitt berg in d Marg. Bad verbrant ist grosser schad geschech, das frawenzimmer vnd anders mehr gemach abgebrant.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝ. **XXIII. NOVEM.**

ἀθύρ. IX. CAL. DECEMB.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

XXIIII. NOVEM. מַרְחֶשְׁוָן VIII.

VIII. CAL. DECEMB. ΔΙΟΣ.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΏΝ. **XXV. NOVEM.**

Δεύτ. VII. CAL. DECEMB.

CATHARINA.

Stirbt her Philips Aurnbruch
war .6. Jar vor seinem
ende [illegible], und darnach
d herrn XVIII. jänner A° 59

XXVI. NOVEM.   VIII מַרְחֶשְׁוָן

VI. CAL. DECEMB.   ΔΙΟΣ.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΏΝ. **XXVII. NO.**

Ἀθύρ. **V. CAL. DECEMB.**

Hoc Die Anno LX

Ist nach langwiriger schmerzlicher
kranckheit der wassersucht, ge-
schwulst, [illegible], vnd [illegible] haubt-
flussen, als jenes sach wider
[illegible] waren, In der nacht
Morgens zwisch. 1. vnd. 2. ex
paralisi, gar still vnd christlich
Jedoch vnuorsehenlich auss dyser
welt verschiden, mein lieber
vetter Georg wolff selig.
Dem wolle Gott der almechtig
mit allen christglaubig ein
froliche [illegible] verleihen
Amen.

XXVIII. NOVEM. מַרְחֶשְׁוָן VIII

IIII. CAL. DECEMB. ΔΙΟΣ.

GEORGIVS CASTRIOTVS DICTVS SCANDERBEGVS Albaniæ in Epiro principatum adeptus est anno 1443, qui præceßit cladem Varnensem, ad quam ne nostris adesse posset auxiliaribus copijs, ut uoluerat, prohibitus est à uicino Despota.

Hoc die Anno 1555 nascitur fratri meo Guilielmo filius. Et baptisatur nomine ~~Andreas~~. Andreas.

ἈΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝ. XXIX. NOVEM.

Λεφρ. III. CAL. DECEMB.

DOCTOR ANDREAS AVRIFABER VRATISLAVIENSIS *natus est anno Christi 1515. semisse horæ post secundam pomeridianam.*

XXX. NOVEM. מַרְחֶשְׁוָן VIII.

PRIDIE CAL. DECEMB. ΔΙΟΣ.

AN-
DRE-
AS.

DECEMBER.

כסליו CISLEV NONVS.

Hos duos menſes coniungit Ioſephus aliquoties.

ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

SVID. Ἀπιλλαῖος παρὰ Μακεδόσιν ὁ Δεκέμβριος μήν.

ΠΟΣΕΙΔΕΏΝ.

SVID. Ποσειδεών μὴν παρ' ἀθηναίοις οὕτω καλούμενος ὁ Δεκέμβριος.

ΧΟΙΆΚ.

Poſt caſti ſacra NICOLEI longiſſima nox eſt,
Fauſta dies celebrat tibi CHRISTVM virgine natum.

I. DECEMBRIS.   כ״א כִּסְלֵיו

CALENDAE DECEMB.   Ἀπιλλαῖος.

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. II. DECEMB.

ΧΟΙΑΚ. IIII. NONAS.

III. DECEMB.   א׳ו בְּכִסְלֵיו

III. NONAS.   ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

REVEREND VS DOMINVS L. NICOLAVS AMSDORFIVS *nascitur anno Christi* 1483.

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ.

ΧΟΙΑΚ.

IIII. DECEMB.

PRIDIE NONAS.

BAR-
BARA.

V. DECEMB.   אז כִּסְלֵיו

NONAE DECEMB.   ΑΠΙΛΛΑΙΟΣ.

Mors Dor Sebastian Munch
XIII viri Augst. A° 1562

ΠΟΣΕΙΔΕΏΝ.

ΧΟΙΆΚ.

VI. DECEMB.

VIII. IDVS.

NICO-
LAVS.

VII. DECEMB. | צו כסליו

VII. IDVS. | Απιλλαιος.

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. VIII. DECEMB.

ΧΟΙΑΚ. VI. IDVS.

FRIDERICVS BERNBEK, *studiorum meorum cara & socius à primis pueritiæ annis, nascitur, anno Christi* 1511. *uiginti minutis ante secundam horam matutinam, in oppido Franciæ* KITTHINGA.

IX. DECEMB. כִּסְלֵיו IX.

V. IDVS. ΑΠΙΛΛΑΙΟΣ.

FRIDERICVS PALATINVS RHENI ELECTOR *nascitur anno 1452. hora ferè quarta matutina.*

SIGISMVNDVS CAROLI QVARTI FILIVS, *Marchio Brandeburgensis, postea Rex Vngariæ, postremo* IMPERATOR ROMANVS *factus, Princeps animi & corporis dotibus præstans, sed infœlix bellator, agens annum ætatis septuagesimum moritur Anno Christi 1437.*

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. X. DECEMB.

ΧΟΙΑΚ. IIII. IDVS.

XI. DECEMB.

יא כִּסְלֵיו

III. IDVS.

ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. XII. DECEMB.

ΧΟΙΑΚ. PRIDIE IDVS.

FRIDERICVS MARCHIO BRANDEBVRGENSIS, FILIVS IOACHIMI SECVNDI ELECTORIS *nascitur* BERLINI *anno* 1530. *dodrante horæ post sextam matutinam.*

Joannes fridericus filius meus Ternogemitus nascitur hoc Die Anno 1558 paulo ante hora Undecima meridiei et baptizatus Die sequenti

XIII. DECEMB. יא כסליו.

IDVS. DECEMB. ΑΠΙΑΛΛΑΙΟΣ.

LVCIA.

ERICVS ELECTVS REX SVECIÆ, GOSTAVI REGIS SVECIÆ FILIVS PRIMOGENITVS *natus est minutis 44. post nonam pomeridianam, Anno 1533. in regia urbe Oplandiæ* STOCHOLMIA, *cuius latitudo est ferè 62. graduum.*

BEATVS PAVLVS SPERATVS EPISCOPVS BOMEZANENSIS *nascitur anno 1484. dimidia hora post octauam antemeridianam.*

DOMINVS IVSTVS MENIVS *nascitur anno Christi 1499. minutis 37. post decimam à meridie, in oppido* FVLDA.

ΠΟΣΕΙΔΕΏΝ. XIIII. DECEM.

ΧΟΙΆΚ. XIX. CAL. IANVA.

DOMINVS ANDREAS OSIANDER *nascitur anno Christi 1496. hora prima pomeridiana.*

XV. DECEMB.   כִּסְלֵיו : IX.

XVIII. CAL. IANVA.   ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

ANTIOCHVS EPIPHANES post iterum fœde direptam urbem Hierosolymam, hoc die mensis Cisleu collocauit idolum Iouis olympij super altare Dei in sacratißima parte Templi, anno ante Christum natum 165. biennio post primam direptionem, quæ accidit 25. die mensis Cisleu. 1. Macchab. 1.

Petronella filiola mea hoc die nascitur inter horā primā et duodecimā meri, diei Anno 1559

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. **XVI. DECEMB.**

ΧΟΙΑΚ. **XVII. CAL. IANVA.**

Vexatus sum primo omnium acerbissime a Calculo post diuturnam moram morbo A° 62

XVII. DECEMB. כא בכסליו

XVI. CAL. IANVA. ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

PRIMVS DIES SATVRNALIORVM, *adiectus à C. Cæſare, in correctione Anni. Macrob. lib. 1. Satur. cap. 10.*

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. **XVIII. DECEMB.**

ΧΟΙΑΚ. **XV. CAL. IANVA.**

SECVNDVS DIES SATVRNALIORVM, adiectus à C. Cæsare.

Cæsar Ferdinandus venit Haganoa Argentoratum exceptus equitatu et peditatu ornatissimo. equites erant 120 pedites 800. Sequenti die Selestadium usque est profectus Anno 1562.

Eodē die ~~[illegible]~~ et anno moritur Rimboldus Dr Cancellarius Marchionis Badensis in [illegible] morte subitanea.

XIX. DECEMB.   יט בְּכִסְלֵיו

XIIII. CAL. IANVA.   ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

TERTIVS DIES SATVRNALIORVM, *dictus* OPALIA, *quo solo die olim celebrari Saturnalia consueuerant. Macrob. lib. 1. cap. 10. Saturnal.*

ESDRAS *conuentum celebrat* Hierosolymis, *in quo proponit edictum populo*, VT OMNES IVDÆI, *qui post reditum ex* Babylone *alienigenas mulieres matrimonio sibi iunxerant, ut illis connubijs sibi uicinas gentes aduersantes conciliarent*, SVAS VXORES VNA CVM LIBERIS SVS CEPTIS EX ALIENIGENIS MVLIERIBVS DIMITTERENT, *cumq; earum esset magna multitudo, haud dubiè non sine acerbo uicinorum populorum fremitu, & ipsorum quoq; maritorum magna offensione & dolore facta est illa eiectio alienigenarum coniugum & liberorum. 1. Esdræ 9.*

XXI. DECEMB. — כא בסליו.

XII. CAL. IANVA. — ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

THOMAS.

FERIAE ANGERONIAE, *quibus sacrificabatur* ANGERONAE, *quæ Diua præsul silentij, prænexo obsignatoq; ore simulacrum habebat, ut significaretur, occultari debere nomen urbis Romæ arcanum. Macrob. lib. Satur. 1. cap. 10. Solinus.*

[illegible]

[illegible]

Brechtus fabri prothonotari [illegible]

Anno 1563

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. **XXII. DECEMB.**

ΧΟΙΑΚ. XI. CAL. IANVA.

Als d. ko. V. franck: In disem Monat
A° 58 sein [illegible] wolt [illegible]
[illegible] verlaubt [illegible]
[illegible] auch [illegible] in Spital
zu Straßburg, die wurden In der
[illegible] bey andern [illegible]
In ein loch [illegible], als sie nun
nachts bey einander lag, [illegible]
ein [illegible]
aus dem loch [illegible]
der [illegible]
Ich muß [illegible]
[illegible]
[illegible] durch das loch [illegible]
und [illegible]
Das loch war so eng, das man es
für unmöglich achtet, das ein
dardurch hette gemocht. [illegible]
[illegible]

XXIII. DECEMB. כא בכסליו

X. CAL. IANVA. ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

Feriæ Iouis appellatæ LARENTINALIA,
LAVRENTINAE
LAVRENTINALIA
ab Acca Laurentia uxore Faustuli. Plutarch. in Romulo. Macrob. lib. 1. Satur. cap. 10.

[illegible] 62

ΠΟΣΕΙΔΕΩ͂Ν. XXIIII. DECEM.

ΧΟΙΆΚ. IX. CAL. IANVA.

Hoc die mensis quarti FVNDAMENTA SECVNDI TEMPLI HIEROSOLYMITANI IACTA SVNT anno secundo Darij, uel potius ædificatio Templi aliquandiu metu uicinorum Samaritanorum intermissa, denuò inchoata est, anno ante Christum natum 519. Aggei 2. cap.

XXIII. DECEMB. כ״א בְּכִסְלֵיו

X. CAL. IANVA. ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

Feriæ Iouis appellatæ LARENTINALIA,
LAVRENTINAE
LAVRENTINALIA
ab Acca Laurentia uxore Fauſtuli. Plutarch. in Romulo. Macrob. lib. 1. Satur. cap. 10.

[illegible] uxor Ioan: [illegible]
[illegible]
[illegible] 62

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. XXIIII. DECEM.

ΧΟΙΑΚ. IX. CAL. IANVA.

Hoc die mensis quarti FVNDAMENTA SECVNDI TEMPLI HIEROSOLYMITANI IACTA SVNT *anno secundo Darij, uel potius ædificatio Templi aliquandiu metu uicinorum Samaritanorum intermissa, denuò inchoata est, anno ante Christum natum 519. Aggei 2. cap.*

XXV. DECEM. — כִּסְלֵיו IX.

VIII. CAL. IANVA. — Ἀπιλλαῖος.

NATALIS IESV CHRISTI SALVATORIS NOSTRI, QVEM ENIXA EST VIRGO MARIA ANNO MVNDI 5962.

BRVMA SEV SOLSTITIVM HYBERNVM tempore IVLII. Plin. lib. 18. ca. 25.

ANTIOCHVS EPIPHANES cum ex Ægypto Romanorum edicto eiectus esset, Hierosolyma cum exercitu ingressus, templum prophanauit & spoliauit, urbem diripuit, plurimos ciues trucidauit, & amplius decem millibus captiuorum secum abduxit in Syriam. Anno ante Christum natum 167. Ioseph. lib. 12. cap. 6.

חנוכה ἐγκαίνια. RENOVALIA.

Instituta primum & celebrata à IVDA MACCHABÆO, cum is hoc die repurgatum templum Hierosolymitanum sacrificio diuinitus instituto dedicasset, quinquennio post quàm id eodem die mensis Cisleu ab Antiocho Epiphane prophanatum fuerat. Significat autem Ebraica dictio Dedicationem, quæ fit absoluto nouo opere. Sed Iudæi faciunt compositam dictionem ex חֲנוּ quiescite, sedete, commoramini, & כֹּה quæ literæ signifi-

cant

Nativitas Ioan Ludouici Grempij primi filij celeberrimi Iurisconsulti D. Ludouici Grempij aduocati Argentoratensis pub. Anno 1554

ΧΟΙΆΚ. VII. CAL. IANVA.

STEPHANVS DIACONVS ECCLESIÆ CHRISTI.

cant numerum 25. quem obtinet hic dies in mense Cisleu. Durat autem festiuitas octo continuos dies.

CAROLVS MAGNVS FRANCORVM REX, cum restituto LEONE TERTIO Pontifice, Romæ die natali Domini templum precum causa suo more ingressus esset, præter suam opinionem & uoluntatem à Pontifice primum, mox ab uniuerso populo Romano in templo ingenti acclamatione IMPERATOR ROMANVS SALVTATVR. Anno Christi 801. Anno urbis 1552. Anno Imperij, hoc est, à C. Iulij Cæsaris dictatura, 846. Hæsit igitur Imperium Romanum utcunq; apud Germanos usq; ad præsentem 1550 annum Iubilæum per annos 750 ferè. Deus porro illud clementer tueatur, & faxit, ut id diu præbeat tranquillum hospitium Ecclesiæ Christi.

Verte

XXVII. DECEM. בְּסְלֵיו IX.

VI. CAL. IANVA. ἈΠΙΛΛΑΙΟΣ.

IOHANNES EVANGELISTA FRATER IACOBI IN VRBE EPHESO MORITVR *natus annos 89. sub Traiano Imperatore, annis fermè triginta post excidium patriæ & Templi, & euersam politiam Iudaicam.*

☩ *Die natali Christi, qui inchoabat annum salutis 1523.*

RHODII IAM SEXTVM MENSEM OBSESSI, OPPVGNATI ET GRAVITER ADFLICTI, ET CHRISTIANORVM REGVM AVXILIIS DESTITVTI, SESE SOLYMANNO TVRCARVM IMPERATORI DEDIDERVNT, *pacti corporum suorum & rerum omnium incolumitatem, quam ipsis Turcicus Imperator magna cum laude clementiæ & constantiæ benignè præstitit. Iouius.*

ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ. XXVIII. DECEM.

ΧΟΙΑΚ. V. CAL. IANVA.

DIES INNO-CEN-TVM.

XXIX. DECEMB. כִּסְלֵיו IX.

IIII. CAL. IANVA. Ἀπιλλαῖος.

ΠΟΣΕΙΔΕΏΝ) ΧΟΙΆΚ.

XXX. DECEMB.

III. CAL. IANVA.

XXXI. DECEMB. IX. כִסְלֵיו

PRIDIE CAL. IANVA. ΑΠΙΛΛΑΙΟΣ.

Moritur Gervasius Sophonius procurator Divi Thome sophia go narius Senex A°. 1556.

ADMONITIO AD OMNES LECTORES.

VULT DEUS ASPICI SOlem et Lunam, & ut aspiciamus, inuitat nos magnitudine & pulchritudine corporum ac splendore, Imò & cognatio nostros oculos ad illa similia lumina aspicienda incitat. Ac multæ sunt causæ consilij diuini, cur uelit & ipsa lumina, & eorum curricula & metas considerari ac discerni, & numerari circuitus. Primum, ut firmißima adsensione statuamus, homines, & hoc domicilium terram, aërem, & totam naturam rerum inclusam pulcherrimis orbibus, non casu extitisse, sed agnoscamus opificem sapientem, beneficum, iustum, ueracem, uindicem, & ei obtemperemus, ac pœnas metuamus. Deinde monet splendor, Dei naturam luci similem esse. Circuitus autem annos, & men-

E 6 ses no-

ſes nominari docuit, ut tempora patefactionum diuinarum, & in tota uita multarum actionum ordinem obſeruemus.

Hanc doctrinam aſpernari non ſolum Cyclopica feritas eſt, ſed etiam contemptus conſilij & ſapientiæ Dei. Vt autem iuniores & inuitentur & erudiantur, recitaui initio huius libelli, breuem anni & menſium deſcriptionem, deinde addidi dierum numeros, & quædam hiſtorica, ut & dies ipſi ſubinde commonefacerent Lectores de mirandis euentibus, qui plerunq; ſunt exempla uel bonitatis, uel iræ Dei, & aut beneficia diuina, aut humanorum ſcelerum inſignes & horrendas pœnas continent.

Harum rerum memoriam cum Deus uelit conſeruari, & nos hac cogitatione ad uirtutem flecti, non ſunt aſpernandæ hæ commonefactiones diſtributæ in dies, cum quidem natura ita fiat, ut diei obſeruatio recordationem exuſcitet.

Nihil dubium eſt, & caſtos Angelos, & omnes pios in Eccleſia lætari mentione diei XXV Decembris, quo filius Dei natus eſt ex uirgine, & Deo gratias agere, quod hoc mirandum fœdus cum natura humana fecit, & cogitare de cauſis & beneficijs, quorum doctrinam tota illa narratio complectitur, & accendi ad precationem. Ita & Paſcatos tempore caſti Angeli, & omnes pij in cœlo & in terra, cogitant & colloquuntur de

tur de

tur de mirandis euentibus Pascatos omniū temporum, de patefactione Dei in eductione Israëlitarum ex Ægypto, de promulgatione Legis, de mirando sacrificio filij Dei, de resurrectione ex morte, de constitutione politiæ Mosaicæ in Pascate, de obsidione Hierosolymæ inchoata in Pascate, de excidio urbis Hierosolymæ in festo Tabernaculorū, quod antea significauerat constitutionem illius pulcherrimæ politiæ. Has tantas res cum Deus ipse in tempora certa distribuerit, magna barbaries est, temporum seriem non considerare.

Est omnino uirtutis doctrina, assuefacere animum ad recordationem mirabilium euentuum, qui sunt testimonia de Deo, et homines sanos de multis rebus commonefaciunt. Nec simus adeò feri, ut rerum præteritarum memoriam nihil ad nos pertinere existimemus, sicut Demosthenes obiurgans suos ciues, inquit: existimare eos, cum præterijt tempus simul, negotia uelut diluuio interijsse, παρεληλυθότων καιρῶν, ὥσπερ ἂν εἰ κατακλυσμὸν πραγμάτων γεγενῆσθαι. Sic sentire horrenda impietas est. Nam profectò ad nos pertinent filij Dei beneficia, & omnes Dei patefactiones, & testimonia præsentiæ & iudicij Dei, & exempla humanorum consiliorum multa. Quæ potest enim agnitio uera Dei in terris esse, sine memoria patefactionum diuinarum? Deinde historiarum aliarum exempla, ad

frenandos impetus animorum conducere multis de causis manifestum est. Adsuefacienda est igitur iuuentus, ut historias, & historiarum tempora amet.

Ad hunc usum edidi has annotationes, & oro Lectores ut candorem in legendo adhibeant. Non inserui historias contumeliosas aduersus quenquam, nec illo Satyrico aut Mimico scribendi genere delector, etsi nunc quidem nihil est plausibilius, & multò uerior est Homeri uersus de hac postrema & delirante mundi senecta, quàm de sua ætate, cum inquit: οὐχ ὅσοί γενεῆ κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισι. Sed ego alijs laboribus iuuare discentium studia cupio. Et quia fortaßis imitabuntur hanc editionem alij, peto ne meum scriptum deprauetur, ac nequis assuat historias contumeliosas in alios, ac præmoneo lectores, nullam me contumeliosam narrationem aduersus quenquam huic catalogo inseruisse, & siquis alius inseret, facturum prorsus me nolente & seriò improbante. Oro autem filium Dei Dominum nostrum IESVM CHRISTVM, ut ipse Ecclesiam seruet, & studia discentium regat. Bene uale candide Lector.

DISTRIBV-TIO ET NVMERA-TIO DIERVM mensis Attici.

Mensem Athenienses diuidebant in tres δεκάδας.

Primam uocabant ἱσαμένου μηνὸς, mensis inchoati.

Alteram μεσοῦντος μηνὸς, uel ἐπὶ δέκα, medij mensis, uel supra decem.

Tertiam δεκάδα uocabant φθίνοντος μηνὸς deficientis mensis.

Numerabantq́; duas priores decades recto numerorum ordine, postremam uero praepostero, hoc modo;

1 πρώτη ἢ καὶ νουμηνία.
2 Δευτέρα.
3 τρίτη
4 τετάρτη.
5 πέμπτη.
6 ἕκτη. } ἱσαμένου.
7 ἑβδόμη
8 ὀγδόη.
9 ἐννάτη.
10 ΔΕΚΆΣ.
11 πρώτη.
12 Δευτέρα.
13 τρίτη.
14 τετάρτη.
15 πέμπτη. } ἐπὶ δέκα.
16 ἕκτη.
17 ἑβδόμη.
18 ὀγδόη.
19 ἐννάτη.
20 ΕΙΚΆΣ.

21 Δεκάτη vel ἐννάτη φθίνοντος, *si mensis erat cauus, hoc est, continens dies 29.*

22	Ἐννάτη.	φθίνοντος.
23	Ὀγδόη.	
24	Ἑβδόμη.	
25	Ἕκτη.	
26	Πέμπτη.	
27	Τετάρτη.	
28	Τρίτη.	

29 Δευτέρα.

30 ΤΡΙΑΚΆΣ.

Quæ dicebatur etiam ἔνη καὶ νέα. *In hac decade tamen aliquando recto numerorum ordine utentes dicebant* πρώτη ἐπὶ εἰκάδι, δευτέρα ἐπὶ εἰκάδι &c.

DVPLEX ORDO MENSIVM EBRAICORVM.

ORDO MENSIVM *seruatus in Biblijs.*		ORDO MENSIVM *quem recentes Iudæi seruant.*
Primus	נִיסָן	Septimus.
Secundus	אִיָּר	Octauus.
Tertius	סִיוָן	Nonus.
Quartus	תַּמּוּז	Decimus.
Quintus	אָב	Vndecimus.
Sextus	אֱלוּל	Duodecimus.
Septimus	תִּשְׁרִי	Primus.
Octauus	מַרְחֶשְׁוָן	Secundus.
Nonus	כִּסְלֵיו	Tertius.
Decimus	טֵבֵת	Quartus.
Vndecimus	שְׁבָט	Quintus.
Duodecimus.	אֲדָר	Sextus.

INDEX CALEN-DARII.

A.

Aaron moritur. 274
Ab mensis Ebræorum Augusto respondens. 273
Abdemelech Æthiops liberatur. 250
Abib mensis Aprilis. 145
Academiæ Francofordiensis initium. 173
Academiæ Regiomontanæ initium. 290
Academiæ VVitebergensis initium. 355
Adam creatus. 138
Adar mensis Martius. 113
Adolphi ducis Holsatiæ natalis. 74
Ægidius. 307
Æquinoctium uernum. 138
Æquinoctium autumnale. 330
Agne. 70
Alalcamenius Bœotius mensis. 322
Alberti Marchionis Brandeburgensis Achillis natalis. 389
Alberti Marchionis, filij Casimiri natalis. 141
Alberti Ducis Prußiæ natalis. 154
Alberti Dureri natalis. 198
Alcairus à Selimo occupatur. 74
Alcibiades ab exilio reuocatus. 171
Alexander Magnus Thebas solo æquat. 293
Alexandri Magni natalis. 216
Alexandri Magni obitus. 238
Alexandri Pontificis impium facinus in Fridericum I. Imperatorem. 264
Alfonsus Rex Neapolim capit. 216
Alliensis clades. 257
L. Ambsdorfij natalis. 404

E e 5 Ambro-

Ambrosij Episcopi Mediolanensis mors. 150
Anarrhysis. 337
Andreas. 400
Andreæ Vesalij natalis. 50
Andreæ Osiandri natalis. 415
Andreæ Alciati natalis. 185
Andreæ Aurifabri natalis. 599
Angeli Politiani natalis. 255
Angeli Politiani mors. 330
Angeroniæ feriæ. 422
Anna. 267
Annæ perennæ festum. 128
Anthesterion Nouember. 369
Anthesteria. 370. 382
Anthesterion coniungitur cũ Martio à Plutarcho. 114
Anthesterion coniunctus cum Dæsio. 209
Antiochus urbem Hierosolymam & templum spoliat. 425
Antiochus idolum in templum Hierosolymæ collocat. 416
Antonius ad Mutinam uictus. 160
Antonius ad Actiũ uictus. 308
Ἀπατούρια. 337
Ἀπιλλαῖος December. 401
Apollinares ludi. 246
Aratus Sicyonem à seruitute Macedonum liberat. 375
Arbela insignita uictoria Alexandri Magni. 299
Arca Nohæ natare incipit. 237
Area Nohæ quiescit. 354
Arcturi ortus matutinus. 305 318
Argei scirpei in Tyberim deijciuntur. 192
Arx Hierosolymæ expiatur à Simone Asmoneo. 200
Artemisius Macedonicus mensis, Maius. 177
Artemisius Laconicus mensis. 82
Asara Betebeth. 59
Asinaria festum Syracusanorum

rum ob uictum Niciam. 268
Assucri edicta pro Iudæis emissa. 233
Athenæ captæ à Sylla. 114
Athenis pompa puellaris celebrata. 119
Athenæ captæ à Lysandro. 129
Athenæ captæ ab Antipatro. 295
Athenis Mysteria magna. 293
Atheniensium uictoria ad Salaminem. 129
Atheniensium uictoria ad Naxum. 288
Atheniensium clades in Sicilia. 268
Athenienses uicti ad Chæroneam. 248
Athenienses uicti ad Cranonem. 248
Attici Pomponij mors. 144
Athyr Nouember. 369
Athyr coniungitur cum Pyanepsione. 337
Αὐδυναῖος Ianuarius. 49
Augustinus. 302
Augusti natalis. 329
Augusti ad Actium uictoria. 308
Augusti mors. 292
Autumni initium Fidiculæ occasus. 254

B.

Bacchanalia Iudæorum. 127
Bacchanalia Romanorũ. 130
Baiazetes filij Selymi fraude necatus. 157
Baiazetes Secundus Methonem expugnat. 253
Baiazetes Secundus Christianos uincit ad Nicopolim. 334

Baptismus

Baptismus Christi. 55
Baptistæ Mantuani natalis. 163
Barbara. 405
Barbarossa pacem cum Pontifice facit. 264
Bartolomeus. 297
Basilius. 85
Beati Pauli Sperati natalis. 414
Bembi natalis. 197
Ben Hammezarim. 258
Bernhardus. 293
Bernhardi Zigleri natalis. 380
Beroaldi natalis. 383
Boëdromion, Augustus. 273
Bonifacius. 215
Brandeburgensis Episcopatus fundator. 184
Brentij natalis. 234
Bruma. 426
Buda à Turcis occupatur. 302
Bul, mensis. 369
Burbonius occumbit. 183

C.

Cadmea arx Thebana capitur à Lacedemonijs. 353
C. Cæsar Octauius cognominatus Augustus. 66
C. Cæsar dictator occiditur. 128
C. Cæsar dictator nascitur. 253
C. Caligula nascitur. 304
C. Caligula occiditur. 73
Calendæ fabariæ. 211
Camerarij natalis. 158
Cannensis clades. 275
Caniculæ ortus. 259
Capitolium primum dedicatur ab Horatio consule. 319
Capitolij conflagratio. 247
Caprotinæ Nonæ. 248
Carnæ Deæ sacra. 211
Carneadis natalis. 153
Carolus Magnus Imperator salutatur. 426
Carolus Magnus moritur. 76

Carolus

Carolus Burbonius nascitur. 59
Carolus Burbonius in oppugnatione Romæ occumbit. 153
Carolus V. Imperator nascitur. 107
Carolus V. eligitur Imperator. 238
Carolus V. coronatur. 107
Carolus uincit Gallum, ibidem.
Carthaginenses à Timoleone uicti in Sicilia. 170
Casimiri Marchionis Brandeburgensis natalis. 333
Caspar Crucigerus nascitur. 51
Caspar Crucigerus moritur. 386
Cathedra Petri. 104
Catharina. 395
Cerealia. 155
Chabrias Atheniensis nauali prælio uincit ad Naxum. 288
Chæronensis clades. 248
Charistia. 101
Chilianus. 249
Chiliani Goldstein natalis. 138
Choeak December. 401
Choës. 370. 382
Christiani Regis Danici natalis 255
Christiani uincunt Persas. 230
Christophorus Dux Vuirtebergensis nascitur. 189
Christus in utero Mariæ conceptus. 138
Christus filius Dei nascitur. 426
Christus aquam in uinum conuertit. 58
Christus ad Zachæum diuertitur. 126
Christus sanat cœcum Bartimæum. 127
Christus resuscitat Lazarum. 129
Christus ungitur in domo Lazari. 132
Christus asinæ insidens in urbem inuehitur. 133

Christus

Christus maledicit ficui. 134
Christus ungitur in domo Simonis leprosi. 135
Christus capitur. 137
Christus in cruce moritur. 138
Christus in sepulchro sabbathum agit. 139
Christus resurgit à morte. 140
Christus ascendit ad cœlos. 182
Chrysostomus moritur. 320
Chytri, & Chytra. 370. 382
Cicero nascitur. 52
Cicero eiectus in exilium. 277
Cicero Brundusium uenit reuocatus ab exilio. 278
Cicero ab exilio Romam redit. 310
Cimbri Romanos fœda strage occidunt. 343
Cisleu, December. 401
Clades Varnensis. 380
Claudius Cæsar ueneno necatur. 350
Cleopatra cum Antonio uicta ad Actium. 305
Commodi Antonini natalis. 304
Compitalia. 58
Conradi Celtæ natalis. 83
Constantinopolis capitur. 206
Constantinus Magnus moritur. 199
Consualia. 291
Conuersio Pauli. 74
Cordi natalis. 100
Copernici natalis. 101
Cranonia clades Atheniensium. 248
L. Crassus orator moritur. 326
Crassus cum filio à Parthis occisus. 219
Crucis exaltatio. 320

Desius

D.

Dæsius. 209
Damatrius, mensis Bœotius. 337
Danielis Prophetæ uisio. 170
Darius ab Alexandro uictus ad Arbela. 299
Decollatio Iohannis. 302
Democritus Philosophus moritur. 356
Demosthenes hausto ueneno moritur. 353
Dæsius mensis. 209
Δέυλιος Iunius. 209
Dianæ Ephesiæ templum conflagrat. 216
Dies Alliensis. 257
Dies 10. pœnitentiæ. 338
Diluuium in Græcia. 114
Diogenes Cynicus moritur. 238
Dionysia. 370. 382
Dionysius. 346
Δῖος, Nouember. 369
Diuisio Apostolorum. 256
Domitianus nascitur. 361
Domitianus occiditur. 324
Δόρπεια. 337
Dureri natalis. 198
Δύστρος Martius. 113

E.

Εγκαίνια. 428
Edicta Assueri pro Iudæorum salute proposita. 233
Εἰρεσιώνη. 345
Ἑκατομβαιών Iunius. 209
Ἑκατομβαιών coniunctus cũ Λώῳ. 209
Ἐλαφηβολιών Februarius. 81
Elisabeth. 359
Elul September. 305
Εμβολιμὸς μὴν apud Iudæos. 113
Eobani Hessi natalis. 55

Ephesi

Ephesi templũ Dianæ conflagrat. 216
Episcopi Coloniensis Hermanni natalis. 62
Ἐπιφάνεια. 55
Ἐπιφί. 241
Equiria. 110
Equiria in circo maximo. 164
Erasmus. 213
Erasmus Roterodamus moritur. 252
Erasmus Reinholdus nascitur. 359
Erici filij Regis Sueciæ natalis 414
Erici iunioris Ducis Brunsuicensis natalis. 283
Esdras Ierosolymam ingreditur. 274
Esdras cogit Iudæos alienigenas uxores repudiare. 421
Euripidis natalis. 129
Exaltatio crucis. 310
Expiationis festum. 347
Ezechias celebrat primum pascha diu intermissum. 191

F.

Fabariæ Calendæ. 211
Fabianus. 69
Fabiorum CCC. interitus. 257
Fauonij flatus. 90
Februatus dies. 97
Feralia. 100
Ferdinandus Rex Romanorum nascitur. 123
Ferdinandus, Ferdinandi Regis filius nascitur. 224
Feriæ Angeroniæ. 422
Feriæ Latinæ. 58
Feriæ Sementinæ. 55
Festum expiationis. 347
Festum palmarum apud Iudæos. 355

Festum

Festum retentionis. 166. 167. 359
Festum stultorum. 100
Festum tabernaculorum. 352
Festum tubarum. 338
Fidiculæ occasus matutinus. 254
Floralia. 174
Fordicidia. 161
Franciscus Rex Galliæ captus. 107
Franciscus à Sikingen natus. 115
Franciscus Burckardus nascitur. 247
Franciscus Petrarcha nascitur. 261
Francofordiensis Academiæ initium. 173
Fridericus Dux Saxoniæ nascitur. 65
Fridericus Dux Lignicensis nascitur. 141
Fridericus Marchio Alberti filius nascitur. 179
Fridericus Regis Daniæ filius nascitur. 242
Fridericus Barbarossa pacem cum Pontifice facit. 264
Fridericus uictoriosus Palatinus nascitur. 274
Fridericus tertius Imperator nascitur. 327
Fridericus Palatinus Rheni Elector nascitur. 410
Fridericus Marchionis Ioachimi secundi, Electoris filius nascitur. 413
Fridericus Bernbeck nascitur. 409
Fröschelius nascitur. 107

G.

Gallus. 353
γαμηλιών Ianuarius. 49
Georgius Hartmannus nascitur. 91
Georgius Ioachimus Rheticus nascitur. 98

Georgius Marchio Brandeburgensis nascitur. 117
Georgius Fridericus Marchio Brandeburgensis nascitur. 151
Georgius princeps Anhaldinus nascitur. 257
Georgius Castriotus Scanderbegus principatum Albaniæ adeptus. 398
Georgius Maior nascitur. 171
Georgius Sabinus nascitur. 169
Georgius Purbachius nascitur. 207
Gerastius mensis Laconicus. 82
Germanicus triumphat de Cheruscis. 203
Godolia interficitur. 340
Γοργπιαῖος September 305.
Gregorius. 125
Guilhelmus Landgrauij filius nascitur. 234
Guilhelmus dux Iuliacensis nascitur. 269

H.

Hanucha. 426
Hartmanni natalis. 91
Hebdomadum festum. 216
Hebdomadum Daniëlis initium. 274
Hemischa Asar Beab. 258
Henricus Auceps moritur. 243
Henricus quartus, Rodolphū uicit ad Mersburg. 235
Henricus quartus moritur. 281
Henricus Niger Imperator moritur. 342
Hermannus Episcopus Coloniensis nascitur. 62
Hermolaus Barbarus nascitur 198
Hieronymus. 356
Hieronymus Ebnerus nascitur. 54
Hieronymus Baumgartnerus nascitur. 122

Hierony-

Hieronymus Sauonarola nascitur. 327
Hierosolyma obsidetur à Nabuchodonosor. 59
Hierosololyma capitur à Babilonijs. 250
Hierosolyma incenditur à Babylonijs. 280
Hierosolyma obsidetur à Titi exercitu. 160
Hierosolyma primum oppugnatur ab exercitu Titi. 168
Hierosolyma direpta & incensa à militibus Titi. 314
Hilaria. 138
Hippodromius, mensis Bœotius. 209
Hircius & Pansa Coss. occisi. 160
Hosannah Rabba. 358
Hutteni natalis. 167
Hyemis initium. 381
Hyperides orator interficitur. 346

I.

Iacobus. 266
Iacobus Micyllus nascitur. 152
Ieiunium Esther. 126
Ieremias Propheta ex carcere ab hostibus extractus. 250
Ieroboam duos aureos uitulos erectos in Samaria dedicat. 385
Iiar, Hebræorum mensis respondens Maio. 177
Ilium capitur. 170
Imperium Romanum concidit cum Henrico tertio. 342
Incendium Romæ sub Nerone. 260
Innocentes. 429
Intercalaris dies. 106
Ioachimus secundus Marchio Brandeburgensis Elector nascitur. 62
Ioachimus Rheticus nascitur. 95

Ioachin Rex captiuus ex carcere educitur. 140
Ioachimus Camerarius nascitur. 158
Ioachimus princeps Anhaldinus nascitur. 281
Ioachimus Ernestus princeps Anhaldinus nascitur. 358
Iohannes Fridericus secundus dux Saxoniæ nascitur. 57
Iohannes Schönerus nascitur. 65
Iohannes Fridericus tertius dux Saxoniæ nascitur. 65
Iohannes Fridericus primus dux Saxoniæ Elector nascitur. 240
Iohannes Vuilhelmus dux Saxoniæ nascitur. 124
Iohannes Ernestus dux Saxoniæ nascitur. 157
Iohannes Regiomontanus nascitur. 216
Iohannes Baptista. 234
Iohannes Bugenhagen Pomeranus nascitur. 234
Iohannes Brentius nascitur. 254
Iohannes Huß nascitur. 247
Iohan. Huß Constantiæ comburitur. 249
Iohannes Vaiuodæ filius nascitur. 248
Iohannes Ketzmannus nascitur. 254
Iohannes Marchio Brandeburgensis nascitur. 276
Iohannes Baptista decollatur. 302
Iohannes princeps Anhaldinus nascitur. 311
Iohannes Georgius Marchio, Ioachimi secundi Electoris filius nascitur. 317
Iohannes Chysostomus moritur. 320
Iohannes Euangelista moritur 428
Ἱπποδρόμιος, mensis Bœotius. 209
Iresione. 345

Isaac

Isaac immolandus. 338
Isocrates orator moritur. 252
Iudas Maccabæus occidit Nicanorem. 126
Iudas Macabæus templum repurgat. 426
Iudæi inchoant in scholis lectionem Legis. 360
Iudæi reuersi ex Babylone fœdus nouum cum Deo faciunt. 361
Iudæorum Bacchanalia. 127
Iustus Ionas nascitur. 215
Iustus Menius nascitur. 414

K.

Κάρνεια festum. 153
Κάρνειος mensis Syracusanus 241. 265
Ketzmanni natalis. 254
Κυρεῶτις. 337
Κρόνια. 222
Κρόνιος. 209

L.

Ladislaus Vngariæ rex in prælio ad Varnam occisus est. 380
Lamed Gimel Beomar. 195
Landgrauij Hassiæ natalis. 383
Larentinalia. 424
Lares præstites. 178
Latinæ feriæ. 58
Laurentius. 283
Laurentinæ. } 424
Laurentalia. } 424
Lazarus moritur. 126
Lazarus resuscitatur. 129
Lemuria. 186. 188. 190
Leuctrica pugna. 215
Λιναιών Ianuarius. 49
Liberalia. 130
Liuij mors. 50
Longobardorum profectio in Italiam. 148

Αὔγ. Augustus. 273
Lucas. 355
L. Lucullus Tigranem uincit. 343
Ludi Apollinares. 246
Ludi Megalenses. 151
Ludi piscatorij. 217
Ludouicus. 298
Ludouicus rex Vngariæ nascitur. 242
Ludouicus rex in prælio contra Turcas occumbit. 302
Lupercalia. 97
Lutheri natalis. 380
Lutheri prima disputatio de indulgentijs proposita. 368
Lutheri mors. 100
Lutheri sepultura. 104
Lyræ occasus matutinus. 254
Lysander capit Athenas. 129

M.

Magdeburgensis Episcopatus fundator. 184
Mahometes secundus Constantinopolim expugnat. 206
Mahometes à Belgradi obsidione repellitur. 279
Mahometes secundus moritur. 180
Μαιμακτηριών September. 305
Manipuli festum. 140
Manna primum datum populo. 193
Manna deficit. 160
Mantuani natalis. 163
Maria Magdalena. 263
Mardonius uictus ad Platæas. 276
Marathonia uictoria. 279
Mariæ uirginis natalis. 314
Marhesuan Nouember. 369
Marij mors. 62
Marci Tullij Ciceronis natalis 52

Marcus. 171
Μαρδοχαϊκὴ ἡμέρα. 127
Martialis nascitur. 114
Martinus. 381
Martinus Lutherus nascitur. 380
Martinus Lutherus primam disputationem proponit de indulgentijs. 365
Martinus Lutherus moritur. 100
Matthæus Apostolus. 327
Matthias Apostolus. 107
Matthias Huniades nascitur. 107
Matthias Huniades moritur. 151
Matralia. 221
Matronalia. 114
Mauricius dux Saxoniæ nascitur. 154
Maximilianus Imperator nascitur. 135
Maximilianus uincit Venetos. 346
Maximilianus moritur. 61
Maximilianus, regis Ferdinandi primogenitus nascitur. 275
Mediolanum captum. 57
Mechir. 81
Megalesia. 151
Mersburgensis Episcopatus fundator. 154
Mersburgensis pugna inter Henricum quartum & Rodolphum. 235
Mesori. 273
Μεταγειτνιὼν Iulius. 241
Μεταγειτνιὼν copulatus cum Septembri à Plutarcho. 306
Methone, Peloponesi urbs à Turcis expugnatur. 253
Μετοίκια. 226
Micylli natalis. 152
Misnensis Episcopatus fundator. 184
Michaël. 335
Monarchia à Persis ad Græcos translata. 299
Moscouitæ uicti à Polonis 314

Moses tabulas fregit. 258
Μουνυχιών Martius. 113
Mutinense prælium. 160
Mysteria pro mense Septembri. 305
Mysteria magna Athenis. 293
Mysteria parua. 370. 352

N.

Natalis DOMINI. 426
Neapolis ab Alfonso capitur. 216
Nehemia absolutis mœnibus Hierosolymæ festum celebrat. 331
Nicanor occiditur cum exercitu à Iuda Maccabæo. 126
Nicias uictus in Sicilia. 268
Nicolaus. 407
Nicolaus Amsdorfius nascitur 404
Nicolaus Copernicus nascitur 101
Nisan Aprilis. 45
Noha in arcã ingreditur. 194
Noha uidet cacumina montium. 50
Noha emittit coruum & columbam ex arca. 93
Noha tectum arcæ abstulit. 147
Noha ex arca egressus sacrificat. 204
Nonæ caprotinæ. 248
Numa Pompilius nascitur. 167
Nuptiæ in Cana Galilææ. 55

O.

Obsidio Hierosolymæ. 59
Olympia. 216
Omnium sanctorum. 371
Opalia. 420
Osiandri natalis. 415
Ὠσχοφόρια. 345
Otto primus moritur. 184
Otto secundus à Sarracenis capitur. 255

Ouidius

Ouidius nascitur. 133
Ouidius moritur. 50

P.

Pachon Maius. 177
Palilia. 167
παναθλώαια. 113
πάνεμος Iulius. 241
πάνεμος cum Boëdromione coniunctus. 241
Parricidium. 128
Parthica clades. 219
Pascha Iudæorum. 160
Pauli conuersio. 74
Pauli III. Pontificis natalis. 111
Pauli Eberi natalis. 378
παϋνί. 209
Pentecoste, qua effusus est Spiritus sanctus. 192
Pentecoste Iudæorum. 216
περίτιος Februarius. 81
Persæ uicti ad Marathonem. 279
Persæ uicti ad Mycalen. 276
Persæ uicti ad Platæas. 276
Persæ uicti ad Arbela. 299
Persæ uicti à Christianis. 230
Petrus & Paulus. 239
Petrus Bembus nascitur. 197
Phamenoth Martius. 113
Phaophi October. 337
Pharmuthi Aprilis. 145
Philippus Macedo Potidæam capit. 216
Philippus Macedo occiditur. 73
Philippus Imperator Bombergæ occiditur. 232
Philippus filius Caroli V. Imperatoris nascitur. 198
Philippus Landgrauius Hassiæ nascitur. 353
Philippus Melanthon nascitur. 98
Philippus Melanthon Vuitebergam ingreditur. 298
Philippus Beroaldus nascitur. 353

Phocion ueneno necatur. 152
πιθοίγια. 370. 382
Platæënsis pugna. 276
Platæënses sacra faciunt quotannis interfectis in pugna cum Persis. 322
Platonis natalis. 153
Pleiadum ortus matutinus. 187
Pleiadum occasus matutinus. 381
πλυντήρια. 171
Politianus nascitur. 255
Politianus moritur. 330
Pompeius magnus nascitur. 336
Pompeius magnus triumphat. 336
Pompeius magnus obtruncatur. 338
Pomponius Atticus moritur. 144
Pontificis Romani crudelitas in mortuum Henricum quartum. 281
Populus Israël educitur ex Ægypto. 161
Populus Israël traducitur per mare rubrum. 164
Populus perducitur in desertum Sin. 192
Populus Israël numeratur. 178
Populus Manna accipit. 193
Populo murmurante castra accenduntur diuinitus. 199
Populus peruenit ad montem Sinai. 211
Populus proficiscitur à monte Sinai. 197
Populus Israël transit Iordanem. 156
ποσιδεών December. 401
Pugna ad Rauennam. 157
Pugna ad Nicopolim. 334
Pugna Actiaca. 308
Pugna Leuctrica. 215
Purbachij natalis. 207
Purificatio Mariæ. 84

Purim. 127. 128
πυανέψια. 345
πυανεψιών October. 337

Q.

Quinquatria. 132
Quinquatria minora. 223
Quirinalia. 100

R.

Regifugium. 107
Regiomontani natalis. 216
Regiomontana Academia inchoata. 290
Renoualia. 426
Robigalia. 171
Rhodienses Solymanno urbem dedunt. 425.
Rodolphus uictus ad Mersburg. 235
Roma condita. 167
Roma capta ab Alarico. 147
Roma capta à Cæsarianis militibus. 183
Romani cæsi à Cimbris. 343
Romani cæsi ad Cannas. 275
Romulus Sabinas rapuit. 291
Romulus è medio sublatus. 248
Rosch hasanah. 338

S.

Sabbatum sanctum. 139
Sabinus nascitur. 169
Sabinæ raptæ à Romulo. 291
Salaminia uictoria. 129
Saturnalia. 418. 419 &c.
Sauonarolæ natalis. 327
Scanderbegi mors. 66
Schebuoth, id est, hebdomades. 216
Schibea Asar Bethamus. 258
Schöneri natalis. 65
Sebastianus. 69

Sebastia=

INDEX.

Sebastianus Frőschelius nascitur. 107
Sebat Februarius. 81
Sedechias captus 250
Selymus regnare incipit. 157
Selymus Alcairum occupat. 74
Selymus Sultanum Ægypti suspendi iubet. 157
Sementinæ feriæ. 55
Senatusconsultum quod fuit claßicum belli ciuilis inter Cæsarem & Pompeium. 56
Sicyonij uirtute Arati à Macedonum tyrannide liberantur. 375
Sigismundus Imperator nascitur. 238
Sigismundus Imperator infœliciter pugnat ad Nicopolin. 334
Sigismundus Imperator moritur. 410
Sigismundus I. Poloniæ rex nascitur. 50
Sigismundus Poloniæ rex uincit Moscouitas. 314
Sigismundus II. Augustus rex Poloniæ nascitur. 274
Simchath thorah. 360
Simon & Iudas. 365
Simon Asmonæus arcem Hierosolymæ expiat. 200
Sirij ortus. 259
Siuan, Iunius. 209
Sixtus. 279
Σκηνοπηγία. 352
Σκιροφοριών Maius. 177
Socratis natalis. 152
Solstitium æstiuum. 234
Solstitium hybernum. 426
Solymannus Turcarum Imperator nascitur. 130
Solymannus Rhodum per deditionem accipit. 427
Solymannus Viennam obsidet. 532
Solymannus exercitum ab obsidione Viennæ abducit. 552

Sp cratus

Speratus Episcopus Bomezanensis nascitur. 414
Stephanus. 427
Stultorum festum. 100
Succoth. 352
Sylla cepit Athenas. 114
Συνοίκια. 226

T.

Tabernaculorum festum. 352
Tabernaculi noui erectio & dedicatio. 147
Tárquinij eijciuntur Roma. 107
Tebeth Ianuarius. 49
Templum Hierosolymæ ab Ezechia repurgatum. 147
Templum Hierosolymæ à Babilonijs incensum. 280
Templi Hierosolymitani secundi fundamenta iaciuntur. 425
Templum Hierosolymæ post exilium extructum & dedicatum. 116
Templum Hierosolymæ à militibus Titi incenditur. 283
Templum Dianæ Ephesi conflagrat. 216
Terminalia. 105
Thamus Iulius. 241
Thargelion, Aprilis. 145
Thargelia. 153
Thebæ ab Alexandro Magno euersæ. 293
Themistoclis uictoria ad Salaminem. 129
Thesea festum. 218
Theseus in Cretam nauigaturus soluit. 119
Theseus ex Creta redit Athenas. 345
Thesmophoria. 353
Thischeah Beab. 282
Thisri, October. 337
Thomas Apostolus. 422
Thoth. 305
Tiberius Imperator nasci. 386
Tiberius Imperator moritur. 129

Tibicinum

Tibicinum festum Romæ. 225
Timoleon uincit Carthaginenses in Sicilia. 170
Timotheus. 73
Titus primam partem urbis Hierosolymæ occupat. 184
Titus Imperator moritur. 319
Togam uirilem pueri sumebant. 130
Troia capitur. 170
Tubarum festum. 338
Tubilustrum. 136
Tybi Ægyptius mensis respondens Ianuario. 49

V.

Valerij Cordi natalis. 100
Varnensis clades. 380
Veadar, mensis intercalaris Iudæorum. 113
Veneta urbs condita. 138
Veris initium. 90
Vesalij natalis. 50
Vespasianus Imperator nascitur. 387
Vespasianus moritur. 234
Vestalia. 219
Vestæ ædes purgatur. 225
Victoria Platæensis. 276
Vienna obsidetur à Solymanni exercitu. 332
Vienna liberatur obsidione Turcica. 352
Vinalia priora. 168
Vinalia secunda. 293
Vincula Petri. 274
Virgilius nascitur. 552
Virgilius moritur. 525
Visitatio Mariæ. 243
Vitus. 225
Vitus Theodoricus moritur. 139
Vitus Ortel Vuinshemius nascitur. 275
Vlricus Episcopus Augustanus moritur. 154
Vlricus dux Vuirtebergensis nascitur. 91
Vlricus Zuinglius in prælio occumbit. 348

Vlricus Huttenus nascitur. 167
Vrbanus. 202
Vuilhelmus filius Landgrauij nascitur. 234
Vuilhelmus dux Iuliacensis nascitur. 269
Vuitebergensis Academia inchoatur. 355
Vuolfgangus princeps Anhaldinus nascitur. 274

X.

Xanticus, Aprilis. 145
Xerxis classis uincitur ad Salaminem. 129
Ξυνοίκια. 226

Y.

Ὑπερβερεταῖος October. 337
Ὑπερβερεταῖος, à Galeno confertur cum Septembri. 305
Ὑπερίδης Rhetor ab Antipatro interficitur. 346

Z.

Zachæus Christum hospitio excipit. 126
Zichron Theruah. 338
Ziu. 177
Zizensis Episcopatus fundator Otto primus. 184
Zom Cippur. 347
Zom Gedaliah. 340

F I N I S.

ERRATA.

Pag. 4. uersu ultimo lege primis.
Pag. 9. uersu 17 pro. tũ in optime, lege: sitũ in optime culta ualle.
Pag. 39. uersu 9. pro tricesimo tertio, lege: tricesimo quarto.
Pag. 101. uersu 4. lege celebratum Romæ.
Pag. 127. uersu 9. lege: Nam hoc die Iudæi &c.
Pag, 151. uersu tertio, lege: Matthias Huniades.
Pag. 215. uersu 16. pro Mülhausen lege Northausen.
Pag. 327. uersu 4. lege Sauonarola. Pag. 353. uersu 4. pro his uerbis; nascitur in castris, lege: nascitur non procul à castris.

120

ur 30h re
p·lho xx·
i·x·x·10·
ahu ·uyõt
mt & 3100
y hyctuy
dohēs·st
laro ẽ trãs
tã ul: ui
requirnõi
·iii·tõnẽn
ad eẽm